

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
FEBRUARY 2

LAIKS

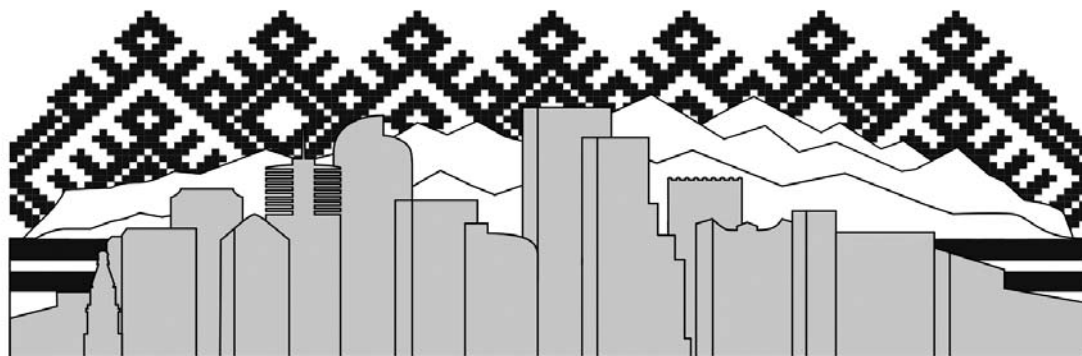
WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXX Nr. 4 (5893)

2019. gada 2. februāris – 8. februāris

ALA 68. KONGRESS DENVERĀ 2019. g. 3.-5. maijs

Aicinām piedalīties Amerikas Latviešu apvienības gadskārtējā kongresā!
Amerikas Latviešu apvienība aicina Jūs rezervēt datumus ALA 68. gadskārtējam kongresam, kas notiks Denverā, viesnīcā *Embassy Suites by Hilton Denver Downtown Convention Center* no 2019. gada 3. līdz 5. maijam.

Pat, ja Jums kā ALA biedru organizācijas pārstāvim vai atsevišķu biedru delegātam nav balsošanas tiesību, brauciet uz kongresu, lai dalītos ar savu pieredzi, satiktu latviešus no visām ASV malām un baudīt kongresa programmu skaistajā Denveras pilsētā!
(Sīkāka informācija par pieteikšanās kārtību sekos).

Savu dalību kongresā apstiprinājuši:

Politike, sabiedriskā darbiniece, publiciste Sandra Kalniete.

Dzimusi Sibīrijā, kur viņas vecākus, tāpat kā tūkstošiem citu nevainīgu Latvijas cilvēku, izsūtīja padomju okupācijas vara. Aktīvi iesaistījusies Latvijas Tautas frontes dibināšanā un pēc Latvijas neatkarības atgūšanas turpinājusi darboties “komūnisma sakropļotās valsts atjaunošanā”.

Uzņēmējs, investors Jānis Bergs ar vairāk nekā 20 gadu pieredzi informācijas tehnoloģiju industrijā. Dzimis un uzaudzis Latvijā, patlaban dzīvo Denverā un vada uzņēmuma SAF Technika Ziemeļamerikas nodaļu un brīvajā laikā raksta aizraujošu blogu par latviešu uzņēmēja piedzīvojumiem ASV www.bergsblog.com

Žurnālists, iknedēļas izdevuma “IR” komentētājs Pauls Raudseps.

Dzimis un uzaudzis ASV, kopš 1991. dzīvo un strādā Latvijā, kur, iestājoties par brīvu, neatkarīgu presi, turpina rakstīt un runāt par sabiedrībai svarīgiem jautājumiem.

Kongresa rīcības komiteja Denverā piedāvā vakara pasākumus:

Piektdienas, 3. maija vakaru Kolorādo Latviešu kultūras centrā pavadīt kopā ar dzejnieku Kārli Vērdu un mūziķi Jāni Ozoliņu.

Sestdienas, 4. maija vakarā piedalīties kongresa banketā un ballē viesnīcas telpās, kur spēlēs vietējā mūzikas grupa „Jūrmalnieki”.

Kongresa dalības maksa – \$250 (iekļautas pusdienas un vakariņas).

Viesnīcas adrese:

Embassy Suites by Hilton Denver Downtown Convention Center
1420 Stout Street
Denver CO 80202
T: +1 3035921000

Viesnīcas rezervācija tiešsaistē:

https://embassysuites.hilton.com/en/es/groups/personalized/D/DENESES-ALA-20190430/index.jhtml?WT.mc_id=POG

Sekoiet jaunākajai informācijai par kongresu laikrakstā *Laiks*,
ALA mājaslapā <http://www.alausa.org/lv/> un
ALA Facebook lapā <https://www.facebook.com/pg/AmericanLatvianAssociation/>

PBLA Kultūras fonds izsludina 2019. gada piešķirumu konkursu

Pasaules Brīvo latviešu apvienības Kultūras fonds dibināts 1972. gadā, ar uzdevumu atbalstīt latviešu kultūras saglabāšanu un jaunradi, kā arī latviskās izglītības pasākumus trimdā. Līdzī laikam arī Kultūras fonda mērķi ir ievērojami mainījušies, un tagad PBLA KF atbalsta projektus gan mītnes zemēs, gan Latvijā, kultūras, izglītības un jaunatnes darba jomās.

“Priecājamies par lielo un daudzveidīgo pieteikumu skaitu katru gadu, kas liecina par projektu vadītāju izdomu un neatlaidīgo darbu,” teica Kultūras fonda priekšsēdis Juris Ķeniņš. „Īpaši pēdējos gados ir iesniegti daudzi projekti, kušos parādās sadarbība starp Latviju un tautiešiem ārpus tās, un tas ir brīnišķīgi!”

Aicinām apmeklēt PBLA Kultūras fonda mājaslapu, kurā var lejuplādēt pieteikšanās veidlapu projektu atbalstam, kā arī iepazīties ar projektiem, kuri tikuši atbalstīti aizvadītajos gados.

Lapas adrese: <http://www.pbla.lv/kulturas-fonds>

Pieteikumu iesniegšanas termiņš ir 1. marts. Projektu izvērtēšanu veic PBLA KF valde un 11 nozaru vadītāji. „Žēl, ka nevaram atbalstīt visus projektus – ikviens no tiem ir savā veidā vērtīgs un nozīmīgs, bet cenšamies katru gadu atbalstīt ap 15 – 16 projektu ar caurmēra piešķirumu 1000 ASV dolāru apmērā,” piebilda J. Ķeniņš.

Ar nepacietību gaidām jauno pieteikumu klāstu **līdz** šī gada **1. martam**.

Rasma Lielmane
par aizvadīto
gadu
3. lpp.

Vai Vītolu
fondam pietiek?!
4. lpp.

Eduards Silkalns
nepiekrīt
6. lpp.

Pošamies uz
Dziesmu svētkiem
Kanadā!
Bīlešu
pasūtīnājums
7. lpp.

Iepazīšanās –
jauns diasporas
vēstnieks
9. lpp.

Par diasporas
likumu
13. lpp.

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros:
6 mēn. US \$ 86.00; 3 mēn. US \$ 50.00.**Redakcija Rīgā**, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us**Redaktore:** Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,**
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai iniciāļiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.
Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.**Laika birojs ASV:** tālr.: 727-385-4256
Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Rasmai Adams
e-pasts: rasma@laiks.us**Kanadas ziņas:** Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: martinstauvers@yahoo.com,**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,**
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.
Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtīt pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laiksdsr@aol.com
www.laiks.us**Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz «Laiks» Inc. vārda**
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 86.00**FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBA!** Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!Laiks pa gaisa pastu Amerikā 6 mēneši \$135.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā 6 mēneši \$135.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā 6 mēneši \$150.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 6 mēneši \$186.00**Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.**

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

**28. janvāris – Draudzīgā
aicinājuma diena****Draudzīgā aicinājuma marka,**
kas bija ielīmējama grāmatāLatvijas skolās 1935. gadā tika
iedibināta akcija „Draudzīgaisaicinājums”. Tās laikā katrs var
atcerēties savu kādreizējo skolu
un dāvināt grāmatas, mākslas
priekšmetus, ziedot līdzekļus
skolu fondiem. „Draudzīgo
aicinājumu” uzsācis bijušais
Valsts prezidents Kārlis Ulma-
nis, kurš savā vārdadienā uzdā-
vinājis bērnības skolai grāma-
tas un lūdzis, lai arī citi atceras
savas skolas. Pirmajā akcijas
norises gadā skolas saņēma 1,7
miljonu grāmatu un tūkstošiem
gleznu. Kopš 1994. gadā šī tra-
dīcija ir atjaunota.Draudzīgā aicinājuma ideju
populārizē Draudzīgā aicinā-
juma fonds. 1997. gadā pie-
ņemts nolikums par Draudzīgā
aicinājuma medaļas un diploma
piešķiršanu cilvēkiem, kuri po-
pularizējuši un atbalstījuši Drau-
dzīgā aicinājuma idejas un Lat-vijas vārdu pasaulē. ”Draudzīgais
aicinājums” ir nacionāla ideja,
un nez vai ir vēl kāda tauta, kas
var lepoties ar ko līdzīgu.Latvijas skolu absolventi, me-
cenāti papildina skolu biblio-
tēkas ar grāmatām un citām
mācību procesam vajadzīgām
lietām. Par pašreizējā atbalstu
Latvijai ar „Draudzīgais
aicinājums” medaļu apbalvoti
mecenāti tautieši no ārzemēm
– Vilis Vītols, Māris Sloken-
bergs (2003), Valija Raucēps,
Evalds Pumpurs, Aivars Slucis
(2004), Erna Pumpurs, Lud-
vigs Edvīns Krītiņš (2005),
Erna Neimane-Neparte, Eriks
Pers Thurens (2007), Teodors
Jāzeps Beldavs, Paulis Dzin-
tars (2008), Dāvids Vējiņš
(2010), Daumants Viks (2014),
Jānis Ķisis (2016) u. c.**“Dodot gūtais – neatņemams”***Rainis*VITA
DIĶE**Vītola fonda sadarbība ar ziedotājiem
2018. /2019. mācību gadā****VITOLU
FONDS**

(Turpināts no nr. 3)

Ik mēnesī saviem ziedotājiem
izsūtām mēneša ziņu apskatu,
kurā atspoguļotas jaunākās ak-
tuālitātes un bijušo stipendiātu
veiksmes stāsti. Esam pateicīgi
par jaukajiem vārdiem, ko saņe-
mam no ziedotājiem. **Saginas**
Latviešu kluba biedri Dainis
un Rita Martinsoni rakstīja:“Varat būt lepmi par valsts sa-
sniegumiem savā pastāvēšanas
laikā, celpni par Vītola fondu,
kurš pēc brīvības atgūšanas ir
atbalstījis simtiem jauniešu stu-
dējot. Katram tagad ir brīvība
izvēlēties savu nākotni; studējot,
strādājot un dibinot ģimeni.
Dzīves sasniegumi iegūstami ar
paša centību.” **Saginas Lat-
viešu klubs** šogad atbalsta trīs
jaunietes: Samantu Mariju Mi-
siņu (Rīgas Stradiņa univer-
sitāte, “Medicīna”), Kātrīnu An-
niju Ročāni (Latvijas Univer-
sitāte, “Tiesību zinātne”), Lieni
Sondori (Rīgas Tehniskā uni-
versitāte, “Arhitektūra”).Tāpat mīlas vēstules saņemam
no **Dzintara un Birutas Abu-
liem**, kurās tiekam dēvēti par“čaklajiem Vitolniekiem”: “*Pal-
dies par visiem jaukajiem ziņo-
jumiem. Prieks lasīt par atbalstu
fondam un par jauniešu centību.*
*Ja man kāds stāsta par it kā
neuzņēmīgajiem un vāji skolo-
tiem Latvijas jauniešiem cilvē-
kiem, es tīri vai noskaišos, jo
manā uztverē – viņi visi ir
centīgi, motivēti, gudri, spējīgi,
draudzīgi un sirsnīgi. Es vēl jo-
projām priecājos līdzī un sarak-
stos ar vairākiem, kas kādreiz
bija mūsu jaunieši un tagad ir
kārtīgi darbinieki savās izvē-
lētajās profesijās.*” Abulu ģimene
šajā studiju gadā atbalsta trīs
jauniešus: Intu Guļevsku (Lat-
vijas Sporta pedagogijas aka-
dēmija, “Fizioterapija”), Alisi
Jirģensoni (Latvijas Kultūras
kolēdža, “Kultūra un māksla”) un
Kalvi Kaļvu (Rīgas Stradiņa
universitāte, “Medicīna”).Ziemsvētku laikā fondā dar-
bojas rūķu darbnīca, kurā sti-
pendiāti gatavo kartītes ar
novēlējumiem, lai tās nosūtītu
saviem ziedotājiem. Priecāja-
mies, ka ziedotāji šo tradīciju
ļoti novērtē. **Kristīne Anstrats**
un Janet Geovanis vienmēr
atsūta fotogrāfiju, kurā abas
ziedotājas tur kartītes pie Ziem-svētku eglītes. Viņu dibinātā sti-
pendija atbalsta Jāzepa Vītola
Latvijas Mūzikas akadēmijas 4.
kursa studenti Elinu Buli. Kris-
tīnes Anstrats dibinātā krust-
mātes **Zinaīdas Strods piemi-
ņas stipendija** dzimtā novada
Varakļānu jauniešiem, šogad ir
atbalsts Latvijas Universitātes
topošajam angļu filologam
Ivaram Dominikam Zepam.Par Ziemassvētku kartītēm
priecājās arī **Ilmārs Dambergs**,
kurš dibinājis Jāņa un Ellas
Dambergu, Jāņa un Ernas Bin-
deru, Veras Dambergas piemi-
ņas stipendijas un Jaunsar-
dzes fonda stipendiju. Viņš vēs-
tulē rakstīja: “*Sirsnīgs paldies!*
Turpiniet to lielo darbu. Diānai
ir brīnišķīga kartīte ar prievītēm
un mazām pērlītēm. Cik ilgi
pagāja, piestrādājot pie tā? Lelde
ar diegu izšuvusi kartīti un
*ierakstījusi skaistu L. Vāczem-
nieka dzejoli. Evitai paštaisīta*
kartīte ar zaļo/sudraba eglītes
salocījumu. Elvijs sveica ar sir-
snīgiem vārdiem par ticību,
cerību un mīlestību. Laimīgu,
veselīgu, panākumiem bagātu
Jauno gadu!” Ilmārs Dambergs
šobrīd atbalsta četrus jauniešus:
Evitu Kairīšu (Rīgas Tehniskā
universitāte, “Enerģētika un
elektrotehnika”), Diānu Leldi
Mateusu (Rīgas Stradiņa uni-
versitāte, “Zobārstniecība”),
Leldi Silenieci (Latvijas Lauk-
saimniecības universitāte, “Meža
inženieris”) un Elviju Vigantu
(Latvijas Jūrniecības akadēmija,
“Kuģa vadīšana”).Vispriecīgākie mirkli fondā
tik tiešām ir tad, kad kāds no
ziedotājiem rod iespēju apcie-
mot mūs klātienē un satikties ar
saviem stipendiātiem.

(turpināts 18. lpp.)

**IZDEVĪGAS CENAS LIDOJUMIEM
UZ LATVIJU UN CITĀM ZEMĒM
AIREX – AVE SOL TRAVEL
A. JANSONS**

820 Loraine Ave, Grosse Pointe, MI 48230

Bezmaksas telefons: Telefons: Mobilais telefons:
1 (866) 944-1273 1 (313) 466-3310 1 (201) 944-1273
e-pasts: jansonsa@gmail.com

Šī publikācija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

Sabiedrības integrācijas fonds

RASMA
LIELMANE,
vijolniece

Aizvadītais gads paskrējis tik ātri un tik skaisti – valsts Simtgades zīmē, kas bija liels notikums gan manā personiskajā, gan visas mūsu tautas dzīvē. Paldies Dievam, Latvija atkal ir pasaules kartē kā neatkarīga valsts, atkal brīvi plīvo mūsu karogs un skan mūsu himna „Dievs, svētī Latviju!”. Atminos padomju gadus, kādu konkrētu faktu – mans pirmais vijoles skolotājs, pie kuŗa iznāca mācīties vien pāris mēnešus – Aleksandrs Arnītis 18. novembrī allaž svinēja savu vārda dienu... Bet, tā kā viņš to svinēja 18. novembrī, skolotāju „palūdza” aiziet no darba mūzikas skolā, jo viņš taču... svinēja 18. novembri. Kad izbraucu no Padomju Savienības, neviens tā īsti man neticēja, ka es zinu gan, kas ir „18. novembris”, bet es zināju, lai gan dzimtenē par to nedrīkstēja runāt. Varat iedomāties, cik liels notikums man bija aizvadītā gada 18. novembris! Simtgades svētkus svinēju Mineapoles dvīņu pilsētā Sanpaulā, kopā ar tautiešiem, kuŗu pilsētas namā bija daudz, ļoti daudz. Īpaši priecājos par plašo jaunās paaudzes klātbūtni, par pavisam jaunās latviešu paaudzes dziedātājiem un dejotājiem. Un vēl – bija prieks te redzēt krievu un ebreju cilvēkus, kas arī bija ierašanās svinēt Latvijas svētkus kopā ar latviešiem. Todien bija vēl viens pacilājošs brīdis – man vīra kollēgam un senam draugam Dr. Visvaldim Nago-badam pasniedza PBLA Gada balvu, un tieši viņa dzimšanas dienā! Varens notikums, un mans vēlējums – lai šie pirmie Simtgades svētki iezīmē nākamo!

Kas sarūgtināja? No savas mītnes vietas Dakotas speciāli lidoju uz Mineapoli, lai nobalsotu 13. Saeimas vēlēšanās, jo Dakotā jau nav tik daudz Latvijas pavalstnieku, lai te atvērtu vēlēšanu iecirkni. Mūsu „iebalsotie” politiķi ilgi un grūti veidoja valdību, bet skumjākais ir tas, ka šai procesā bija tik daudz kašķu par sīkumiem. Mēs taču visi vēlamies, lai Latvija zeltu un plauktu, lai mums visi būtu labāka dzīve, bet brīžiem šķiet, ka daudziem politiķiem ir citi mērķi, savtīgi un siki... Ja man jāizskaidro, kāpēc 13. Saeimas vēlēšanās ārzemēs piedalījās par 4% mazāk balsotāju nekā 12. Saeimas

vēlēšanās (kur arī balsotāju skaits bija žēlīgs, vien 26% no ārzemēs mītošajiem valstspiederīgajiem!), domāju, ka iemesli ir citkārt gluži sadzīviski – vecākās paaudzes cilvēki, kuŗi ir tie lielākie un apzinīgākie valsts patrioti, ne vienmēr var ierasties vēlēšanu iecirkņos. Lai gan šogad Latvijas valsts bija parūpējusies par neparasti lielu iecirkņu skaitu. Savukārt jaunajiem mēdz nebūt nokārtoti attiecīgie valsts piederības dokumenti – diemžēl, taču tādus zinu ne vienu vien. Lūk, tādi iemesli, bieži vien tik necili.

Bet vai nu man, mūziķei, jārunā tik daudz par politiku! Mani ļoti iepriecina tas, kas padarīts manā mūzikas jomā. Un te gan ir daudz gandarījumu, pats spilgtākais aizvadītajā gadā – Daces Aperānes lolotā Jauno mūziķu nometne Siguldā. Ar lielu prieku nesen, piedaloties Latvijas Mūzikas akadēmijas 99 gadu svinībās, klausījos mūsu audzēkņa, jaunā saksofonista Aigara Raumaņa priekšnesumu (viņš spēlēja Dariusu Mio „Skaramušu”) un viņa runu, kuŗā Aigars tik precīzi, smalkjūtīgi un eleganti pateica par netaisnībām, kas skārušas Mūzikas akadēmijas darba saturu, proti, samazināts stundu skaits koncertmeistariem, no programmas izņemtas t.s. obligāto klavieŗu nodarbības. Jaunajam māksliniekam rūp mūzikālās izglītības kvalitāte, un viņš to drosmīgi un trāpīgi pasaka. Zālē bija ovācijas! Un man – lepnums par mūsu audzēkni. Priecājos, ka Imanta Ramiņa „Lakstīgala” nominēta Latvijas mūzikas balvai ka komponists saņēmis augstu savas mītnes zemes Kanadas apbalvojumu.

Nākamvasar atkal būšu Latvijā, bet nu pēc nelielas atelpas Dakotā došos uz Meksiku, kur mani gaida daudz darba. Esmu noslēgusi līgumu ar Meksikas Daļo mākslu institūtu (kas ir kaut kas līdzīgs mūsu Kultūras ministrijai) un sāksšu savu koncertsezonu.

Ar Rasmu Lielmani
Rīgā tikās Ligita Kovtuna

Ar *Philip* pilsētu Dienviddakotā jau ilgu laiku saistīta latviešu vijolnieces Rasma Lielmanes un viņas vīra, nelielā, Dr. Juŗa Mangulā (*George Mangulis*) dzīve. Par godu ārstam Dr. Mangulim (2009. gada decembrī viņš aizgāja mūžībā, šejienes sabiedrībai viņš bija kalpojis vairāk nekā 50 gadus) *Philip* pilsētā sāka plīvot Latvijas karogs 1991. gada 30. augustā.

Kad tika atzīta Latvijas neatkarība, *Philip* pilsētas mērs *Nancy Ekstrum* negaidīja uz prezidenta Džordža Buŗa rīcību, bet parakstīja oficiālu dokumentu, atzīstot Latvijas republikas neatkarību. Latvijas karogs pievienojās Amerikas karogam un Dienviddakotas karogam un sāka plīvot, augstu pacelts virs galvenās ielas.

Dr. Juris Mangulis

MĒRA UZSAUKUMS
**PHILIP PILSĒTĀ,
DIENVIDDAKOTĀ 2018.
gada 18. novembrī**

Tā kā jau vairāk nekā 20 gadus ASV ir iestājušās par pamatbrīvībām un atbalsta visu tautu tiesības būt brīviem no ārējas iejaukšanās; un tā kā 1954. gadā mūsu sabiedrībai pievienojās, lai nodarbotos ar medicīnu, mūsu Latvijā dzimušais ārsts *Dr. George Mangulis*; un tā kā *Dr. Mangulis* ņēma dalību savas dzimtas zemes liktenī, lai tā kļūtu tikpat brīva un neatkarīga kā mēs šeit, Savienotajās Valstīs; un tā kā 1993. gadā Lielvārde Latvijā un *Philip* pilsēta Dienviddakotā kļuva par „draudzības pilsētām”, godinot tās saites, kas vieno *Dr. Mangulis* jauniegūto sabiedrību *Philip* pilsētā ar sabiedrību dzimtenē; un tā kā *Philip* pilsētā Dienviddakotā ārkārtīgi atbalsta brīvu un neatkarīgu Latviju un joprojām turpina atbalstīt zemes, kas vēlas būt brīvas no jebkādiem ārējiem spēkiem un politiskas apspiestības; un tā kā 2018. gada 18. novembrī Latvijā svin neatkarības simt gadus; tāpēc tagad ir nolemts, ka par godu šim svarīgajam notikumam, es, *Michael Vetter*, *Philip* pilsētas mērs, pasludinu šo 18. novembra dienu, divi tūkstoši astoņpadsmitajā gadā, *Philip* pilsētā, *Haakon* grāfistē Dienviddakotā, par LATVIJAS NEATKARĪBAS SIMTGADES DIENU.

2018. novembrī

MICHAEL VETTER,
mērs

„Kas sēts, kas – pasēts?”

I. Ziedonis

Pārdomas par aizvadīto gadu

Philip pilsētā plīvo Latvijas karogs

**VIENA DZIESMA,
VIENA DEJA,
VIENA TAUTA!**

2019.G. NO 4. LĪDZ 7. JŪLIJAM
TORONTO

WWW.LATVIANSONGFEST.COM

Toronto Dziesmu svētku Mākslas Izstāde 2019

XV Latviešu Dziesmu un Deju svētki Kanadā ir starptautiski atzīti kā tradīcijas turpinājums, kas paveŗ iespēju izrādīt Latviešu kultūru visās tās izpausmēs.

Mākslas izstāde ir viens no svētku stūrakmeņiem. Tā vienkopus pulcē vietējās sabiedrības māksliniekus, iepazīstina ar jauniem māksliniekus un izrāda viņu darbus dziesmā un dejā vienotajiem svētku dalībniekiem un viesiem.

Izstādes norisināsies
Toronto *Hilton* hotelī svētku laikā
2019. gadā, no 4. līdz 7. jūlijam.

Darbus izstādei atlasīs neatkarīga žūrija, kuras sastāvā ir Toronto apkārtnes mākslas profesionāļi.

Aicinām visus latviešu izcelsmes māksliniekus, sākot ar 18 g.v. piedalīties izstādē.
Interesentus aicinām sazināties ar mums:

dzsv2019artsubmissions@gmail.com
Saņemot ziņu, tiks nosūtīta izsmēlošāka informācija.
**Mākslas darbu pieteikšana izstādei līdz
2019. gada 11. februārim.**

VITA
DIĶE
Vitolu fonda
valdes priekšsēdētāja

Ši gada 2. janvārī sākas mans septiņpadsmitais darba gads Vitolu fondā. Kopā ar ziedotājiem ir padarīts daudz – šo gadu laikā augstāko izglītību ieguvuši un par labiem speciālistiem katrs savā jomā kļuvuši vairāk nekā 3414 jaunieši. Ja nebūtu bijis Vitolu fonda ziedotāju atbalsta, daudzi no viņiem, iespējams, strādātu pavisam vienkāršu darbu vai arī būtu papildinājuši no Latvijas aizbraukušo skaitu. Ar Vitolu fonda stipendiju palīdzību iegūtā izglītība jaunajiem speciālistiem ļauj veiksmīgi iekļauties darba tirgū tepat Latvijā, savā Tēvzemē, un lielākā daļa no viņiem šo gadu laikā ir sasnieguši izcilus panākumus katrs savā jomā, un tas ir likumsakarīgi, jo stipendija allaž tikusi piešķirta īpaši talantīgiem un spējīgiem jauniešiem – tiem, kuri bez šī atbalsta studijas materiālu apstākļu dēļ uzskāt nebūtu varējuši.

Diemžēl šādu jauniešu Latvijā vēl joprojām ir daudz, tāpēc pagājušais gads Vitolu fondā, pateicoties vairāk nekā 200 ziedotāju labajai gribai, vērtējams kā izcils, jo stipendijas varējām piešķirt visiem tiem, kuri palīdzību lūdza un kuriem tā bija nepieciešama. Fonds allaž ir le-

pojies ar saviem ziedotājiem un priecājies par viņu sniegto atbalstu, atspoguļojot sasniegumus un izsakot pateicību laikrakstos par ieinteresētību Latvijas jauniešu liktenos. Neskatoties uz ziedoto summu, fonds ir pateicīgs par katru atbalstu, tāpēc allaž ik labā ziņā tiek atspoguļota medijos, jo īpaši tad, ja ziedojums bijis testamentārs novēlējums un ziedotājam pašam izteikt pateicību vairs nav iespējams. Kā gan citādi godināt šos labās gribas cilvēkus, kā pateikt PALDIES par palīdzību īstenot Vitolu fonda mērķi?

Ik gadu fondam pievienojas jauni ziedotāji, dibinot savas stipendijas – gan sāpju brīžos, godinot mūžībā aizgājušos tuviniekus, gan jubilejās (piem., Jāņa Andersona, Jāņa Luca, Māra Slokenberga, Vairas Viķes-Freibergas jubilejas stipendijas), gan tāpēc, ka ir apjausts, ka šis ir pats stabilākais ieguldījums Latvijas nākotnē. Vitolu fonds ir saņēmis arī 27 testamentāros novēlējumu – arī tie liecina par vēlmi ieguldīt līdzekļus tautas garīgā potenciāla vairošanā. Šobrīd neaizskaramajā kapitālā ir ieguldīti vairāk kā 6 miljoni eiro, no kuriem stipendijās izmaksājam tikai noguldīto procentu "augļus".

Tās ir 92 stipendijas, tādēļ ik gadu 1. janvārī sākam savu darbu no jauna, lai savāktu atlikušo stipendiju skaitu. Svarīgi ir nevis šā laikā iztērēt to, kas ieguldīts, bet ik gadu strādāt, lai pēc iespējas vairāk varētu piešķirt gada stipendijas. Tikai tad, ja pietrūkst (un diemžēl pietrūkst arvien vairāk, jo sociālā situācija neuzlabojas), varam jauniešiem palīdzēt, tērējot testamentāro ziedojumu.

Šajā mācību gadā tiek maksātas 712 stipendijas, no tām 62 ir Gunāra Šterna piemiņas fonda stipendijas, pārējās – mūsu ziedotāju kopīgais darbs, jo, neskatoties uz saņemto ievērojamo ziedojumu, pagājušā gadā visi Latvijas uzņēmumi turpināja atbalstīt Latvijas jauniešus. Piemēram, Arnis un Jānis Apsīši (SIA "Kurekss" un SIA "Apsīte") nodrošina 38 stipendijas, ziedojot ik gadu 60 000 EUR, Vaira Viķe-Freiberga sava jubilejā dibināja stipendiju bāreņiem un aicina viesus dāvanu vietā ziedot šai stipendijai, Leču ģimene no Ozolniekiem ik gadu ziedo 2000 EUR sava novada vidusskolēnu stipendijām, bet Jauno gadu jau 13. reizi kā pirmais aizsāka Jānis Andersons, noslēdzot ziedojuma līgumu Nr.1. Aizvadītajā gadā

tika saņemts arī ievērojams ziedojums – Gunāra Šterna testamentārais novēlējums – neviens no mūsu Latvijas esošiem ziedotājiem nepārtrauca ziedot savām dibinātajām stipendijām, jo novērtēja fonda godīgumu un arī mērķi – stipendiju veidā palīdzēt spējīgiem, centīgiem, maznodrošinātiem jauniešiem studēt Latvijas augstskolās.

Vitolu fonds ir ļoti gandarīts, ka tieši Latvijas uzņēmēji un privātpersonas ar saviem ziedojumiem šobrīd palīdz izglītoties 312 jauniešiem. Piemēram, uzņēmums BYKO-LAT ziedo jau no fonda dibināšanas, sākot sadarbību ar vienu stipendiju, šobrīd – 10 stipendijas ik gadu. Arī SEB banka ik gadus atbalsta 14 studentus, SIA *Saules aptieka* – 10, bet ERGO palīdz iegūt izglītību 15 bez vecāku gādības palikušiem jauniešiem. Īpaši liels ir prieks par bijušajiem stipendiātiem, kuri dzīvē īsteno Vitolu fonda devīzi „Ar izglītību dzīvē sasniegt tādu limeni, lai nākotnē varētu palīdzēt citiem” – pieci no viņiem jau ir dibinājuši savas stipendijas. Savukārt Edgars Poļanskis ziedoja 5000 EUR stipendijai savas skolas jauniešiem, bet vairāki simti bijušo stipendiātu

ik gadus ziedo Draugu stipendijai, tādējādi radot iespēju izmaksāt 21 „Draugu stipendijas”. Bet pagājušā gada martā uzņēmuma *One Baltics* vadītāji Ingus Diķis un Mārtiņš Šķiņķis, izlasot kandidātu smagos dzīvesstāstus, vēlējas atbalstīt jauniešus, kuri dzīvo nabadzībā un nespēj nodrošināt pat savas ikdienas vajadzības – tā tika dibināta SOS stipendija, kuru saņēmuši jau seši talantīgi jaunieši, kuri bez šī atbalsta, iespējams, nebūtu pat beiguši vidusskolu. Ir prieks, ka šo ideju patlaban atbalsta jau vairāki citi uzņēmēji, jo nabadzīgu jauniešu Latvijā diemžēl vēl ir ļoti, ļoti daudz.

Kaut arī kopumā aizvadītais gads vērtējams kā izcils, tomēr skumdina, ka vairākas organizācijas ārpus Latvijas sadarbību dažādu iemeslu dēļ neturpina, lai gan kādreiz palīdzējušas studēt pat 80 jauniešiem. Protams, stipendiju skaita samazināšanai ir dažādi iemesli, taču kļūdains ir izskanējušais apgalvojums, ka ziedot vairs nav nepieciešamības, jo, pateicoties Gunāra Šterna ievērojamajam ziedojumam, Vitolu fondam šobrīd līdzekļu pietiek.

(turpināts 5. lpp.)

MĀRIS
BRANCIS

Diez vai šo rakstu par Ilmāru Blumberga zīmējumu izstādi Jelgavas Sv. Trīsvienības baznīcas tornī es uzrakstītu, ja nebūtu kāds notikums. Katru mēnesi Jelgavā izdod apkopojošu reklāmas lapu par kultūras un sporta notikumiem bijušajā Kurzemes un Zemgales hercogistes galvaspilsētā Mitavā. To no tipografijas atved iepriekšējā mēneša pēdējās nedēļās. Kad šoreiz to saņēmu un atvēru vidējo lapu, kur parasti izklāstītas dažādas norises Jelgavas reģionālajā tūrisma centrā, tostarp izstādes, man aizcirtās elpa – tornī tikšot atklāta I. Blumberga gleznu izstāde „Venēcijas motīvi”. Lielākajai daļai skatītāju, ja darbs ir pieņemams pie sienas vai iestiklots, neraugoties uz tehniku – vai eļļas glezna, pastelis, akvarelis vai pat grafika –, tad tā ir glezna. Taču nez kādēļ ir parādījusies man nezināma autore I. Blumberga?

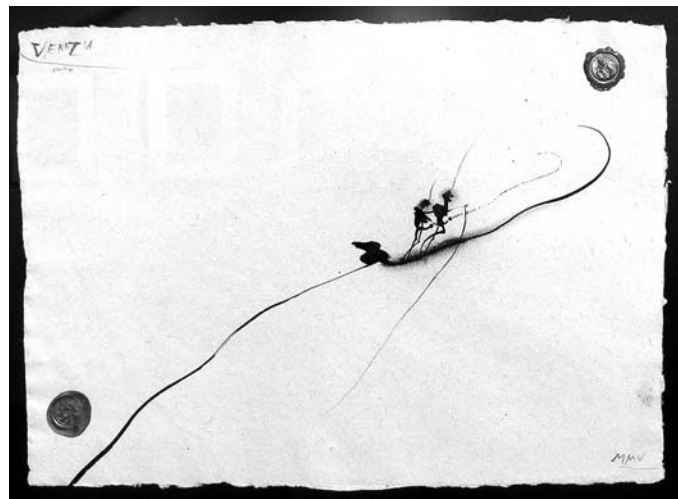
Šo reklāmas lapu gatavo gadus 20 vecs jauneklis, kurš, kā pārliecinājos, nav pat dzirdējis Ilmāra Blumberga vārdu. Bet viņš taču it kā pretendē uz kultūras pazinēja statusu! Turklāt viņš pat piedalās pilsētas kultūras norišu veidošanā!

Ak, nav dzirdējis? Kā tad tā? Nav redzējis nevienu Ilmāra Blumberga ilustrētu grāmatu, plakātu? Labi, opera ne katru pievelk. Vai patiesi neiet arī uz izstādēm? Tiesa gan, pirms pārceļšanās uz Jelgavu viņš dzīvojis tālāk no Rīgas, kur ne katra atbalss par kultūras notikumiem galvaspilsētā sasniedz tās iedzīvotājus.

Tā mēģinu domāt viņu attaisnot, taču tad aptveru, ka 11. februārī apstiprināt tikai trīs gadi, kopš

ši izcilā mākslinieka nāves, kurā ne viens vien nodēvē pat par ģeniju. Tātad, kā secinu, laiks ir nežēlīgs, kurš sēj ļaudis aizmirstību neatkarīgi no tā, cik ievērojams un nozīmīgs tas bijis. Gan laika skreja, gan popkultūras uzvaras gājiens aizslauka pagājušo dienu vērtības. Tas nozīmē, ka tiem, kuriem aizgājējs kaut ko nozīmējis, ir jāatgādina jaunajiem par mūsu dižajiem. Šī iemesla dēļ vien jāapsveic, ka Ilmāra Blumberga dēls ir

Blumbergs sarīkoja personalizādi „Lūgšana par redzēšanu” Venēcijā, San Ludoviko baznīcā. Tā laikā māksliniekam bija iespēja vairāk kā mēnesi dzīvot vietējā ģimenē netālu no Lielā kanāla un katru mīļu brīdi, kad vien bija brīvs un spēks, varēja zīmēt, fotografēt un aprakstīt redzēto, piedzīvoto un pārdomāto. Atgriezies Latvijā, viņš uz lieta papīra zīmēja iegūtos iespaidus, kas sakrājas daudzos desmitos.

radījis „Blumberga fondu”, kurā uzdevums ir arī ar izstādēm atkal un atkal skatītājiem atgādināt pat šo mākslinieku. Savukārt man, kurš ir saticis viņu un apbrīnojis viņa talantu un milzīgo ieguldījumu Latvijas kultūrā, ir jāraksta, kad vien ir iespējams.

Un nu par Jelgavas izstādi, kas te apmeklējama no 11. janvāra līdz 28. februārim.

Vispirms atgādināšu zināmo. 2004. gadā pēc kuratora Andra Brinkmaņa uzaicinājuma Ilmārs

Daļa zīmējumu ar Māra Bensona finansiālu atbalstu tika iekļauta „Venēcijas grāmatā”, kas 500 eksemplāros izdota 2006. gadā. Tajā netika iekļauti visi zīmējumi. Savuties 2017. gadā Karla fon Stricka villā Blumberga fonds parādīja krietni plašāku zīmējumu klāstu izstādē „Paliks tikai lidojuma izjūta”, arī tos, kas nebija iepriekš rādīti publikai.

No plašā zīmējuma klāsta Jelgavā skatāmi tikai 29 zīmējumi, taču tie ļoti uzskatāmi atklāj Il-

māra Blumberga Venēcijas zīmējumu specifiku. Mākslinieks netiecas reāli un punktīgi atainot šīs Italijas pilsētas dzīvi uz ūdeņiem. Jā gan, viņu pievelk Venēcijas krāšņās arhitektūras silueti, kas stāsta par tās kultūras vēsturi un bijušajiem laikiem, taču tie parādās tikai kā lieliskas detaļas, kā atgādinājumi par vietu, kā mājienu atsevišķos autora iespaidu attēlojumos. Viss uzsvars ir likts uz viņa, Ilmāra Blumberga, per-

gan simboli, nosacītas figūras un lietas. Meistars to panāk visvisādos veidos – te uzvelkot īsāku vai garāku līniju, gan taisnu, gan skriceļainu, te grafitu ieberzējot lapas virsmā ar pirkstu vai plaukstu. Reižu reizēm mākslinieks tēlo miglas ieskauto Venēciju, kurā peld tušas ievilkta simboliskas gondolas ar gondoljeriem. Citkārt no lapas tikko manāmi izdalās pelēka gaisa plūsma, kas staro no lapas apakšā iezīmētām kailām divām pēdām un kas stāsta par dievlūdēju, kurš padēvībā nometies ceļos pie svētbildes vai dziļā jo dziļā meditācijā. Tāpat savu saturisko, garīgo un emocionālo niansi pauž arī papīra tonis, uz kā iemūžināts zīmējums – balts, pelēcīgs vai dzeltenīgs.

Bieži zīmējumā parādās melni vai sarkani zīmoglakas kumpšķi, kurus iespiesti autora iniciāļi IB, Venēcijas spārnnotās laivas vai mūžīgā laika rata zīme, it kā apstiprinot, ka darbs ir pabeigts un nododams skatītājiem kā vēstījums.

Tiesa gan, Ilmāra Blumberga darbi pieprasa uzmanību, iedziļināšanos, garīgu piepūli, jāņem palīgā dzīves pieredze, jāatrasa un jālaup asociācijām kā vaļā palaistam zirgam dzītes pakāj personīgajām izjūtām, domām, secinājumiem, lai atvērtos ikviena zīmējuma dziļākais saturs. Diemžēl mūsu steidzīgajā un paviršajā laikmetā ne katrs spēj koncentrēties, lai izpazītu autora slēpto vēstījumu. Paldies Dievam, mākslinieku joprojām atceras un labprāt iedziļinās viņa darbos, par ko liecina arī izstāde Jelgavā, kas ir kupli apmeklēta.

Par Ilmāru Blumbergu un laiku

TATJANA
ŽAGARE-VĪTIŅA

(Turpināts no Nr. 2)

Aleksandrs Kenney – strādāja Latvijas Kultūras akadēmijā (LKA) Rīgā.

Jau pirmajā prakses dienā sāku strādāt pilnu darba laiku, tulkojot preses rīles un darot dažādus citus darbus birojā. Pirmajā nedēļā notika arī zinātniskā konference. Es biju atbildīgs par skaņu sistēmu un abas dienas ar to nodarbojos. Kad pienāca nedēļas nogale, es beidzot tiku pie nelielas atpūtas. Otrā nedēļā Kultūras akadēmijā pagāja ātri, jo bija daudz jātulko, un kādreiz man arī palūdza pārskatīt tulkojumus pēc darba. Tāpat bija arī jāpalīdz ar pasākumu, kas tika rīkots *Erasmus* programmas studentiem, kas brauca studēt uz ārzemēm. Bija jādara arī cits tehnisks darbs – jāievada studentu anketu atbildes datorā. **LKA aptaujā studentus, šī aptauja ir anonīma, ir 21 jautājums, atbildes tiek rakstītas ar roku – dažreiz bija ļoti grūti saprast rokrakstus, bet ar laiku es iemācījos. Šis darbs gāja ļoti lēni, un es biju gatavs izveidot elektronisko anketu, lai nākamreiz viņiem būtu vieglāk. Bet izrādījās, ka elektroniskā versija jau ir, tikai netika lietota!**

Ceturtajā prakses nedēļā klāt nāca daudz tulkošanas darbu, tulkoju vakaros, pēc darba un nedēļas nogalēs. Kultūras akadēmijas rīkotajā pasākumā Pasaules latviešu zinātnieku kongresa dalībniekiem man bija daudz darba un daudz nācās tulkot. Mana prakse noslēdzās ar LKA izlaidumu. Pēc tam kopā ar kolēģiem aizgājām pasvinēt skolas gada noslēgumu un manas prakses beigās. **Mēs sarunājam turpināt draudzības, atkal satikties arī ārpus prakses un akadēmijas; un viņi teica, ka gaidīs mani atkal nākamgad! Es priecājos par to, ka man tagad ir vairāki jauni draugi, ar kuriem mums ir līdzīgas intereses.**

Pēc prakses piedalījās Dziesmu svētkos, dziedot kopā ar Bostonas latviešu kori, palīdzēju Latviešu fonda pasākumā un jūlija beigās vēl piedalījās Starp-

tautiskajos jauno mūziķu meistarkursos Siguldā.

Es noteikti iesaku visiem, kam nav bijusi iespēja pašiem uz savu roku padzīvot Latvijā, – izmēģiniet to! Pacientieties iepazīties ar Latvijas latviešiem! Uzaiciniet savus amerikāņu draugus uz Latviju – viņiem patiks! Centieties arī izbraidīt ārpus Rīgas, uz laukiem – daba Latvijā ir skaista.

2018. gada prakses programmas dalībnieki ar Latvijas kultūras ministri Daci Melbārdis, Latvijas vēstnieku ASV Andri Teikamani un ALAs Kultūras nozares vadītāju un prakses programmas koordinātoru Līgu Ejupi

Vēlreiz paldies ALA par šo iespēju strādāt un dzīvot Latvijā!

Larisa Kreišmane – strādāja mūzejā “Latvieši pasaulē” (LaPa) Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēkā Rīgā.

Katru nedēļu mūzejā darīju dažādus darbus un palīdzēju iekārtot LaPa izstādes, piemēram, izstādi “Es (arī) esmu latvietis” un “Stāstu sega”, kas notika Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Citā nedēļā man bija uzdots sakārtot arhīvus no 1920. gada. Vasaras beigās es braucu uz Valmieru piedalīties PLEIF konferencē, kas bija vienreizēja iespēja. Konference turpinājās trīs dienas, un varēja klausīties lekcijas par Latvijas ekonomiku un inovācijām. Citās nedēļās darbs bija pavisam vienkāršs, piemēram, es sakār-

toju četrus simtus žurnāla *Mazputniņš* izdevumu. Žurnāli bija jāsakrāj un uz katra jāuzraksta sērijas kods.

Laila Lapina – strādāja biedrībā “Sabiedrība par atklātību – Delnā” Rīgā.

Delnā ir daļa no pasaules mēroga organizācijas “Transparency International”. Visumā varu teikt, ka darbinieki Delnā

kā arī ekskursiju uz LAMPAs politisko sarunu festivālu, kas kalpo kā forums atklātas sabiedrības principu debatēm.

Marita Pelce – strādāja Latvijas Okupācijas mūzejā Rīgā.

Pagājušajā vasarā es saņēmu Amerikas latviešu apvienības stipendiju, lai strādātu Okupācijas mūzejā. Strādājot tur par

taktiem. Maķenīt kaitinoši bija pavadīt vairākas stundas, sēžot pie datora, kad likās – nekas produktīvs nav padarīts. Taču dienas beigās redzēt lielo atjaunoto sarakstu bija ļoti patīkami, un bija sajūta, ka padarīts labs darbs. Dažreiz asistēju mūzeja tīmekļa lapas angļu valodas redaktorei. Daudz kas bija darāms un tulkojams, sakarā ar jauno mūzeja piebūvi. Man tika uzdots šķirot e-pastus mūzeja ziņām, lai varētu izsūtīt informāciju par piebūvi un kapsulu, kurā vēlāk tika ielikti visu ziedotāju vārdi, un to iemūrēja starp jauno un veco ēku 2018. gada 13. septembrī.

Par saviem piedzīvojumiem es rakstīju arī portālā www.latviesi.com

Mūzejā iepazinos ar jaukiem kolēģiem, ar kuriem es sadraudzējos un vēl turpinu sarunāties ikdienā. Viņi visi man palīdzēja iejusties darbā, kas atradās citā pilsētā, citā kontinentā. Daži bija jokupēteri, citi stāstīja par politiku, bet bija arī tādi, kas stāstīja par piedzīvojumiem savā dzīvē. Esmu ieguvusi jaunu pieredzi. Bez tik brīnišķīgiem kolēģiem un darba biedriem es nebūtu ieguvusi tik daudz informācijas.

Lūkas Pūris – strādāja “Draugiem Group” drukas ārpakalpojumu uzņēmumā “Printful” Rīgā.

Uzņēmums „Printful” ir e-commerce, print-on-demand, un drop-shipping uzņēmums. Šis jocīgās frazes, strādājot “Printful”, man drīz kļuva pazīstamas. Pirmo reizi man bija iespēja strādāt profesionālā vidē. Es rakstīju un pārrakstīju blogus, reklamējot “Printful” produktus un informēju klientus, kas jādara, lai veiktu pasūtījumu. “Printful” plāno kļūt par pirmo Baltijas uzņēmumu, kas varētu iziet publiskajā akciju tirgū (IPO) un debitēt Ņujorkas fondu biržā (NYSE).

Strādājot prakses darbu šajā strauji augošajā uzņēmumā, iemācījos, kā labāk sastrādāties komandā, kodolīgāk rakstīt, būt atbildīgākam, ieplānot laiku visiem darbiem un daudz ko citu.

(Turpinājums sekos)

VITA DIĶE

(Turpināts no 4. lpp.)

Nenoliedzami, tas ir būtisks ieguldījums, taču, ja to iztērētu īsā laika periodā, tā būtu slikta un nemākulīga līdzekļu pārvaldīšana. Patlaban fonds no šīs summas izmanto tikai tik, cik pietrūkst stipendijas, lai atbalstītu tos jauniesus, kam palīdzība patiešām nepieciešama. Šajā mācību gadā pateicoties vairāk kā 200 ziedotāju atbalstam, stipendijas tiek izmaksāts vairāk nekā

1,2 miljoni eiro.

Vītolu fonds turpina strādāt un vākt ziedojumus, un vai ik mēnesi ziedotāju pulkam pievienojas kāds, kurš vēlas ieguldīt Latvijas nākotnē – jauniesos, kuri iegūs izglītību un paliks savā zemē, lai ar savu darbu un zināšanām darītu to bagātu un laimīgu. Kamēr vien Latvijā dzīvos jaunieši, kuriem palīdzība būs nepieciešama, Vītolu fonds darbosies, jo mērķa apziņa – redzēt savu tautu gara gaismas alkstošu un izglītotu – nekad

neļaus teikt PIETIEK. Izglītošanās ir ilgtermiņa process, jo īpaši veselās tautas garīgā līmeņa saglabāšana, un uz to nekad nevarēs attiecināt vārdu PIETIEK. Arī šobrīd Latvijā dzimst bērni, varbūt mazāk nekā mēs vēlētos, taču viņi gribēs izglīties arī tad, ja Liktenis viņiem būs dāvājis spējas, bet nebūs sniedzis iespējas. Arī tad, ja viņiem būs nācies piedzimt nevis materiāli nodrošinātā ģimenē galvaspilsētā, bet Nautrēnos vai Gaigalavā, Nicā vai Rencēnos, vai jebkur

citur, kur pašu un vecāku iespējas un dzīves apstākļi ne vienmēr mūsu valsti spēj nodrošināt iespējas iegūt augstāko izglītību. Esam pārliecināti, ka tauta var attīstīties, pilnveidoties un pastāvēt tikai tad, ja uz tās izaugsme neattiecinā vārdu PIETIEK, vienlaikus – uz talantīgu bērnu un jauniešu nākotnes iespējām. Un arī uz pašas Latvijas nākotni...

Savulaik Vītolu fonda dibinātājs Vilis Vītols teicis: „Ja dosim izglītību talantīgiem jau-

niešiem, tad viņiem klāsies labāk, viņu ģimenēm klāsies labāk, valsts saņems vairāk nodokļos, un mums visiem ies labāk.” Tāpēc Vītolu fonds savu darbu turpina un ir pateicīgs ikkatram ziedotājam, kurš fonda mērķi ir padarījis par savējo, jo atbalsts ne vienmēr mērojams ieguldīto līdzekļu lielumā. Daudz būtiskāka ir apziņa, ka ikkatrs ziedojums – tas ir ķieģelis Latvijas nākotnes ēkā, kurā nākamajā simtgadē mums kopīgi ceļama.

Kad pietiek? Vītolu fonds turpina darbu

VIKTORS
HAUSMANIS

Janvāris tūlīn beigsies, un tas bija Mārtiņa Ziverta mēnesis – 5. janvārī viņam bija dzimšanas diena, un šajā snieguputeņu un sala laikā katru gadu Rīgas Latviešu biedrībā atceramies un pieņemam mūsu drāmas izcilo meistaru. Pirms gada mēs bijām kopā ar viņu lugu “Pēdējā laiva”, kurā ievīti pavadīti no paša pieredzētā, Kurzemes krastā gaidot laivu, lai nokļūtu Zviedrijā, bet šogad tikāmies ar lugu, kas radusies ītin drīz pēc Mārtiņa Ziverta ierašanās Zviedrijā, un tai ir tāds savāds nosaukums – “Sievasmāte”, Latvijas profesionālajos teātros tā nav redzēta, bet janvārī šo vienlīdzīgu uz Rīgu bija atvedis Siguldas Tautas teātris, kurā to iestudējusi režisore Ārija Liepiņa-Stūrniece. Ziverta luga tapusi patiešām neparastos apstākļos – Stokholmas priekšpilsētā Tēbijā (*Täby*), kur Zivertam bija izdevies noīrēt mazu dzīvokli, bet par visu – arī dienīšās maizes kumosu, nācās gādāt viņam pašam, turklāt – var labi saprast – nekādas lietīškas profesijas Mārtiņam nebija. Kad 1948. gadā Zivertam tuvojās četrdesmit piecu gadu jubileja, viņš laikraksta *Latvija* korespondentam bija atbildējis: “Kur lai iet vīrs ar 45 gadiem, kas līdz šim rakstījis lugas?

Protams – uz mežu!” Protams, – uz mežu Ziverts negāja, taču ikdienā vai pat naktī nācās veikt visgrūtākos un nepatīkamākos darbus, piemēram, Stokholmas Centrālajā stacijā viņš kalpoja par vilcienu bagāžas iekrāvēju vai Tramvaju pārvaldes nakts kasē skaitīja un pārskaitīja tramvaju vagonos iekasēto naudu.

Vieglī nebija, dienās nostrādājis algoto darbu, pārguris atgriezās mājās, taču neatlaidās vis ērtā krēslā vai uz divāna, bet sēdās pie rakstāmmašīnas, lai pierakstītu iecerētās lugas dialogus. Lugu rakstīšana bija kļuvusi par Mārtiņa Ziverta dzīvesveidu, sava veida ticību, un jau drīz pēc darba gaitu sākšanas Stokholmā, Ziverts bija saņēmis no Dailes teātra bijušā administratora Jāņa Kājiņa vēstuli, kurā viņš rakstīja, ka Vācijā daudzi latvieši metušies uz teātra spēlēšanu, to skaitā bija Kārlis Veics, Reinis Birzgalis, Ance Rozīte, Jānis Lejiņš, vēl vairāki citi. Un Mārtiņu nu neatstāja doma: ja viņi tur – Vācijā – spēlē teātri, kālab nepamēģināt to darīt arī Zviedrijā? Protams, uzreiz sapulcināt spēcīgu trupu nebija viegli. Pēc vairākiem gadiem Mārtiņš Ziverts pats par šo posmu man rakstīja: “Toreiz Zviedrijā mums bija vēl diezgan daudz teātra en-

tuziastu, kas arī kaut ko spēja. Bet nebija lugu, sevišķi tādu, kas vieglī radāmas uz primitīvām skatuveņām. Tāpēc vajadzēja uz ātru roku dabūt repertuāru.” Jā – bet kur tādas ņemt? – Protams, jāsēžas pašam pie galda un jāraksta! Lugas gan nedrīkstēja būt pārāk liels darbojošo personu skaits – vislabāk – ne vairāk par četrām, augstākais – piecām! Un pavisam vienkāršam vajadzēja būt skatuves iekārtojuma.

Mārtiņš Ziverts ķērās pie darba un citu pēc citas uzrakstīja trīs vienlīdzīkus, nosaucot tos par skečiem, tie bija: “Divkauja”, “Sievasmāte” un “Riebeklis”. Viencēliem “Sievasmātes” Ziverts pierakstīja apakšvirsrakstu – “Izmantota Pirandello humoreska”. Tomēr Mārtiņam Zivertam kaut kā izdevās sapulcināt izrādēs piemērotus teātra spēlētājus, kuri gan bija bez skatuves pieredzes, un tomēr 1947. gada 12. jūlijā Stokholmas Latviešu teātri notika visu trīs skeču pirmizrāde, izrādi iestudēja pats autors. Drīz laikrakstā *Latvijas Vārds* bija nopublicēta atzinīga atsauksme: “Pilnais skatītāju nams izrādi uzņēma ļoti atsaucīgi, apveltījot ziediem un aplausiem aktierus un autoru, kas reizē arī bija režisors, skatuves meistars un sufleris. Mārtiņa Ziverta talan-

Ierunājas “Sievasmāte”

tam, kā redzam, ir daudzpusīgs vēriens, kas šoreiz parādījās dzirkstīgā asprātībā, vieglā un asā dialogā, raitā situācijas risinājumā.”

Nelielā, drastiskā komēdijā ir pilna pārpratumiem, Ziverts prot spraigi sastrēdzināt šizetisko risinājumu tik tālu, ka dažbrīd gripas jau piebilst: “Kaut kas traks!” Luga tēlotajam Pilsētas galvam sāk likties, ka visa pilsēta ir traka. Mēs Latvijā vairāk nekā mēnesi gaidījām jaunu valdību un, skatīdamies Latvijas televīziju, tāpat pie sevis iesaucāmies: “Kaut kas traks!”

Ziverts lielas cilvēciskas problēmas šai nelielajā komēdijā negrasiņās šķetināt, taču konflikts kādreiz var saasināties pārpratumā dēļ, un pilsētiņā samilst stridi par to: kurš isti ir traks – sievasmāte Ulces kundze vai gluži otrādi – viņas znots Varbūta kungs? Kā vēlāk noskaidrojas, vairākus gadus viņš bijis psihiski slims un pēc atveseļošanās savu izbijušo sievu vairs nepazīst, uzskata viņu par citu būtni, taču iemīl viņu un – par spīti visam – precas ar viņu vēlreiz! Rezultātā – pilsētiņas sabiedrībā stridi un nemieri, līdz beidzot viss atrisinās. Par lugu, protams, labā nozīmē varam teikt – nu traka komēdija! Lai tādu iestudētu – vajadzīga laba meistarība! Mārtiņam

Zivertam tādas netrūka. Un šoreiz, kā pats aizrāda, viņš pamatā līcis Pirandello joku.

Ārija Stūrniece šo skeču prasmi iestudējusi. Siguldas Tautas teātra aktieri, no kuriem īpaši iezīmējas Ulces kundzes tēlotāja Ginta Riekstiņa un arī Varbūta kungs – Rolands Trenko – prata veikli un patiesi risināt samīzušo pārpratumu saišķi, līdz – viss atrisinājās! Skatītāji pēc izrādes naski aplaudēja, varējām teikt paldies siguldiešiem un Mārtiņam Zivertam par neierasti spraigi risinātu komēdiju.

Tikai – pirms atvadāmies – gribu pāris ziņas bilst no senākām dienām: 1976. gadā Ziverta luga “Sievasmāte” vēlreiz parādījās uz Stokholmas Latviešu teātra skatuves, atkal Ziverta režijā, bet Sievasmātes – Ulces kundzes – lomā nu darbojās Mārtiņa Ziverta dzīvesbiedre Ilze, kurai pirms nedēļas bija vārda diena. Pa telefonu Ilze pastāstīja, ka vēl piecdesmitajos gados viņas partneris uz skatuves bijis Krišjāņa Kariņa tēvs Uldis, viņš Rūdolfa Blaumaņa “Skroderdienās Silmāčos” tēlojis Pičuku, bet “Trīnes grēkos” bijis Jaņuks! Teicami! Jauki, ka teātris saista un vieno dažādas paaudzes.

Bet šoreiz – īpašs sveiciens – Ilzei Zivertei!

Ar citādu skatu

Māra Ozola. Anšlava Eglīša meklējumos, apgāds „Jumava” 2018.g., 128 lpp.

EDUARDS
SILKALNS

Padomju laika Latvijā uzaugusi un izskolojusies Māra Ozola toreiz ne vārda nav dzirdējusi par trimdas ražīgāko rakstnieku Anšlavu Eglīti. „Dzīves vētras” viņu pēc Latvijas neatkarības atgūšanas noved Inciemā, kur viņai jāveic skolotājas pienākumi. Bet Inciemā ir barona „pils”, kur sendienās Eglītis mēdzis pavadīt vasaras, gadus vēlāk atmiņas par šo vietu un laiku publicējot grāmatā *Pansija pili*. Kaut vasarnieks, Eglītis dažu acīs ir tikpat kā novadnieks, un, tā kā viņam „atradusies vieta pat mācību grāmatā”, nevar taču par tādu tuvinieku skolā neko nemācīt. Bet lai varētu par Eglīti mācīt bērniem, skolotājai vispirms viņš jāiepazīst pašai.

Grāmatas *Anšlava Eglīša meklējumos* pirmajā pusē autore citē, ko par Eglīti mācījušies, zina un domā netālo Krimuldas un Turaidas skolu audzēkņi un ko par viņu un viņam tuviem cilvēkiem atceras vai ir dzirdējuši apkārtnes paši vecākie ļaudis.

Grūti iedomāties kādu vecās trimdas locekli, kas, ja vispār bija lasītājs, nebūtu lasījis Anšlavu Eglīti un ar viņu saradīs. Eglīša pazinējiem interesanti iepazīt, salīdzinoši, iesācēju Eglīša izpratnē, kas uz dižo rakstnieku reizēm paskatās ar citādu skatu. Pielāgodamās sava izpētes objekta leksikai, viņa sēstas „ratos”, ar ko domāta automašīna, bet par šo Eglīša vārda izvēli viņa pavīpsnā. Bet jaunu vārdu darināšana, vecu vārdu pielāgošana jaunām lietām un parādībām un svešvārdu aiz-

stāšana ar latviskiem jau bija viena no spožajām Eglīša īpatnībām! Šajā gadījumā jau „rati” nebūtu nekas cits kā „spēkratu” saīsinājums, bet spēkratus var uziet pat padomju laika *Latviešu literārās valodas vārdnīcā*.

Brīnumaini, ka teju trīsdesmit gadus pēc padomju iekārtas sabrukuma Mārā Ozolā vēl saglabāties uzskats par šķiru sabiedrību un privilēģētās šķiras kundzību pār vienkāršo darba tautu, – kundzību, kas tiek izbrāķēta. Vērts citēt divas rindkopas ar viņas vērtējumu par *Pansiju pili*:

Kaut kas nav īsti, kā gribētos. Kaut arī grāmata rakstīta smeldzīgā sirsnībā, tā tomēr parāda arī zināmu disharmoniju, kas gluži kā āža kāja lien ārā ne vienā vien dažādā autoru pirmskaņa vai trimdas laika grāmatā. Augšā – lievenis ar gudrajiem prātiem un mākslinieku idejām. Lejā –

vienkāršā tauta. Vidū plaisa. Vai tā nav par lieku?

Lasot grāmatu Pansija pili, brīžiem liekas, ka Inciemā dzīvojis tikai ļaunais praktiskais nomnieks un vēl kādi nenosakāmi tāli ļautiņi. Tādi, kam nav vērts daudz pievērst uzmanību. Ja nu vienīgi ņemt kā paraugu kādam spilgtam mākslas tēlam. Protams, nevar jau gribēt, lai vienā grāmatā būtu sabāzts ītin viss, tomēr šāda ignorance liekas tā kā ... aizvainojosa, vai? (13. lpp.)

No šāda, teiksim, apvainojuma var rasties greizs ieskaits par Eglīša attieksmi pret t. s. smalkajiem ļaudīm, no vienas puses, un vienkāršo tautu, no otras.

Padomju laikā un zemēs, protams, rakstniekam būtu nācies kā kontrastu šādiem špokiem parādīt prātīgu, ar veselīgu dzīvesziņu apveltītu proletāriātu, bet allaž brīvais Eglītis to vislabāk liek mierā.

Grāmatas otrā pusē Māra Ozola aizvirzās prom no Inciema un sniedz virkni īsu pārskatu, apceļu, eseju, kam varētu dot kopīgo virsrakstu „Marģinālijas par Anšlavu Eglīti”. Te lasām fragmentu no trimdā iespīestām recenzijām par Eglīša darbiem un, savukārt, fragmentus no Eglīša recenzijām par citu autoru grāmatām. Divas lappuses ar virsrakstu „Kinopasaule” pieskarās Eglīša darbībai kā filmu kritiķim Holivudā. Iznāk sastapties ar dažādiem Eglīša kā cilvēka un viņa rakstnieciskās darbības raksturojumiem, kam var gan piekrist, gan šo un to noraidīt. –

Vai taisnība Ingridas Viksnas vērtējumam, ka Eglītis kā cilvēks bijis stipri atšķirīgs no Eglīša kā rakstnieka? I. Viksna raksta, ka tikai mazā draugu pulciņā atklāties, „ka aiz smīnīgā vērotāja, asā skatītāja un vērotāja maskas slēpjas silta, draudzības pilna sirds, pat mazliet sentimentāla un kautrīga”. Uz to M. Ozola rezonē: „To gan grūti iedomāties, lasot par viņa bravurīgajiem, pašpārliecinātajiem, ironiskajiem vai gluži vienkārši divainajiem varoņiem, bet laikam jau būs vien taisnība.” (56. – 57.)

Kādā 1963. gada avižrakstā „Pārdomas par trimdas rakstniecību” Eglītis skarbi kritizējis dzimtenē palikušo autoru devumu, apgalvojot, ka tā ir tikai komunistu propagandas nesēja, nevis īsta literatūra. M. Ozolas reakcija uz to: „Mazliet tuvedzīgi. Mēs taču zinām, ka tajā laikā cēla galvas vesela rakstnieku un dzejnieku paaudze, kas savukārt ļāva pacelties veselas tautas pašapziņai un pieturēja laipu, kas mūs aizveda līdz trešajai atmodai un valsts atjaunošanai.” (66.)

Rakstot par Eglīti kā filmu kritiķi, M. Ozola apbrīno Eglīša prasmi vienlaikus dzīvot divās kultūrtelpās: viņš citu pēc citas laidis klajā „grāmatas tādā valodā, kurā svešajā zemē tikai reti kuram saprotama”, bet tajā pašā laikā viņam bijusi iespēja fotografēties kopā ar visā pasaulē pazīstamiem amerikāņu kinoaktieriem. (82.) Te gan jāsaprot, ka divās kultūrtelpās dzīvoja liels vairākums trimdas latviešu, atšķi-

rīgas bija tikai laika un enerģijas proporcijas, kādas katrs atvēlēja te vienai, te otrai kultūrtelpai.

M. Ozola pārmet A. Eglītim par teikumu: „Latvieši ir daudz nāti par lieliem grāmatu un teātra cienītājiem, tāpēc jābrīnās, ka mums gandrīz nemaz nav grāmatu par teātri.” Viņa atceroties, ka viņas vectēvam bijis vesels plaukts grāmatu par un ap teātri. (91.)

Grāmatas izskaņā autore apgalvo, ka Anšlavs savā ASV dzīves laikā kļuvis „slavens un turīgs”. Par slaveno var piekrist, pat ja slava rakstniekam tika no trimdas latviešu aprindām un pārnesās uz Latvijas latviešiem tikai ar neatkarības atjaunošanu, kam drīz sekoja Eglīša nāve. Vai Eglīti mūža galā varēja saukt par turīgu, drusku jāšaubās, tomēr ir dažādas mērauklas, ar kādām cilvēku turību mēri.

Kādā Rīgas grāmatnīcā, kas atsevišķā novietnē izvietojā jaunākajā laikā visvairāk pārdotās grāmatas, gādījās ieraudzīt nupat aplūkoto augstā goda vietā. Bez šaubām grāmatas noietam būs ievērojami palīdzējuši filmas *Homo novus* popularitāte pēdējos mēnešos un, varbūt mazākā mērā, romāna jaunizdevums, uz kura filma bazēta. *Anšlava Eglīša meklējumos* nevar mēroties ar pirms vairākiem gadiem izdoto eruditā literatūrzinātnieka Viktora Hausmaņa dziļo un daudzpusīgo monogrāfiju *Anšlavs Eglītis*, tomēr Māras Ozolas meklējumus Eglīša cienītāji atzīs par pieņemamu postskriptu Hausmaņa autoritātajam veikumam.

XV LATVIEŠU DZIESMU UN DEJU SVĒTKU KANADĀ BIĻEŠU PASŪTĪJUMS | *Ticket Order Form*

VĀRDS, UZVĀRDS | *Name*

TELEFONS | *Phone*

ADRESE | *Street Address*

PROVINCE / ŠTATS | *Province / State*

PILSETA | *City*

VALSTS | *Country*

PASTA KODS | *Postal code*

E-PASTS | *E-mail*

LŪDZU IEVĒROJIET: BĒRNIEM / JAUNIEŠIEM UZ SARĪKOJUMIEM JĀPASŪTA ARĪ BRĪVBIĻETES.
Children and youths must have tickets even if entrance is free.

LAIKS | *Time*

SARĪKOJUMS | *Event*

PIEAUGUŠIE
Adults

1 BĒRNS
LĪDZ 10 GADIEM
*1 Child
10 and under*

1 JAUNĪETIS
LĪDZ 18 GADIEM
*1 Youth
18 and under*

KOPĀ \$
Total \$

TREŠDIEN, 3. JŪLIJS WEDNESDAY, JULY 3										
15:00	MEISTARKLASE AR VAK "LATVIJA" UN MĀRI SIRMO <i>Masterclass with State Choir "LATVIJA" and Maris Sirmis</i>	GA	\$25		-		-			
CETURTDIEN, 4. JŪLIJS THURSDAY, JULY 4										
13:00	SVĒTKU IESKAŅA - ATKLĀŠANA <i>Festival Opening Event</i>	GA	\$20		BRĪVBIĻETE		\$10			
15:30	GARĪGAIS KONCERTS <i>Sacred Music Concert</i>	GA	\$40		BRĪVBIĻETE		\$30			
19:00	TDA "LĪGO" KONCERTS <i>"Līgo" Dance Performance</i>	RS	\$40		BRĪVBIĻETE		\$30			
19:00	TEĀTRIS "NO SALDENĀS PUDELES" <i>Theatre "No Saldenās Pudeles"</i>	RS	\$40		\$30		\$30			
21:00	SADRAUDŽĪBAS BALLĪTE <i>Meet and Greet Ball</i>	GA	\$30		BRĪVBIĻETE		\$25			
PIEKTDIEN, 5. JŪLIJS FRIDAY, JULY 5										
10:00	BĒRNU FILMA <i>Children's Movie</i>	GA	BRĪVBIĻETE		BRĪVBIĻETE		BRĪVBIĻETE			
10:00	TEĀTRIS "NO SALDENĀS PUDELES" <i>Theatre "No Saldenās Pudeles"</i>	RS	\$40		\$30		\$30			
13:00	JAUNDEJU SKATE <i>New Choreography Showcase</i>	RS	\$40		\$25		\$30			
16:00	* ORĶESTRA UN KAMERMŪZIKAS KONCERTS <i>Orchestral and Chamber Music Concert</i>	RS	\$55		BRĪVBIĻETE		\$45			
19:30	* VALSTS AKADĒMISKĀ KORA "LATVIJA" KONCERTS <i>The State Choir LATVIJA Concert</i>	RS	\$55		BRĪVBIĻETE		\$45			
21:00	JAUNIEŠU VAKARS <i>Youth Evening Event</i>	GA	\$25		-		\$25			
21:00	KABARĒ VAKARS <i>The Cabaret</i>	RS	\$40		\$30		\$30			
SESTDIEN, 6. JŪLIJS SATURDAY, JULY 6										
15:00	KOPKOĶA KONCERTS <i>Mass Choir Concert</i>	GA	\$60		BRĪVBIĻETE		\$50			
19:00	BĒRNU BALLE <i>Children's Ball</i>	GA	BRĪVBIĻETE		BRĪVBIĻETE		BRĪVBIĻETE			
21:00	SVĒTKU BALLE <i>Festival Ball</i>	GA	\$40		BRĪVBIĻETE		\$35			
SVĒTDIEN, 7. JŪLIJS SUNDAY, JULY 7										
13:00	RAKSTNIEKU CĒLIENS <i>Writers' Symposium with Latvian Writers and Poets</i>	GA	\$30		BRĪVBIĻETE		\$10			
16:00	TAUTAS DEJU LIELUZVEDUMS UN SVĒTKU NOSLĒGUMS <i>Folk Dance Spectacle</i>	GA	\$60		BRĪVBIĻETE		\$50			
21:00	ATVADU DANCIS <i>Farewell Party</i>	GA	\$30		BRĪVBIĻETE		\$20			

PIEZĪMES: PĒRKOT BIĻETES LĪDZ 2019. GADA LĪDZ 1. MARTAM, ATLAIDE 5%

Note: All ticket orders before March 1st are eligible for 5% discount

CENĀS IESKAITĪTI NODOKĻI - HST | All prices include HST

Maksājot ar kredītkarti, lūdzu norādīt:

CREDIT CARD NUMBER :
EXP. DATE
NAME ON CARD
SIGNATURE

CVV:

Čekus rakstīt uz: XV Latvian Song Festival in Canada

Sūtīt uz adresi:
SONGFEST TICKETS
4 CREDIT UNION DRIVE
TORONTO, ON, M4A 2N8
CANADA

* - Pērkot biļetes uz abiem Koerner Hall koncertiem, kopējā summa pieaugušajiem \$90, jauniešiem \$80
GA - GENERAL ADMISSION - not pre-assigned seating | Sēdvietas nav rezervētas
RS - RESERVED SEATING | Rezervētas sēdvietas

Biļetes pieejamas mājaslapā | Tickets available online: www.latviansongfest.com vai www.songfesttickets.com

Biļešu pasūtījuma formas var saņemt un nodot Latviešu Centra birojā Toronto, katru darba dienu no plkst. 9:00 līdz 17:00

NOPIRKTĀS BIĻETES TIKS IZSŪTĪTAS 2019.GADA 1.MAIJĀ

Pārdotās biļetes nemainīs un negems atpakaļ | All sales are final

Biļetes, pasūtītas pēc 1. jūnija, netiks izsūtītas. Tās būs saņemamas Hilton viesnīcā

E-pasts: mareks.negels@inbox.lv

KOPSUMMA | *Subtotal*

ZIEDOJUMS | *Donation*

PAKALPOJUMA MAKSA |
Service fee

KOPĀ | *TOTAL*

\$10

ASTRĪDA
JANSONE

Arnolda Kārķļa vecākus Valdi un Marutu iepazīnu, darbojoties Amerikas latviešu apvienības (ALA) valdē. Diemžēl abi tagad, ļaunas slimības pieveikti, ir priekšlaicīgi aizgājuši Aizsaulē, lai gan bija vairākus gadus jaunāki par mani. Arnolds stāsta: „Man ir 55 gadi, un mani vecāki satikās Filadelfijā. Viņi bija katrs no dažādām Latvijas pusēm, tētis – no Zvārdes, mammas dzimta ir no Cēsaines, no turienes vecmāmiņai un viņas mātai bija skaistas, romantiskas atmiņas. Bet arī par dzīvi Zvārdē mums daudz tika stāstīts. Mani vecāki iepazīnās Filadelfijas jaunatnes pulciņa aktivitātēs. Paps bija atgriezies no dienesta Vācijā – Amerikas armijā un bija viens no aktīvākajiem Filadelfijas jaunatnes pulciņa dalībniekiem. Mana mamma, lai gan gados jaunāka, pēc vidusskolas beigšanas arī bija ļoti aktīva šajā pulciņā. Viņi apprecējās jau 1961. gadā, un paps uzsāka karjeru Amerikas valdības audita departamentā, kuŗa iniciāli bija GAO. Sietla bija viņa pirmā komandējuma stacija, kur bija nonākuši arī vairāki zvārdnieki, un 1963. gadā es tur piedzimu. Tur piedzima arī mana māsiņa Tija, un tur mēs abi radu un draugu lokā tikām auklēti. Bet, būdami vēl bērni, atgriezāmies Amerikas galvaspilsētā Vašingtonā, kur paps turpināja strādāt audita galvenajā birojā. Tur mūsu ģimenē piedzima brālītis Laris. Īsi pēc tam paps dabūja komandējumu uz Taizemi, kur mēs nodzīvojām četrus gadus. Tas ietekmēja mūsu socializēšanos latviešu sabiedrībā, jo mēs vairs katru vasaru neapmeklējām kādu latviešu nometni, bet pa to laiku bijām sasnieguši vidusskolas vecumu. Diemžēl tajos četros prombūtnes gados nevarējām apmeklēt nevienu svētdienas skolu, bet latviešu pamatskolas kursu nokārtojām neklātienē. Ik pa laikam rakstījām kaut kādu domrakstu, vecāki mūs „piekukuļoja” (ar pieciem dolāriem), lai mēs lasītu dažādas latviešu grāmatas, un tos domrakstus varētu uzrakstīt. Par šiem domrakstiem mēs dabūjām arī liecības. Taizemē nebija daudz latviešu, tikai kāda saujņa, citu bērnu, ar kuŗiem varējām latviski runāt, nebija vispār.

Bet jau 1978. gadā mēs atkal bijām Vašingtonā un turienes kuplā latviešu sabiedrībā. Iesvētījāmies Vašingtonas latviešu draudzē, abi ar māsiņu mazliet bijām apguvuši kokles spēli un no papa biju iemācījies spēlēt klavieres un iemīļojis mūziku. Vecāki mani atbalstīja, un tā es sāku spēlēt ansambļos. Es ļoti aizrāvos ar radio klausīšanos un sekoju līdzī populārai mūzikai, un tā kļuva par manu stichiju. Tad man radās iespēja mācīties Minsteres latviešu ģimnazijā, pēc Amerikas ģimnazijas beigšanas nesāku vis tūlīt studēt, bet

vienu gadu pavadīju Minsterē un atkal iedziļinājos latviskā vidē. Tur es arī satiku savu mūža mīlestību Silviju *Castor* no Denveras. Viņas tētis bija amerikānis, Silviju audzināja viņas māmiņa un vecmāmiņa. Kad es Minsterē biju 13. klasē, Silvija bija 11. Pēc tā gada mēs atgriezāmies Amerikā un uzturējām mūsu attiecības telefoniski un satiekoties Dziesmu svētkos un latviešu jaunatnes sarīkojumos.

Es sāku studijas Pensilvānijas universitātē Filadelfijā ar flotes

laiku uzturēšanos pie „Vārpa” latviešiem. Tā man radās iespēja pabeigt savu diplomdarbu.

Pēc tam es uz sāku darba gaitas Vašingtonā, un drīz arī Silvija pārcēlās uz turieni. Mēs dzīvojām pie maniem vecākiem, un es mūzicēju kopā ar saviem amerikāņu draugiem. Tai pašā laikā es braucu uz Filadelfiju, lai turpinātu mūzicēt ar saviem latviešu draugiem *Akaci*. Tad mana amerikāņu mūziķu grupa pārcēlās uz Rietumu krastu, uz Losandželosu, un tad kādus

stipendiju, ko pēc diviem gadiem atteicu. Es sapratu, ka man nav nekādas intereses kļūt par flotes virsnieku. Pa to laiku pievienojos Amerikas latviešu rokgrupai *Akaci*, kas bazējās turpat tuvumā un, ko es pazīnu jau no tiem laikiem, kad apmeklēju Beverīnas vasaras vidusskolu. Mūzicējām dažādos latviešu sarīkojumos un ballēs. Tā es pavadīju laiku kopā ar gados vecākiem jauniešiem, aizbraucu no Filadelfijas uz Ņūdžersiju un apmetos pie *Akača* mūziķiem. Uzsāku darba gaitas Ņuarkas lidostā un centos kļūt par istu mūziķi. Ņuarkā darbu bija uzsākusi jauna lēto lidobjumu sabiedrība *People Express Airlines*, un es strādāju pie viņiem. Tas ilga kādus piecus gadus, bet es domāju, ka jāturpina studijas. Es atradu Virdžīnijas štātā universitāti, kas nebija tik dārga kā citas, un es dabūju savu bakalaura gradu Šarlotesvilē. Mana izvēlēta programma bija politiskās un sociālās zinības, bakalaura darbu es rakstīju par Brazīlijas latviešu baptistiem, kuri bija nodibinājuši koloniju „Vārpa”. Sākumā es par viņiem zināju ļoti maz, bet uzzināju pietiekami daudz, lai par to kaut ko uzrakstītu. Tajā laikā manam tētim atkal bija komandējums uz ārzemēm, un šoreiz tas bija uz Panamu. Tas bija laikā, kad Amerika gatavojās nodot kanāla pārvaldi panamiešiem, un bija jānoslēdz visi rēķini. Tētim tas bija divu gadu darbs. Man bija iespēja pie viņa ciemoties, un viņš man palīdzēja izkārtot ceļu un kādu

divus gadus nodzīvoju Kalifornijā un mēģināju iekļūt tur mūzikas aprītē. Pa to laiku bija sācies Atmodas laiks Latvijā, un *Akaci* uzaicināja uz turneju Latvijā. Mēs ar Silviju izdomājām, ka pārtrauksim dzīvi Kalifornijā, atgriezāmies Austrumu krastā un sākām gatavoties braucienam uz Latviju. Pēc 1989. gada vasaras turnejas, mēs ar Silviju jau bijām „sasliemuši” ar dzīvi Latvijā. Turnejā mēs bijām praktiski apbraukujuši visu Latviju, mūzicējot galvenokārt lauku estrādēs, un mums te patika.

Kad es jau biju sācis studēt maģistrantūrā komunikāciju zinātni Pensilvānijas universitātes fakultātē *Annenberg School of Communications*, mēs arī bijām iesākuši savu pārcelšanos uz Latviju. Ar šo maģistra darbu es atkal gribēju kaut ko pētīt par latviešiem un Latviju, tāpēc par tēmu izvēlējos autortiesības. Es gribēju rūpēties par nākotnes mūzikas industrijas attīstību, un man likās, ka autortiesības būtu ļoti svarīga joma, kuŗā to darīt. Es liku visas savas kārtis uz autortiesību specializāciju. Diemžēl dabūju rūgti, rūgti vilties, jo tajos juku laikos bija liels konflikts starp veco padomju laiku aģentūru, kuŗai bija jāpārkārtojas, un visas Ziemeļvalstis bija gatavas palīdzēt ar milzīgu naudas piešķirumu. Tikko mēs sākām darboties, radās konkurējoša aģentūra, kas arī kāroja iegūt šo lielo naudu, ko bija piešķirušas Ziemeļvalstis. Vairāku gadu garumā stiepās šis konflikts

starp abām aģentūrām, turklāt mēs ar Silviju tikām uzskatīti par nepietiekami eiropiskiem, un mums neizdevās izmantot manu izglītību šajā jomā. Iemesls, kādēļ es gribēju šo jomu attīstīt bija arī darbība mūsu grupā *Akaci*. Tā bija vērsta uz profesionālītāti. Mēs nebijām dibinājuši savu izdevniecību, bet mēs likām tādu kā firmas zīmi un uzvedāmies, it kā mēs būtu jebkuŗš profesionāls mūziķis. Tā bija mana iecere, šurp pārceļoties, un mēs arī formāli izdevniecību šeit nodibinājām. Es gribēju nodarboties ar mūzikas ierakstu izdošanu, un faktiski, tāpat arī praktiski to esmu darījis, bet tikai ļoti reti un mazās tirāžās, diemžēl arī neveiksmīgi. Līdz ar to man ir bijis jāstrādā dažādi citi dienas darbi, ko es cerēju ilgi vairs nedarīt.

Sākumā deviņdesmitajos gados ar manu svaigo maģistra gradu mani pieņēma par lektoru Universitātē pie Intas Brikšes, kuŗa toreiz vadīja komunikāciju fakultāti un vēlāk kļuva arī par sociālo zinātņu fakultātes vadītāju. Viņa man bija ļoti svarīga persona te Latvijā, kas pirmā mani pieņēma darbā Universitātē, bet man arī bija interesants darbs ar amerikāņiem *National Democratic Institute*, kas strādāja Saeimā, un ar daudzām nevalstiskām organizācijām. Es ar viņiem strādāju vairākus gadus. Man bija arī darbs *public relations* jomā, kas izrietēja no mana darba Saeimā. Mūsu ģimenē 1999. gadā piedzima dēls Brunītis. Kristīts vārds viņam ir Žanis Bruno, bet mēs viņu bijām iesaukuši par Brunīti. Jau 2003. gadā, kad Brunī jau bija paaudzies un sācis mazliet runāt, ievērojām, ka viņš nerunā tā, kā citi bērni. Viņš runāja par lietām, ko saklausījes televīzijā pat krievu valodā. Viņam bija arī dažādas citas uzvedības īpatnības, un mēs ar laiku uzzinājām, ka viņam ir autisms. Viņš tuvojās pirmskolas vecumam, un mums apkārtējie ļaudis ieteica no Latvijas aizbraukt. Latvijas izglītības sistēma neesot gatava uzņemt šādus bērnus. Mēs šiem ieteikumiem sekojām un aizbraucām atpakaļ uz Ameriku.

Tur, Kolorado štātā, Brunis jau pirmskolas gaitās tik veiksmīgi iekļāvās, ka nebija vairs īpaši prātīgi domāt par pārcelšanos atpakaļ uz Latviju, lai gan viena otra iespēja mums bija. Diemžēl tās neīstenojās, un līdz ar to viņi abi ar Silviju ir visu šo laiku palikuši Kolorado. Silvija izaudzināja Brunīti viena pati. Viņa palika Kolorado, jo jau pēc trim gadiem Amerikā mēs sapratām, ka Brunim Latvijā nebūs viegli. Es pirmo gadu paliku Kolorado, otru gadu es biju Virdžīnijā pie saviem vecākiem, kur es biju iesācis karjeras maiņu uz skolotāja darbu īpašās izglītības nozarē. Es par sava dēla slimību in-

teresēdamies, gribēju labāk saprast, kā ar šiem bērniem strādāt. Tā es vienu gadu guvu sev labu pieredzi. Pēc tam man atkal nepaveicās, darbu es nedabūju un trešā gada beigās atgriezos Latvijā. Mani ļoti laipni uzņēma visi mani Latvijas mūzikas draugi, sarīkoja man tādu mazu koncertiņu, un es atgriezos viens pats ar cerību, ka te man veiksies labāk, un vēlāk manējie varēs pievienoties. Diemžēl arī tas neizdevās. Šeit nevaru neko iekrāt un sapelnīt, lai divus cilvēkus dabūtu šurp, tāpēc man vienam braukt uz Ameriku ir lētāk. Tagad Brunis turpina papildus skološanos jauniešiem ar īpašām vajadzībām, kas beiguši skolu, lai viņus sagatavotu darba tirgum. Tas arī Latvijā tikpat kā neeksistē. Es jau no 2007. gada dzīvoju te viens pats, tālu prom no saviem tuviniekiem. Brālīš vēl dzīvo mūsu vecāku mājā, bet māsiņa pavisam Amerikas otrā pusē – Portlandē. Mana ģimene Denverā ir viņiem pa vidu.

Diemžēl arī Latvijas darba tirgū man vienkārši nav izdevies pieturēties pie kāda darba. Man bija ļoti laba darba vieta LSM – Latvijas sabiedriskajos medijos, kur es kā angļu valodas otrais redaktors rakstīju ziņas. Ikdienā gāju uz Zaķu salu, ik mēnesi saņēmu nelielu aldiņu, bet man bija arī apdrošināšana un vēl šīs tas. Es turpinu šeit mūzicēt un savu neveiksmīgo mūzikas izdevniecību turēt pie dzīvības. Pagājušā gadā man uzspīdēja neliela veiksmē, kad es dabūju darbu – dziedāju uz prāmja, kas iet no Rīgas uz Stokholmu. Tas bija kuģis „*Isabelle*”. Es uz tā katru otro mēnesi pusotras nedēļas nostrādāju, un tad man starplaikā ir bijuši vairāki mūzikāli domubiedri vai ansambļi, ar kuŗiem spēlēju dažādos koncertos, un es tā velku dzīvību. Es nekrāju naudu un neko nevaru sūtīt savai ģimenei, kuŗiem arī neiet viegli. Kā redzams, mana pieredze te ir mazliet rūgtāka, nekā bijām cerējuši. Bet no otras puses – neesmu plinti krūmos metis, vēl arvien esmu tepat, bet sarkastisks gan esmu kļuvis. Dzīvoju tādā kā neziņā, rezignācijā, kaut panikā arī vēl neesmu. Nav tā, ka ir kāda vieta citur, kur es ļoti gribētu būt. Vienīgi es gribētu būt kopā ar savējiem. Vienīgi mūzika šajā situācijā noder kā zāles. Tāds ir mans stāsts.”

Šis ir pirmais stāsts, kuŗā atbraucēji nav bijuši laimīgi, un dzīve Latvijā viņus nav pilnībā apmierinājusi. Man bija skumji dzirdēt, ka šī jaunā ģimene tagad dzīvo šķirti, bet ir jāatzīst, ka Latvijā viss vēl nav īsti labi sakārtots. It sevišķi lietas, kas saistītas ar bērniem ar īpašām vajadzībām. Bet es ļoti ceru, ka arī tās kādreiz tiks sakārtotas, un tādi bērni nebūs spiesti no Latvijas aizbraukt.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

SVEICAM!

Mūsu čaklā autore Valda Liepiņa no ministra E. Rinkeviča rokām saņēma Ārlietu ministrijas Atzinības rakstu par ilggadēju un nesavtīgu darbu Latvijas labā. Redakcija un lasītāji pievienojas Valdas sveicēju pulkam!

Jaunais speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos – Aivars Groza

11. janvārī pienākumus sācis pildīt Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks diasporas jautājumos Aivars Groza (*attēlā*).

Vēstnieks Aivars Groza uzsver, ka viņam nav lielas pieredzes darbā ar diasporu, bet viņa prioritāte būs iepazīties ar pasaules latviešu darbību un devumu Latvijai, kā arī strādāt pie tā, lai iedzīvīnātu Diasporas likumu. Vēstnieks plāno apmeklēt ALAS 68. kongresu Denverā, Eiropas latviešu kultūras svētkus un Vispārējos latviešu Dziesmu svētkus Toronto, lai uzņemtu sakarus ar Diasporas organizētās sabiedrības vadītājiem un iepazīties ar darbu darītājiem.

Darbu Ārlietu ministrijā Aivars Groza uzsāka 1994. gadā Plānošanas grupā, bijis Ministru prezidenta padomnieks (1995. – 1997. un 1999. – 2000.). A. Groza strādājis vēstniecībā Vācijā, pildot padomnieka pienākumus (1997. – 1999.). No 2000. līdz 2005. gadam viņš bijis vēstnieks Beļģijā un Luksemburgā (nerezidējošs), laika posmā no 2005. līdz 2010. gadam – vēstnieks Austrijā, nerezidējošais vēstnieks Lichtenšteinā, Slovēnijā, Slovēnijā, Šveicē un Ungārijā, kā arī ģenerālkonsuls Sanktpēterburgā (2010. – 2014.). Pirms stāšanās speciālo uzdevumu vēstnieka amatā bijis Latvijas vēstnieks Indijā (2014. – 2018.).

61 deputāts atbalsta Krišjāņa Kariņa veidoto valdību

23. janvārī – 109 dienas pēc 13. Saeimas vēlēšanām – parlaments apstiprinājis piecu partiju veidoto Ministru kabinetu mazākās frak-

Latvijas valdības ministri

cijas pārstāvētā politiķa Krišjāņa Kariņa (*Jaunā Vienotība*) vadībā. Par Kariņa valdību balsoja 61 deputāts, pret – 39.

Parlamentā pārstāvētajiem politiskajiem spēkiem bija nepieciešami trīssarpus mēneši jeb 109 dienas, lai vienotos par valdību, un šis bija ilgākais valdības veidošanas periods kopš neatkarības atjaunošanas 1990. gadā. Valdību veido piecu politisko spēku pārstāvji – *Jaunā Vienotība*, Jaunā konservatīvā partija (JKP), *Attīstībai/Par!* (AP), *Visu Latvijai/Tēvzemei un brīvībai/LNNK* (VL/TB/LNNK) un KPV LV. JV Saeimā ir astoņi deputāti, VL/TB/LNNK un AP – pa 13, bet JKP un KPV LV – pa 16.

Kariņa valdības apstiprināšanu vienbalsīgi atbalstīja visas koalīcijas frakcijas, izņemot KPV LV. No KPV LV deputātiem valdības apstiprināšanu atbalstīja 11 deputāti, bet pret nobalsoja Iveta Benhena-Bēkena, Aldis Gobzems, Linda Liepiņa, Karina Sprūde un Didzis Šmits. Pret valdības apstiprināšanu balsoja arī *Zaļo* un Zemnieku savienība (ZZS) un *Saskaņa*.

23. janvāra rītā piecas partijas parakstīja sadarbības līgumu, valdības deklarāciju un Fiskālās disciplīnas līgumu. Pirms balsojuma Saeimas debates par jauno valdību ilga četras stundas. Valdības vadītājs Krišjānis Kariņš sacīja, ka partijas ir gatavas viena otrā ieklausīties. Opozīcijas deputāti kritizēja koalīciju un pārmeta solījumu nepildīšanu. Pret koalīciju bija arī Gobzems un Šmits. Gobzems un Kaimiņš apmainījās ar pārmetumiem. Kariņš pauda, ka KPV LV domstarpības ir partijas iekšējā lieta. Partijas vienojās, ka balsojums par Juraša izdošanu kriminālvajāšanai nav koalīcijas stabilitātes jautājums. Jaunās valdības pirmajā sēdē prezidents mudināja budžetā veidot uzkrājumu un rīkoties ātri un izlēmīgi. Deputāti vairāk nekā trīs stundas debatēja par šo jautājumu. Opozīcija kritizēja valdību, piemēram, *Zaļo* un Zemnieku savienības (ZZS) valdes priekšsēdis Armands Krauze teica, ka valdība paliks atmiņā ar ministriem un deputātiem, kas aizmirst savus solījumus vai pat netaisās tos pildīt. *Saskaņas* Saeimas frakcijas priekšsēža vietnieks Valērijs Agešins debatēs pauda, ka koalīcijas partiju priekšvēlēšanu solījumi bijuši fantastiski, savukārt faktiskā rīcība, kas atspoguļojas deklarācijā, – nožēlojama. Savukārt Kariņš debatēs uzsvēra, ka valdības partneri ir iemācījušies ieklausīties viens otrā, vienojoties par kopīgiem mērķiem un kopīgu darbību. Kariņš atzīmēja, ka viņš un jaunais Ministru kabinets nav revolucionāri, bet gan būs evolucionāri, kas liks uzsvāru uz “sakārtotu valsti”, tajā skaitā finanču un tiesiskuma jomās, kā arī attiecībā uz veselības un izglītības sistēmas reformām.

Eiropas lideri sveic Kariņu ar stāšanos premjēra amatā

Apsveikumi jaunās valdības veidotājam Krišjānim Kariņam (*Jaunā Vienotība*) izskan arī Eiropā, kur viņš, esot Eiropas Parlamenta (EP) deputāts, pavadīja savus iepriekšējos karjēras gadus, vēsti

portāls *lsm.lv*. Komisijas prezidents Žans Klods Junkers, sveicot Kariņu, norādīja, ka šogad apņēmis 15 gadu, kopš Latvija pievienojās Eiropas Savienībai, un pieci gadi, kopš pievienojās eirozonai. Viņš izteica cerību, ka Kariņa valdība Latvijā turpinās atbalstīt Eiropas projektu. Bijušo kolēģu sveica arī Eiropas Parlamenta prezidents Antonio Tajāni, kurš Kariņu sauca par cītīgu cilvēku, kurš zina, kā Latvijai atrast vietu Eiropā.

Labus vārdus Kariņam vēltījis arī Eiropas Tautas partijas priekšsēdētājs Manfrēds Vēbers, kurš varētu kļūt par nākamā Eiropas Komisijas prezidentu. Intervijā Latvijas Televīzijai Briselē viņš uzsvēra, ka Latvijā šī ir laba diena, jo ir panākts kompromiss, kas ir ļoti svarīga pieeja visā Eiropā. “Es zinu Krišjāni Kariņu kā Eiropas politiķi ar labiem sakariem un pieredzi. Viņš strādāja Tautas partijas grupā un Eiropas Parlamentā ilgu laiku. Viņam ir prasmes, kā vienot un veidot kompromisus, kā veidot valdību. Katrā Eiropas Savienības valstī ir atšķirīgas tradīcijas, kā veidot valdību, kā veidot vairākumu.

Kariņa valdībai iezīmējušies divi klupšanas akmeņi

Premjēra Krišjāņa Kariņa (*Jaunā Vienotība*) vadītajai valdībai ir skaidri iezīmējušies divi klupšanas akmeņi, intervijā Latvijas Televīzijas raidījumam *Rīta Panorāma* sacīja sabiedriskās politikas centra *Providus* direktore Iveta Kažoka (*attēlā*)

Eksperte norādīja, ka jaunais Ministru kabinets ir vienīgais, kādu 13. Saeimas vēlēšanu rezultātā varēja izveidot. Kažoka atturējās no prognozēm, vai partiju vidū esošā iekšējā dinamika varētu traucēt Kariņa valdības darbu. “Šobrīd skaidri iezīmējas divi klupšanas akmeņi – kas notiks ar KPV LV, kurš frakcija ir izjukusi, un ir jautājums, vai fragmentācija turpināsies arī nākotnē, kā arī kādā veidā koalīcija atrisinās Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) un Ģenerālprokuratūras pieprasījumus par deputātu izdošanu kriminālvajāšanai,” teica Kažoka. Viņa atzina, ja minētās problēmas izdosies pārvarēt un ja valdība tiesiskuma jautājumos būs vienota, tad koalīcijas stabilitāti nekas nevarēs apdraudēt.

Pēteris Grestes vārda brīvības balva Latvijā

Ilggadējo Pēteris Grestes vārda brīvības balvu Latvijā ieguvis pētnieciskās žurnālistikas centrs *Re:Baltica*, aģentūra LETA noskaidroja Rīgas Ekonomikas augstskolā. Grestes balva tiek pasniegta par drosmīgiem un novatoriskiem sasniegumiem, kas paplašina un aizsargā izteiksmes brīvību. Balvas nominantus izvirzīja Baltijas valstu žurnālistu un cilvēktiesību

SPILGTS CITĀTS

Krišjāņa Kariņa “neiespējamā misija”

Ar lielām pūlēm pēc gandrīz triju mēnešu sarunām premjēra ministra Krišjāņa Kariņa vadībā beidzot tika sastādīta Latvijas valdība. “Kariņa valdība var būt stabila tieši tāpēc, ka būs vāja.” Diezgan paradoksāls apgalvojums. Bet kāpēc tas tā var būt, žurnālā *IR* skaidro apskatnieks **Aivars Ozoliņš**. Mūsu lasītāju ieskatam sniedzam fragmentu no raksta.

Krišjānim Kariņam būs izdevies paveikt “neiespējamās misijas” pirmo posmu – izveidot valdību. Šis komentārs tapa dienu pirms balsojuma Saeimā par valdības apstiprināšanu, taču, lai cik izmīsiģi bija centieni nepieļaut procesa nonākšanu līdz balsojumam, Saeimas vairākums arī bez “Gobzema piecnieka” tai ir nodrošināts ar rezervi neparedzamiem pēdējā brīža negadījumiem.

Šis bija ilgākais valdības veidošanas process Latvijas vēsturē, taču, atskatā vērtējot, vismaz tik ilgs bija vajadzīgs. Beigās vienīgā atlikusi alternatīva Kariņa valdībai bija pirmstermiņa vēlēšanas, bet ievēlētajiem “jaunajiem spēkiem” vajadzēja laiku, lai atgūtos no pēcvēlēšanu skurbuma ilūzijām, ka vēl vienā piegājienā viņiem varētu izdoties labāk, un apjaukt, ka katrs personīgi tad varētu vairs nebūt starp Jēkaba ielas “100 gudrajām galvām”.

Process bija veselīgs. Piemēram, vai vēl atceramies Jaunās konservatīvās partijas līdera Jāņa Bordāna sirreālo apņēmību turēties kopā ar tolaik vēl Alda Gobzema un Artusa Kaimiņa KPV LV kaut vai līdz Pastarajam tiesiskumam? Bordāns tagad būs ministrs, Kaimiņš būs koalīcijā, bet daži desmiti Gobzema atbalstītāju ar Ždanokas plakātiem rokās pie Saeimas demonstrēja pret viņu valdību. KPV frakcija jau ir de facto sašķēlusies divās. Process turpināsies un galu galā atsijās nejausi par likumdevējiem tikušos no politika profesijai derīgajiem. Nākamajām vēlēšanām Kaimiņš varēs taisīt vēl vienu, Gobzems savu un vēl kāds citu partiju. Demokrātija strādā.

Jebkāda valdība būšot “vāja un īslaicīga”, decembra vidū prognozēja Nacionalās apvienības permanentais “premjēra kandidāts” Roberts Zile un tāpēc atteicās to mēģināt veidot. (...) Pirmkārt, ja jau jebkuŗa valdība šādā, kā ierasts apgalvot, sadrumstatotā Saeimā būtu īslaicīga, tad jau alternatīva jebkuŗai vājai un īslaicīgai būtu cita vismaz tikpat vāja un īslaicīga valdība. Tas vien ir nopietns iemesls turēties pie tā, kas ir.

organizāciju pārstāvji sadarbībā ar vārda brīvības organizāciju *Article 19*.

Balva tiek piešķirta vienam uzvarētājam katrā no trim valstīm. Saskaņā ar balvas organizatoru viedokli centrs *Re:Baltica* ir kļuvis par spēcīgāko pētnieciskās žurnālistikas avotu Baltijā. Balvas pasniegšanas ceremonijā latviešu izcelsmes žurnālists Pēteris Greste sacīja, ka spēcīgas demokrātijas nevar pastāvēt bez spēcīgas žurnālistikas. Viņš ir pārliecināts, ka brīvas sabiedrības tāpat nevar pastāvēt bez brīvas preses un vārda brīvības.

Atklāj Latvijā modernāko studiju un pētniecības centru – LU Zinātņu māju

Latvijas Universitātē (LU) Akademiskajā centrā Torņakalnā veiksmīgi pabeigusi Zinātņu mājas izbūvi, izveidojot šobrīd jaunāko un modernāko studiju un pētniecības centru Latvijā.

Līdz ar tās izbūvi LU eksakto,

medicīnas un dzīvības zinātņu studiju un pētniecības virzieni būs koncentrēti vienuviet, veicinot studiju un pētniecības nozaru sinerģiju un nodrošinot LU resursu efektīvu izmantošanu.

Tuvojas Simtgades lielākā infrastruktūras projekta sākums un Baltijas valstu dzelzceļa izolācijas beigas. Tieši tik ambiciozi tiek pieteikta jaunā dzelzceļa līnija *Rail Baltica*, kuŗa jau pēc dažiem gadiem izvēsies no Tallinas caur Pērnāvu, Rīgu, Kauņu un Viļņu līdz pat Varšavai, no kurienes tālāk pa slīdēm var nokļūt teju uz ikvienu vietu Eiropā.

Taču jau pašlaik pilnā sparā tiek izsludināti būvprojektu konkursi, kas nozīmē, ka aiz kalniem vairs nav arī tas mirklis, kad zemē tiks durta lāpsta un sāksies reālie būvniecības darbi. Kopumā *Rail Baltica* ir iecerēts pabeigt līdz 2026. gadam.

(*Turpinājums 10. lpp.*)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Ar ticību Latvijas valstij un tās cilvēku spēkam

15. februārī – datumā, kurā pirms 97 gadiem tika pieņemta Latvijas Republikas Satversme, – ceļu pie lasītājiem uzsāks Egila Levita grāmata **“Valstsgriba. Idejas un domas Latvijai 1985-2018”**. Grāmatas atvēršanas sarīkojumā Egils Levits dalīsies pārdomās par Latvijas vietu, lomu un uzdevumiem 21. gadsimta pasaulē, informē oficiālā izdevēja *Latvijas Vēstnesis* pārstāve Ilze Apine.

Grāmatā apkopota jurista un politologa, Eiropas Tiesas tiesneša Egila Levita publicistika latviešu valodā, kurā plašai sabiedrībai saprotami analizēti daudzi ar Latvijas neatkarības un demokrātiskās valsts iekārtas atjaunošanu saistīti jautājumi. Izdevums atklāj kā viņa idealismu un prāgmātismu, tā ticību Latvijas valstij un tās cilvēku spēkam. Darbu caurvij viens kopīgs motīvs – fundamentāla juridiskā, politiskā un morālā argumentācija par Latvijas valsts un latviešu nācijas pastāvēšanas tiesībām, jēgu un būtību, par pilsoņu attiecībām ar valsti un tās sekmīgu pārvaldību. Grāmatas **“Valstsgriba”** atvēršana – 15. februārī plkst. 12 Latvijas Universitātes Lielajā aulā Raiņa bulvārī 19, Rīgā.

“Latvijas skolas soma” atklāšanas sarīkojumam – augsta atzinība

“Latvijas skolas soma” ir valsts atbalsta programma, lai visiem 1.–12. klašu skolēniem, t. sk. profesionālās izglītības iestāžu audzēkņiem, būtu iespēja teorētiskās zināšanas papildināt ar dažādos sarīkojumos, mūzejos, teātros, koncertzālēs, uzņēmumos, dabas takās un citviet klātienē gūtu pieredzi. Latvijas valsts Simtgades programmas **“Latvijas skolas soma”**

atklāšanas sarīkojums **“100 Latvijas stāsti 100 minūtēs”** iekļuvis konkursa *Eventex Award* fināla pirmajā trijniekā. “Latvijas skolas somas” koncerts pretendē uz galveno balvu piecās kategorijās. Kopumā šogad *Eventex Award* konkursā piedalījās 331 pasākums no 42 valstīm, un rezultāti tiks paziņoti 26. martā.

Lielbritānijas vēstnieks par latviešu pilsoņu tiesībām pēc Brexit

Lielbritānijas vēstnieks Latvijā Kīts Šenons izteicies par latviešu pilsoņu tiesībām Lielbritānijā pēc *Brexit*, aģentūru LETA informēja

Lielbritānijas vēstniecībā Latvijā. Komentējot to, vai Lielbritānijas puse garantēs šajā valstī dzīvojošajiem Latvijas valstspiederīgajiem tādas pašas tiesības kā līdz šim, vēstnieks norādīja, ka Lielbritānijas valdība ir apliecinājusi ES pilsoņiem un viņu ģimenēm, kas dzīvo Lielbritānijā, ka gadījumā, ja notiks izstāšanās no ES bez vienošanās, viņi varēs palikt.

Maskavas tautieši pastaigājas pa latviešu vietām,

dodoties ekskursijā – lekcijā “Latvieši Maskavā”, Krievijā dzīvojošie tautieši pagājušo nedēļu iesāka ar jauku, izzinošu pastaigu. Ekskursiju vadīja vēsturniece, doktore Jevgeņija Nazarova, kurā speciālizējas tieši Ziemeļvalstu un Baltijas izpētē, turklāt arī iestājusies latviešu kultūras biedrībā.

Ekskursiju organizēja Maskavas Latviešu kultūras biedrība. Tās valdes locekle Ilze Renga stāsta, ka tā bijusi jau trešā šāda veida ekskursija: ar Latviju un latviešiem saistītu vietu ir tik daudz, ka visas vienā reizē apskatīt nav iespējams. Apskatīts, kur dzīvoja Krišjānis Valdemārs un tāpēc tur iegriezās daudzi viņa laikabiedri no Latvijas. Tāpat aplūkots nams, kur vēl senākos laikos skolu dibināja no Latvijas aizvestais Ernests Gliks. I. Renga teic: “Maskava ir pilna ar latviešu vietām, apskati vienu objektu, apej ap stūri un tur atkal jau kaut kas ir.” Uzzinājuši arī, ka ne tikai Maskavā, visā Krievijā bijuši cieņā latviešu skolotāji, kas bija atzīti vācu valodas apguves speciālisti.

Archīva mantojums: Senākie rokraksti latviešu valodā

23. janvāris tiek svinēta kā starptautiskā rokrakstu diena, aicinām izlasīt dažus no senākajiem rokrakstiem latviešu valodā, kas atrodami Latvijas Nacionālā archīva krājumā.

Pirmie latviešu valodas paraugi iespieddarbu un rokrakstu formā saglabājušies no 16. gadsimta sākuma un daudzārt ietverti vāciski rakstītajos tekstos. Tie aptver garīga rakstura darbus un praktiskus tekstus laicīgam lietojumam, kā likumus, zvērestus un liecības tiesu un baznīcu vizitāciju protokolus. Daži no senākajiem rokrakstiem saistīti ar Rīgas latviešu tirdzniecības palīgamatiem. Rīgas nesēju brālības biedru grāmata ir pirmais zināmais piemērs, kad latviešu valodas pieraksts izmantots laicīgā lietojumā (ieraksti latviešu valodā, sākot ar 1532. gadu). Piedāvājam arī ieskatīties Rīgas linu audēju amata šrāgās (1625), malkas brāķeru un tiesas liecinieku zvērestos (1681).

Koris *Juventus* starptautiskā simpozijā Dienvidkorejā

Latvijas Universitātes jauktais koris *Juventus* no 18. līdz 21. jan-

vārim piedalījās starptautiskā koru simpozijā Čedžudo salā, Dienvidkorejā.

Starptautiskais koru simpozij Čedžudo salā ik gadu pulcē ap 60 profesionālu koru no Dienvidkorejas un citām valstīm, kā arī nedaudzus izcilus amatieru korus no visas pasaules. *Juventus* ir līdz šim pirmais vienīgais dalībnieks no Latvijas, kurš ekskluzīvā kārtā ir ielūdzis maestro *Jea Joon Lee*. Būdams žūrijas loceklis, viņš pieredzējis koru izcilo uzstāšanos pagājušā gada maijā konkursā *Mundus Cantat 2018* Sopotā, Polijā, no kura mājup tika pārvesta *Grand Prix* balva.

Latvijā pirmoreiz uzstāsies kameransamblis *Camerata RCO* “Lielajā gildē 13. martā viesosies Amsterdamas *Royal Concertgebouw Orchestra* solisti no kameransambļa *Camerata RCO*”, informē koncerta rīkotāji no Latvijas Mūzikas informācijas centra.

2019. gadā šis unikālais ansamblis, ko izveidojuši *RCO* mūziķi, svinēs savu desmitgadi. Šis būs pirmais un līdz šim vienīgais ansambļa koncerts Latvijā.

Pētījums apliecina – Latvija ir kultūras lielvalsts

Pētījums “Kultūras patēriņa un līdzdalības ietekmes pētījums” apliecina, ka Latvijā nemainīgi augsts saglabājas to iedzīvotāju īpatsvars, kuri apmeklē kultūras sarīkojumus un aktivitātes – arī 2018. gadā šis rādītājs bijis augstāks par 90% atzīmi – un sasniedzis 92%.

Pēdējā gada laikā 32% aptaujāto piedalījušies 6–10 dažādās kultūras aktivitātēs, 28% 1–5 kultūras aktivitātēs, ceturtdaļa 11–15 dažādos kultūras sarīkojumos, 8% pat 16 un vairāk kultūras norisēs un vien 8% atbildējuši, ka nav piedalījušies nevienā. Pētījumā secināts, ka, salīdzinot ar laiku pirms trim gadiem, 2018. gadā kultūras sarīkojums biežāk un tikpat, cik iepriekš, apmeklējušas teju 2/3 jeb 62% iedzīvotāju; retāk – 1/3 aptaujāto.

Festivālā *Saxophonia* spēlēs

Latvijas labākie mūziķi un pasaules saksofona zvaigznes. Šogad festivāls *Saxophonia* notiks no 15. līdz 24. februārim. Koncertos varēs dzirdēt Latvijas labākos mūziķus un pasaules saksofona zvaigznes. Festivāla īpašais viesis – franču džeza lēģenda, saksofonists Pjērs Bertrāns, kas mūzicēs kopā ar Latvijas Radio bigbendu.

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

KANADA. Vēstnieks Kārlis Eichenbaums teica uzrunu Toronto Latviešu biedrības 70 gadu darbības svinīgajā sarīkojumā. Viņš sacīja, ka sekojot senai latviešu tradīcijai, – ka gadu mijā un gada pirmajā mēnesī – janvārī, mēs atskatāmies uz padarīto, kaļam nākotnes plānus, bet daži, lai būtu pārliecinošāki un noturīgāki, pat lej laimi, talkā ņemot alvu vai svinu. Taču galvenais, – mēs vēlam laimi gan saviem tuvākajiem, gan arī ceram to sasniegt arī sev. Tā nu tas ir, ka liktenis mūs ir izsvaidījis un burtiski izsējis pa malu malām, pa valstu valstīm. Taču kopā mēs esam latvieši, kur svētais Latvijas vārds mūs satur kopā un dod mūsu dzīves gājumam savu īpašo piepildījumu. Dažam tas ir visas dzīves jēga un saturs. Prieks, ka tādu ir daudz. Viena no organizācijām Kanadā, kas pulcēja latviešus, kas līdzēja risināt dažādas praktiskas lietas, kas uzturēja latviskumu bija un ir Toronto Latviešu biedrība.

SOMIJA. 23. janvārī Latvijas vēstniece Somijā Kristīne Našeniece pasniedza Latviešu valodas aģentūras Atzinības rakstu Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūta vadošajai pētniecei, Helsinku universitātes viesprofesorei, Baltistikas studiju vadītājai Laimutei Balodei par nozīmīgu ieguldījumu latviešu valodas apguves metodikas attīstībā, latviešu valodas mācīšanā un kopšanā, kā arī Latvijas kultūras popularizēšanā pasaulē. Šobrīd Helsinku universitātē latviešu valodu apgūst 15 studenti.

ZVIEDRIJA. 19. janvārī Latvijas vēstnieks Zviedrijā Mārgers Krams uzrunāja Stokholmas latviešu skolas saimi skolas 65. jubilejas svinībās Solentūnā. Vēstnieks skolai pasniedza divas simboliskas dāvanas – Latvijas karogu kā piederības zīmi Latvijai un zīmūlu saišķi ar Latvijas Simtgades zīmi, kā skolas bērnu galveno darbarīku. Stokholmas Latviešu skolas gadskārta tika svinēta sirsnīgā gaisotnē ar viesu uzrunām, dziesmām un latviskām rotaļām, kā arī no Latvijas atceļojušu kļiņģeri. Svētkus nosvinēt ar koncertu skolai palīdzēja jubilejas īpašie viesi – Ozolnieku tautas nama bērnu un jauniešu mūzikālais teātris “Nianse”, savukārt folkloras grupa “Stokholmas spēlmaņi” aicināja visus klātesošos dažādās rotaļās. Stokholmas Latviešu skolā patlaban mācās vairāk nekā 90 bērnu vecumā no 2 līdz 14 gadiem.

ČEHIJA. 24. janvārī Latvijas vēstniece Gunta Pastore tikās ar Čehijas ārlietu ministru Tomāšu Petričeku (*Tomáš Petříček*). Šī bija vēstnieces iepazīšanās, tikšanās ar ministru, uzsākot diplomātisko misiju Čehijas Republikā. Ārlietu ministrs apsveica Latvijas jauno valdību un premjērministru Krišjāni Kariņu un puda gandarījumu par abu valstu labo sadarbību. Vēstniece pateicās par ministra skaidro atbalstu vienotai un stiprai Eiropas Savienībai, starptautiskajai tiesiskajai kārtībai, transatlantiskajām saitēm, atbalstu ES Austrumu partnerībai.

KAZACHSTĀNA. Šā gada 17. janvārī notika Latvijas vēstnieka Kazachstānā Jurija Pogrebnjaka tikšanās ar Kazachstānas ārlietu ministra vietnieku un Latvijas-Kazahstānas Starpvaldību komisijas līdzpriekšsēdi tirdzniecības un ekonomiskajos jautājumos Romanu Vasiļenko. Sarunas laikā tika pārrunāti Latvijas un Kazachstānas sadarbības jautājumi 2019. gadā, uzsvāru liekot uz tālāko ekonomiski-tirdznieciskās un transporta-loģistikas sadarbības paplašināšanu.

101 daina Latvijas Simtgadei

31. janvārī plkst. 18 Krišjāņa Barona mūzejā (Krišjāņa Barona iela 3–5) tiks projekta **“101 daina”** veidotāji, atbalstītāji, teicēji. Bija iespēja uzzināt par projekta tapšanu un, protams, sadziedāties! **“101 daina Latvijas Simtgadē”** – tā sauc dāvanu Latvijai, kurā var piedalīties ikviens cilvēks, kuram Latvija ir mīla, svarīga un vislabākā.

Darba idejas autors Jānis Dambītis teic, ka doma par dainu daudzinašanu mūsdienīgā veidā jeb “atkaliedzīvināšanu” viņam radusies pirms septiņiem gadiem, veidojot dāvanu, – albumu par Latviju viņa svētībai Dalailamam –, kā arī redzot, cik labi mūsu visu aktīvajā ikdienā dzīvo latviskās spēka zīmes: Jumītis, Māras zīme, Saules krusts, Ugunskrusts, Austras koks u.c. Tās visas redzamas kā dizaina elementi mūsdienu sadzīvē, kā arī stila lietās. Dainās ir iekodēti tāds gaišums!

Ances Gricmanes darbu izstāde Vitebskā

23. janvārī Marka Šagāla mākslas centrā Vitebskā atklāta latviešu mākslinieces Ances Gricmanes darbu izstāde **“Sakrālā abstrakcija”**.

Izstādes atklāšanā piedalījās Latvijas Republikas konsulāta Vitebskā vadītājs Uģis Skuja, kurš savā otro gadu pēc kārtas ar A. Gricmanes darbu izstādī tiek atklāts jauns gads latviešu mākslinieku darbu izrādīšanā Vitebskas un Vitebskas apgabala mākslas cienītājiem. Iedvesmu veidot projektu **“Sakrālā abstrakcija”** A. Gricmane guvusi 2018. gada vasarā, piedaloties IV Starptautiskajā Marka Šagāla plēnērā. Ekspozīcijā ir iekļauti lielformāta darbi, kas veidoti dažādās tehnikās.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Islama revolūcija Irānā, kuras gaitā 1979. gada 16. janvārī Irānas kronētais valdnieks – šahs Mohameds Reza Pehlevi bija spiests doties trimdā, 1. februārī no 15 gadu trimdas Irānā atgriezās harizmātiskais ajatolla (šiitu islama garīdzniecības “virsgans”) Homeini, 11. februārī armija pasludināja savu neitralitāti un revolūcija faktiski uzvarēja, kamēr 1. aprīlī Irāna tika pasludināta par Islama republiku – tas kopumā bija lūzums pasaules ģeopolitiskajā izkārtojumā, notika paradigmu maiņa, kuŗu savas nozīmes un ietekmes ziņā pārspēja, šķiet, tikai PSRS sabrukums un komunistisko režīmu gals Vidus- un Austrumeiropā.

Īsi un nesaudzīgi: pirms 40 gadiem Rietumi zaudēja Irānu.

Šahs Mohameds Reza Pehlevi bija pārliecināts antikomūnists un lūkoja, var teikt, konsekventi “vesternizēt” – rietumnieciskot savu valsti, vājināt šiitu garīdzniecības ietekmi (te viņš stipri pārrēķinājās) un kļūt par ASV ietekmes galveno sviru visā reģionā.

ASV vēstniecība Teheranā apgādāja šaha režīmu ar militāriem, ekonomiskiem, stratēģiskiem padomniekiem, un šai ziņā daudz neatpalika arī Izraēlas vēstniecība, jo jūdu valsts dibinātājs Ben-Gurions lūkoja sabiedroties ar reģiona “nearabu” valstīm – Irānu un Turciju (kur tai laikā noteikšana bija sekulārajiem Ataturka republikāņu partijas politiķiem).

Šahs gribēja visnotaļ modernizēt savu valsti, modināt interesi

par Eiropas civilizāciju un kultūru.

Retrospektīvi redzam, cik liktenīgs šaham bija viņa nolūks glorificēt seno, pirmsislama Persiju, “āriju” mantojumu (ne jau nacistu rasu teorijas ziņā, bet lingvistiski, indoeiropisko valodu sakne). Lielu nemieru tautas masās izraisīja šaha galma un viņam pietuvināta virsslāņa izšķērdība. 1971. gada oktobrī tika organizētas grandiozas svinības, atzīmējot 2500 gadus kopš valdnieka Kira (*Cyrus*) Lielā Persu imperijas dibināšanas. Senās Persepoles drupu pavēni pacēlās vesela greznu telšu pilsēta, un tika ielūgti karaļi, prezidenti, premjēri no visas pasaules.

Šahs nebija nekāds lielais demokrāts, un viņa slepenpolīcija SAVAK represēja un bieži vien

spīdzināja disidentus. (Iekavās atzīmēsim, ka Islama republikas specdienesti ir vēl daudz nežēlīgāki.)

Kā jau teikts, šaha režīms tika gāzts, un nu jau 40 gadus ne tikai Rietumus, bet arī Ēģipti, Saudiju un tās arābu valstis, kur vairākums islamišķo pieder sunnītu virzienam, nopietni satrauc unikālā teokratijā, kur vara un noteikšana ir augstākajai šiitu garīdzniecībai un faktiskais valsts vadītājs ir ajatolla Homeini “mācekļis” ajatolla Hamenei, kuŗa norādījumi ir obligāti gan vēlētajam prezidentam Ruhani, gan citiem administrācijas darbiniekiem.. Šiitu virziena islamišķā ideoloģija ir šis valsts politikas pamats, un mērķis ir

padarīt Irānu par noteicošo faktoru visā Tuvo Austrumu reģionā. Galvenie šīs savdabīgās teokratijas ienaidnieki ir “lielais sātans” – Savienotas Valstis un “mazais sātans” – nīstais “cionistiskais veidojumns” – Izraēla, kuŗai “jāpazūd no zemes virsas”.

Šiitu teologi visā nopietnībā tic, ka reiz pamodīsies (nez kur pazudušais) “slēptais imams” Mahdi, kuŗš tadā kā pastardienā spriedīs tiesu un pazudinās visus atkritējus, ķecerus un velna kalpus..

Līdz šim nezināmam brīdim esot jādara viss, lai šo brīdi tuvinātu, jātur gatavībā iespēja raidīt ballistiskās raķetes ar kodolgalviņām. Ar to nu ir jāreķinās...

SALLIJA
BENFELDE

Krišjāna Kariņa valdība ir sākusī darbu – 29. janvārī notika tās pirmā sēde, un darba kārtībā bija iekļauti 20 jautājumi, tomēr galvenie, protams, bija budžets un OIK jeb elektroenerģijas obligātā iepirkuma komponente. Neapšaubāmi, valdību veidojot tika pieļauti daudzi kompromisi, jo lielākā daļa Saeimas deputātu labi saprata, ka valstij ir vajadzīga valdība, kas spētu lemt par budžetu un vēl citiem jautājumiem, kuŗi kopš vēlēšanām bija “iekonservēti”. Bija skaidrs – ja valdību neapstiprinās, sekas varētu būt ārkārtas vēlēšanas, kas stagnāciju un zināmu haosu valsts pārvaldē pastiprinās, jo varētu notikt tikai maija. Turklāt neviena partija, izņemot varbūt *Saskaņu*, tā īsti nevarēja prognozēt, vai ārkārtas vēlēšanās saņemš vairāk balsu, jo 109 dienās, riņķojot ap valdību tapšanu un netapšanu, tās izskatījās aizvien sliktāk. Kļuva skaidrs, ka ļoti daudzi priekšvēlēšanu solījumi labākajā gadījumā ir bijuši pavirši un nenopietni, lai neteiktu vēl skarbāk: tie ir bijuši meli.

Kariņa valdībai jau izskanējuši visdažādākie vērtējumi un prognozes – vieni teic, ka tās mūžs nebūs ilgs, otri iebilst, ka šī ir labākā iespējamā valdība ar to Saeimas sastāvu, kāds tas ir. Ne vieni, ne otri negaida no valdības “revolūciju”, jo katrs radikāls lēmums vai asi vārds var to sašūpot. Protams, premjēram nebūs viegli ar dažiem pavisam politiskā jaunajiem ministriem, kuŗi vismaz šobrīd neizskatās pēc profesionāliem savā jomā vai tādiem, kuŗi saprot, kas viņiem jādara. Kā jau esmu paudusi agrāk, domāju, ka visgrūtāk saprast, kas ministrijā ir darāms, būs labklājības ministrei no KPV LV Ramonai Petravičai. Bet, protams, atliek cerēt, ka ministre

tomēr sapratīs, kāpēc ir vajadzīga tāda ministrija un kādi ir tās uzdevumi. Jebkuŗā gadījumā, tik dažādās un pat pretrunīgās partijas noturēt vienā valdībā un panākt, lai tiek pieņemti vajadzīgi un saprātīgi lēmumi, nebūs ne viegli, ne vienkārši.

Par riskiem un lēmumiem, kas valdībai būs jāpieņem, jau ticis pasacīts daudz, tomēr ir vēl kāds risks, ko sarunā ar mūsu laikrakstu pieminēja Eiropas Latviešu apvienības (ELA) vicepriekšsēde Elīna Pinto. Proti, Latvijā ir manāmas vēsmas, kas var tuvināt Latviju Polijai – tiesu varas pārlikta kontrole un preses brīvības ierobežošana. Jāpiebilst, ka tiesu darbs patiešām Latvijā brīžiem nepelna uzticību un tajā ir sakārtojamas daudzas lietas, tomēr jautājums ir, vai tiešām visi tiesneši, kuŗi strādājuši jau padomju okupācijas laikā, ir neuzticami un atlaižami, it sevišķi tie, kuŗi tolaik bija kompartijas biedri. Polijā tā tas notika, un rezultāts bija tiesu varas neatkarības vājināšanās. Vai tā notiks arī Latvijā, šobrīd nevar prognozēt.

Citādi ar preses brīvību un mediju neatkarību. Ne reizi, rakstot par medijiem Latvijā, esmu pieminējusi politiķu vēlmi tos ietekmēt, tāpat arī to, ka Nacionālā Elektroniskā plašsaziņas līdzekļu padome (NEPLP), šķiet, gatava darīt visu, lai sabiedriskie mediji neuzdrošinātos darīt to, kas nepatīk varai.

Kā zināms, pagājušā gada pēdējā darba dienā tika atlaists (tika izteikta neuzticība) Latvijas Televīzijas LTV (LTV) valdes priekšsēdis un viens no valdes locekļiem, kuŗš bija atbildīgs par saturu. Tagad NEPLP ir izsludinājusi LTV valdes locekļu konkursu. Latvijas Žurnālistu asociācija (LŽA) pieprasa NEPLP pārtraukt uzsāktu konkursu uz

Latvijas Televīzijas valdes locekļu amatam un izsludināt jaunu, ievērojot gan kapitālsabiedrību pārvaldības likuma prasības, gan labas pārvaldības prakses standartus. Bažas par pārāk vienpusīgu konkursa komisijas sastāvu paudis arī Pārresoru koordinācijas centrs un korporatīvās pārvaldības eksperti. LŽA arī aicina atbildīgās Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisiju un Mediju politikas apakškomisiju izvērtēt NEPLP līdzšinējo darbību, izvēloties LTV un Latvijas Radio valdes locekļus. LŽA norāda, ka pretēji likuma prasībām un labas korporatīvās pārvaldības praksei “valdes locekļu nomināciju plāno veikt paši NEPLP locekļi, nominācijas komisijā neiekļaujot nedz neatkarīgus personālatlases speciālistus, nedz pārstāvjus no Pārresoru koordinācijas centra (PKC), nedz nozares ekspertus un novērotājus ar padomdevēja tiesībām”. Konkursa nolikums paredz, ka NEPLP locekļi gan atlasīs, gan apstiprinās jaunos LTV valdes locekļus.

Bažas par preses brīvību un NEPLP darbu ir paudis arī EDSO Demokrātisko institūciju un cilvēktiesību birojs (DICB).

Kā zināms, DICB veica pagājušā gada Saeimas vēlēšanu izvērtēšanas misiju, un Latvija ir saņēmusi biroja gala ziņojumu, kas ietver arī rekomendācijas. Rekomendācijās, kas attiecas uz medijiem, DICB raksta:

- Noteikumi par plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību izpaušanu būtu jāpārskata, lai nodrošinātu pilnīgu pārredzamību publiski pieejamā formātā.

- Lai nodrošinātu plašsaziņas līdzekļu regulatora neatkarību un sabiedrības uzticību, parlamenta locekļiem vajadzētu atturēties no iejaukšanās plašsaziņas līdzekļu iestādes darbā.

NEPLP varētu apsvērt savlaicīgu lēmumu publicēšanu par visām izskatītajām sūdzībām, lai uzlabotu tās darba pārredzamību un pastiprinātu sabiedrības uzticību tās darbībām.

Turklāt vēlēšanu fona aprakstā birojs atzīmē, ka “Kampaņu iezīmēja naidīga nostāja pret plašsaziņas līdzekļiem. Daži DICB VIM sarunbiedri pauda bažas par pieaugošu tendenci politiķiem publiski diskreditēt žurnālistus. Politiķi bieži izteicās par žurnālistiem vai plašsaziņas līdzekļiem nievājoši vai veidā, kas izsauc dusmas, kas bija pretrunā ar starptautiskajiem vārda brīvības standartiem”. Tāpat arī birojs atzīmē: “Lai gan raidorganizācijām ir pienākums atklāt visus patiesos īpašniekus, šī informācija nav publiski pieejama, kas ierobežo pārredzamību. Pretēji starptautiskajiem standartiem, neslavas celšana joprojām skaitās kriminālnoziedzums. Lai ievērotu starptautiskos standartus, krimināltiesību normas par neslavas celšanu būtu jāatceļ par labu civiltiesiskās aizsardzības līdzek-

ļiem un nemateriāliem pasākumiem, kas paredzēti, lai atjaunotu reputāciju, kuŗai nodarīts kaitējums.”

Fona aprakstā birojs arī pauž, ka daži DICB sarunbiedri pauda bažas par parlamenta lomu NEPLP iecelšanā, norādot, ka regulators netiek uztverts kā neatkarīgs no politiskās varas.

Ar vārdu sakot, bažām par preses brīvību Latvijā ir pamats. Cerību vieš tas, ka premjers Krišjānis Kariņš ir ar lielu Eiroparlamenta deputāta pieredzi, un demokrātija un preses brīvība viņam nav tikai jēdzieni, ar kuŗiem aizsegties dažādās situācijās. Savukārt bažas raisa tas, ka populisms un galējais radikālisms Eiropā aug, tāpat arī Latvijā. Galu galā KPV LV “iebrauca Saeimā” uz populisma un radikālisma vilņa, un radikāli labējas dvesmas brīžiem manāmas vēl dažu partiju paustajā. Tāpēc sabiedrībai atliek vien turēt acis un ausis vaļā, lai laikus varētu brīdināt par preses brīvības šūpošanu.

Valdība un tās riski

ZINĀS	BIZNESĀ PORTĀLS NOZARE.LV	ARHĪVS	APSKATI
PR SERVICE	MEDIJU MONITORINGS	TULKOJUMI	FOTO UN VIDEO

Marjāns iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv

LETA
nacionālā informācijas aģentūra

LATVIEŠI AUSTRĀLIJĀ

VALDA LIEPIŅA

Dziesmoti brīži Adelaidē

Kur tad citur piedzīvot dziesmotus brīžus 2018. gada nogalē kā 57. Austrālijas latviešu Kultūras dienās (K.D.) Adelaidē? Neskato ties uz karstuma vilni, kas pārskrēja Adelaidi gada noslēguma dienās, mākslinieki un skatītāji sarosījās un kopīgi izbaudīja daudzus skaistus dziesmotus brīžus. Pirmo reizi ilgā laikā pati šoreiz nepiedalījies Kultūras dienu kopkorā koncertā, tādējādi man bija lieliska iespēja koncertu izbaudīt visā savā skaistumā un skanējumā.

Taču pirms pieslēdzamies kopkorā koncertam (kas tradicionāli ir Kultūras dienu noslēguma koncerts), pievērsīšos lieliskajam ciema kukulim, ko kopējiem spēkiem mums sagādāja K. D. rīkotāji, Rīgas Tehniskās universitātes vīru koris *Gaudeamus* un Rīgas pilsēta. Adelaidē ieradās tikai 27. decembra pievakarē, tātad pirmā tikšanās ar tautiešiem Adelaidē bija 28. decembra pēcpusdienā, kad Adelaides latviešu nama "Tālava" lielā zālē pieplūda pilna ar vīru korā dziesmu cienītājiem. Varenī skanēja *Gaudeamus* koncerta atklāšanas dziesma "Mana tēvija" (Jāzeps Vītols/Andrejs Pumpurs). Korā diriģents Ivars Cinkuss (kas, kā atklājies atklāšanas koncertā, Austrāliju šoreiz apciemoja jau vienpadsmito reizi) katru dziesmu ievadīja ar interesantu papildinošu stāstījumu, bet vispirms nomierināja tos, kas varbūt bija apmulsuši, korā rindās redzot dažus Austrālijas latviešus. Arnis Gross tagad, pārcēlies uz dzīvi Latvijā, papildinājis *Gaudeamus* rindas, bet Roberts Birze, ilgāku laiku uzturoties Rīgā, arī pievienojies korim. Turklāt vēl kori dzied Ingus Purēns, Andrejs Daliņš un drīz pievienosies arī Mikelis Stepaņuks. Brīnišķīga divpusēja sadarbība!

Tiem, kas baudījuši pērnos Dziesmu svētkus klātienē vai ierakstā, bija pazīstama Ērika Ešenvalda "Brīvība" (Andreja Eglīša vārdi), kurai sekoja arī Austrālijas vīru korā "zelta fonda" dziesma "Pie tēvu zemes" (Ēriks Dārziņš/Frīdrihs Šillers; atdzejojis Auseklis). Lai gan bieži esam dzirdējuši šo dziesmu ar vārdiem "Pie tēvu zemes dārgās turies klāt", Cinkuss paskaidroja, ka oriģinālajās notis esot "ķeris klāt" un tā *Gaudeamus* to arī dzied. Jau no bērnības ar baudu esmu klausījusies Jāzepa Vītola dziesmu "Mežezers" (Anete Drishofa; atdz. Atis Ķeniņš), bet man interesants atklājums bija, ka šo dziesmu Vītols komponējis, sava Gaujienas īpašuma ezera iedvesmots. Tā kā man pirms daudziem gadiem bija laime būt klāt Jāzepa Vītola Mūzikas dienās Gaujienā, acu priekšā uzreiz parādījās skaistā apkārtnē un iedvesmas ezers. Sekoja karavīru koris no Šarlza Gunō operas "Fausts" un Edvarda Griģa kantāte "Jaunā Tēvija". Ugis Prauliņš ciklu *Venus et Amor* esot rakstījis kā atbildes reveransu Karla Orfa *Carmina Burana* un te dzirdējām dažas cikla daļas. Kā minēju, laiks bija karsts un korim bija iespēja

mazliet atvilkt elpu, kamēr Jānis Laurs un Sandra Birze atskaņoja Zigmara Liepiņa kompozīcijas (Sandras Birzes apdarē) "Zibsnī zvaigznes aiz Daugavas" un "Es atnācu ugunītiņu". Liegās čella skaņas klavieru pavadījumā mūs aiznesa citā laikā, citā noskaņojumā. Pirmo koncerta daļu koris pabeidza ar Mārtiņa Brauna "Sapnis par Rīgu", ko viņš komponēja Rīgas – 800 svinību ugunošānai 2001. gadā. Cinkuss atzīmēja, ka dziesma arī veltīta Rīgai, jo Rīgas pilsēta palīdzējusi korim atbraukt uz Austrāliju.

Izrādās, ka Skotija ir vienīgā Lielbritānijas valsts, kur *Gaudeamus* nav viesojies, taču koncerta otro daļu iesāka ar skotu tautasdziesmu "Loch Lomond". Romualds Jermaks ir veltījis daudz dziesmu *Gaudeamus* korim, un koncertā skanēja viņa apdare "Tumša nakte, zaļa zāle" – man

nedzirdēta apdare, kas tiešām atainoja dziesmas raksturu. Noskaņojuma maiņa, un skanēja "Strauja, strauja upe tecē" Ernesta Vignera apdarē, bet nu jau koncerts kļuva ašāks un skanēja Juŗa Vaivoda (Rūdolfā Blaumaņa vārdi) "Apkal manu kumeliņu", kas skan gluži kā tautasdziesma. "Pagānu gadagrāmatu" pirms diviem gadiem Melburnas jauktais koris iestudēja Melburnas Kultūras dienās, bet šajā koncertā dzirdējām divas dziesmas oriģinālajā vīru korā versijā. Tāpat oriģinālajā vīru korā versijā koncertā izskanēja fragmenti no latvju mesas *Daugava* (Mārtiņš Brauns/Rainis) – "Sausaukšanās", "Dusmu dziesma" un nu jau tautas apziņā iedzīvojušies "Daugavmāte" kā "Saulē, Pērkons, Daugava". Lieti pieminēt (un par to man daži jautāja) šī dziesma atceļoja uz Austrāliju jau 1989. gadā kopā ar pašu komponistu – toreiz

dziesma bija sava lielā ceļojuma sākumā un komponists te pārliecinājies, ka dziesmai ir plašs spēks. Protams, ka klausītāji negribēja, lai koncerts beidzas un koris nodziedāja Valtera Kaminska veltījumu *Gaudeamus* korim "Mūžu mūžos būs dziesma" (Imants Ziedonis), kā arī Bruno Skultes/Teodora Tomsona "Aijā", kas skanēja kā veltījums Austrālijas pienesumam latviešu kultūrai. Man ir allaž prieks, kad dzirdu šīs dziesmas atskaņojumu Latvijā un izmantoju izdevību pastāstīt, ka vārdu autors ir no Austrālijas.

"No Rīgas uz Adelaidi" – kas par brīnišķīgu vadmotīvu 57. Kultūras dienu noslēgumam! Kultūras dienu laikā tiešām varējām izjust nemīto plūsmu starp Latviju un Austrāliju, kas Latvijas Simtgadē bija jūtama vairāk nekā jebkad. Vienkāršojot plūsmu starp divām pilsētām, padarīja šo domu personisku un aktuālu. Skatot pirmajiem kopkorā koncerta dziesmu akordiem, pārņēma brīnišķīga korā līdzsvarota un pilnvērtīga skaņa. Saskaitot koristu rindas, konstatēju, ka nu reiz ir vienāds skaits vīru un sievu – un to varēja just katrā dziesmā. Mani pārsteidza un mulšināja, ka publika šoreiz bija kūtā līdzdziedātāja valsts himnai – varbūt pietrūka diriģenta mudinājuma. Koncerta programma bija līdzsvarota un iekļāva gan trimdas, gan Latvijas komponistus; mūsdienu un klasiku darbus; jautrību un svinīgumu. Kā pirms diviem gadiem, diriģentu nomainīja bija redzama – Austrālijas korā darbā ir iesaistījusies jauna paaudze, kurā darbam kā atbalsts ir Latvijas diriģenti Ivars Cinkuss un Gints Ceplenieks. Paldies Austrālijas diriģentiem (programmas secībā) Maijai Perejmai, Sandrai Dragūnai, Inesei Lainei, Lilitai Daenkei, Sandrai Birzei, Edgaram Vēgneram, Aldim Silam, kā arī koru dvēselēm un diriģentiem, kurus koncertā neredzējām.

Kas par komponistu buketi! – Jānis Cimze, Andrejs Jurjāns, Andrejs Jansons, Imants Mežaraups, Artūrs Salaks, Lolita Ritmane, Jānis Norvilis, Bruno Skulte, Pāvuls

Jurjāns, Kārlis Baumanis, Imants Kalniņš, Valters Kaminskis, Juris Vaivods, Jānis Kalniņš, Laura Jēkabsons, Zigmars Liepiņš, Jānis Lūsēns, Lūcija Garūta, Brigita Ritmane-Jameson, Ēriks Ešenvālds, Jāzeps Vītols un Mārtiņš Brauns. Dziedātāju tautai lielisks komponistu pulks! Dažas dziesmas bija mazāk dzirdētas, vai arī skanēja jaunā izpildījumā. Pārsteigums bija Artūra Salaka "Pērkons veda vedekliņu", instrumentu pavadībā. Klausoties Lolitas Ritmanes (Andra Ritmaņa vārdi) "Dziesmu pinu, deju pinu", skaņas mani brīžiem aizveda atpakaļ pie dziesmu spēles *Eslingena*, jo brīžiem šķita, ka ieskanējās līdzīgs noskaņojums. Īpašu atsaucību guva vīru korā dziedātā "Lūgšana" (Imants Kalniņš/Knuts Skujenieks). Sarežģīta bija Lauras Jēkabsones (Knuta Skujenieka vārdi) "Jo dziedāju, jo skanēja", bet jāteic, ka dziesmas nosaukumu pilnībā iemiesoja koris – dziedāja un lieliski skanēja! Kā pretstats tai uzreiz sekoja korā *Balsis* komponētā dziesma "Gula meitina" – dziesma ir it kā vienkārša, bet bezgala skumja. Koris ar diriģenti Sandru Birzi to dziedāja izjusti un niansēti.

Katru reizi dziedot vai klausoties Jāņa Lūsēna (Rainis) "Karoga dziesmu", gara acis aizceļoju uz bērnības ikgadējo bērnu nometni "Sprīdīši", uz noslēguma brīdi brīvajā dabā zem lielajiem eikaliptu kokiem, kad, novelkot Latvijas karogu, lielākie bērni (jaunieši) turēja karogu, bet pārējie lika labo roku uz priekšā stāvošā bērna pleca un teicām šo Raiņa dzeju. Pāri okeāniem, pāri gadu desmitiem un pāri cerībā veikto vārdu virsmojumam, tagad dziedam to Latvijā un Austrālijā – no Rīgas uz Adelaidi. Arī šoreiz tā savīļņoja. Lūcijas Garūtas (Andrejs Eglītis) "Mūsu tēvs", Ivara Cinkusa vadībā un, pateicoties korā līdzsvarojušam, skanēja patiesi un emocionāli pārliecinoša. Brigitas Ritmanes "Manai tautai" trimdā skanēja vēl ilgi, pirms tā nonāca Latvijā – korā izpildījumā to dzirdēju pirmo reizi. Pedējās trīs korā dziesmas bija "dvēseles dziesmas". Ērika Ešenvalda/Anitas Kārklīnas "Dvēseles dziesmai" solo dziedāja Patrīcija Katrīna Cepleniece un Ivars Cinkuss, bet koncerts vainagojās ar Jāzepa Vītola "Gaismas pili" un Mārtiņa Brauna "Saulē, Pērkons, Daugava".

Koncerts bija izskanējis, līdz ar to arī 57. Kultūras dienas. Bija pienācis laiks K. D. vadītājam Rūdim Dancim pateikties visiem dalībniekiem, kā arī novēlēt 58. K.D. vadītājam Ilonai un Klārai Brūverei veiksmi, organizējot 59. Kultūras dienas Sidnejā. Sidnejas dziedātāji nokāpa kopkorā pirmajās rindās, tā simbolizējot savu apņēmību visus gaidīt Sidnejā pēc diviem gadiem. Skanēja "Pūt vējiņi!", un koristi, kā senās Kultūras dienu tradīcijās, māja ardievas un uz redzēšanos ar baltajiem kabbatlatiņiem. Stafete nodota Sidnejas latviešiem.

Ivars Cinkuss kopkorā priekšā

SALLIJA BENFELDE

Vai Diasporas likums darbojas?

Diasporas likums ir stājies spēkā, bet vai tas darbojas pilnā apmērā un kas vajadzīgs, lai tas sāktu strādāt? Kuri ir likuma panti, kas šobrīd vēl nedarbojas un kad tie varētu sākt darboties?

Kā zināms, pieņemot jaunu likumu, ir vajadzīgi papildinājumi vai grozījumi citos likumos un administratīvajās normās. Tādēļ par Diasporas likuma ieviešanu vaicājam Eiropas Latviešu apvienības (ELA) vicepriekšsēdei **Ēlinai Pinto**, 13. Saeimas Ārlietu komisijas priekšsēdim **Richardam Kolam** un Ārlietu ministrijas parlamentārajam sekretārei **Zandai Kalniņai-Lukaševicai**.

ELĪNA PINTO

Likumā termiņš normatīvo aktu projektu izstrādei ir līdz februāra beigām, dažās ministrijās projekti ir izstrādāti. Piemēram, Iekšlietu ministrija likumu par papildu adresi jau nodevusi valdībai apstiprināšanai, bet to varēs virzīt tikai tad, kad būs attiecīgi papildus pieprasītā nauda iekļauta valsts budžetā. Tā nu pagaidām ir dažādas iespējas, kāpēc Diasporas likuma jauno praktisko pasākumu reālā īstenošana varētu kaut kur iesprūst (Saeimā, budžetā...). Likumiem, to papildinājumiem vai grozījumiem ir jābūt vairākām lietām, ko paredz Diasporas likuma pārejas noteikumu 12. punktā dota uzdevums:

- veicināt ar diasporu saistītu norišu atspoguļošanu sabiedriskajā pasūtījumā un sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmu un pakalpojumu pieejamību diasporai (atbildīgā Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome);
- diasporas locekļiem iespēju papildus dzīvesvietas adresei ārvalstī norādīt arī vienu adresi Latvijā (Iekšlietu ministrija);
- diasporas locekļiem iespēju veikt brīvprātīgas iemaksas, lai iegūtu tiesības saņemt veselības aprūpes pakalpojumus valsts obligātās veselības apdrošināšanas ietvaros (Veselības ministrija);
- priekšnoteikumus, ar kādiem, un kārtību, kādā balsstiesīgie Latvijas pilsoņi var piedalīties Saeimas, Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanās, tautas nobalsošanā un likumu ierosināšanā, balsojot pa pastu (centrālā vēlēšanu komisija);
- nodrošināt diasporas locekļu bērnu uzņemšanu vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs pirms remigrācijas (Izglītības un zinātnes ministrija);
- vienkāršot kārtību, kādā diasporas locekļu ārvalstīs iegūtā izglītība, akadēmiskie grādi un profesionālā kvalifikācija, arī regla-

mentētajās profesijās, tiek pielīdzināta un atzīta, tādējādi dodot iespēju strādāt konkrētā nozarē vai augstākās izglītības iestādēs Latvijā (Izglītības un zinātnes ministrija);

- priekšnoteikumus, ar kādiem, un kārtību, kādā remigrējušie diasporas locekļi ir tiesīgi saņemt maternitātes, paternitātes vai vecāku pabalstu, ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas valstīs veikto sociālās apdrošināšanas iemaksu periodus (Labklājības ministrija);
- nodrošināt to, ka diasporas locekļu pieprasījumi par sociālā nodrošinājuma pakalpojumu piešķiršanu tiek izskatīti un lēmumi tiek pieņemti tādos pašos termiņos kā attiecībā uz Latvijas pastāvīgajiem iedzīvotājiem, ja saņemta nepieciešamā informācija no ārvalstu sociālās drošības iestādēm (Labklājības ministrija);

• iespēju ikvienam diasporas loceklim, kurš ieguvis izglītību vai darba pieredzi ārvalstīs, arī tad, ja pildījis dienestu starptautiskajās organizācijās, efektīvi piedalīties Latvijas valsts un pašvaldību darbībā, kā arī pildīt valsts civildienestu atbilstoši savām spējām, izglītībai un kvalifikācijai (Valsts kanceleja);

- iespēju ikvienam diasporas loceklim brīvprātīgi pievienoties valsts sociālās apdrošināšanas sistēmai, lai saņemtu vecuma pensiju (Labklājības ministrija);
- nodrošināt to, ka remigrējušām diasporas loceklim tiek piemērots pensijas neapliekamais minimums tādā apmērā, kādā tas noteikts attiecīgajā ārvalstī (Finanču ministrija);
- nodrošināt to, ka remigrējušie diasporas locekļi var saņemt palīdzību dzīvojamā telpu (dzīvokļa) jautājumu risināšanā (Ekonomikas ministrija un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija).

RICHARDS KOLS

Diasporas likums stājās spēkā šī gada 1. janvārī, un visaktuālākais jautājums šajā kontekstā ir tieši likuma iedzīvināšana. Likums nosaka, ka diasporas politika turpmāk tiks financēta no valsts budžeta līdzekļiem un nosaka arī citu iesaistīto institūciju atbildību un lomu politikas nodrošināšanā.

Bet tomēr, tā kā vēl nav pieņemts 2019. gada budžets, vairākām ministrijām trūkst finansējuma diasporas atbalsta pasākumu īstenošanai – fakts, ka nav pieņemts budžets, apgrūtina atsevišķu jau iepriekšējos gados ieviesto diasporas pasākumu īstenošanu (piemēram, svētdienas

skoliņas, 3x3 un 2x2 nometnes), taču, piemēram, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM), rēķinoties ar esošo politisko situāciju, jau 2018. gada 11. decembrī veica finansējuma pārdali, lai nodrošinātu remigrācijas koordinātoru darbu plānošanas reģionos. Līdzīgas iespējas risināt akūtākos jautājumus ir citām ministrijām, kuŗas šobrīd skata savus iekšējos resursus, lai izprastu, ko iespējams pārdalīt. Ir gan saprotams, ka situācija, kad nav budžeta un visa valdība var darboties tikai ar 1/12 no pērnā gada budžeta, rada sarežģījumus.

Richards Kols: “Bet tomēr, tā kā vēl nav pieņemts 2019. gada budžets, vairākām ministrijām trūkst finansējuma diasporas atbalsta pasākumu īstenošanai – fakts, ka nav pieņemts budžets, apgrūtina atsevišķu jau iepriekšējos gados ieviesto diasporas pasākumu īstenošanu (piemēram, svētdienas skoliņas, 3x3 un 2x2 nometnes), taču, piemēram, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM), rēķinoties ar esošo politisko situāciju, jau 2018. gada 11. decembrī veica finansējuma pārdali, lai nodrošinātu remigrācijas koordinātoru darbu plānošanas reģionos. Līdzīgas iespējas risināt akūtākos jautājumus ir citām ministrijām, kuŗas šobrīd skata savus iekšējos resursus, lai izprastu, ko iespējams pārdalīt. Ir gan saprotams, ka situācija, kad nav budžeta un visa valdība var darboties tikai ar 1/12 no pērnā gada budžeta, rada sarežģījumus.”

Ministrijas arī aktīvi strādā pie nepieciešamo grozījumu veikšanas, jo Diasporas likums uzdod līdz 2019. gada 28. februārim sagatavot grozījumus 12 nozaru likumos, kā arī izstrādāt Diasporas konsultatīvās padomes nolikumu. Svarīgi arī izcelt, ka daži no šiem grozījumiem citos likumos arī prasa papildu finansējumu, kā, piemēram, papildu dzīvesvietas deklarēšanas iespējas izstrāde, kas ir ļoti būtisks grozījums, lai virkne atbalsta pasākumu, ko paredz likums, būtu nodrošināti.

Protams, situācija nav ideāla. Saeimas Ārlietu komisija jau pērnā gada nogalē vērsās gan pie Saeimas Budžeta un finanču (nodokļu) komisijas, gan pie Ministru prezidenta, aicinot tūlītēji rast risinājumu finansējuma nepieejamībai, uzsverot Diasporas likumā ietverto pasākumu nozīmīgumu. Bet tomēr situācijā, kad gadskārtējais valsts budžeta likums nav stājies spēkā, stingri jāievēro budžeta un fiskālās disciplīnas normatīvais regulējums, kas nosaka tehniskā pagaidu budžeta sagatavošanas principus, un gan no Ministru prezidenta, gan Budžeta komisijas tika saņemta negatīva atbilde. Neraugoties uz to, Ārlietu komisija turpinās cieši sekot līdzi Diasporas likuma izpildei un tam, kā virzās vajadzīgo grozījumu izstrāde, lai laikā, kad 2019. gada budžets tiks apstiprināts, būtu iespējams pilnvērtīgi īstenot visas likumā paredzētās aktivitātes.

Likumprojekta izstrādes laikā konstatējam, ka diasporai finansējums bijis fragmentēts un bals-

tijies uz jaunajām politiskajām iniciatīvām, visi – gan valdība, gan eksperti – apzinās, ka tās tādās nav. Tādēļ likumā tika iestrādāts, ka Diasporas likumā noteikto atbalsta pasākumu īstenošanai ir jābūt pastāvīgam finansējumam, t.i., valsts pamatbudžetā. Vadoties no esošā budžeta veidošanas normatīvā regulējuma, pamatbudžetā var iekļaut tikai tādas pozīcijas, kas ir iepriekš virzītas kā jaunās politikas iniciatīvas. Tādēļ bija un joprojām ir svarīgi, ka Ārlietu ministrija kā galvenais diasporas politikas koordinators, iesniedzot Ministru kabinetam Diasporas likuma

īstenošanai nepieciešamā finansējuma pieprasījumu, apkopo visas aktivitātes, kas savukārt jau sniedz garantiju, ka, pēc 2019. gada budžeta apstiprināšanas, nākamajā gadā Diasporas likumā ietvertās aktivitātes būs jau pamatbudžetā un to ilgtspēja tā tiks nodrošināta.

ZANDA KALNIŅA-LUKAŠEVICA

Likums stājās spēkā 1. janvārī, bet tas paredz vairākus posmus, lai visi tajā iekļautie pasākumi varētu tikt īstenoti. Likums uzdod saistītos likumus un noteikumus, kas ieviests paredzētās lietas, atbildīgajiem ministriem izstrādāt un iesniegt Saeimai līdz 28. februārim. Piemēram, par iespējām no ārzemēm papildus Latvijā deklarēt dzīvesvietu, Iekšlietu ministrijai ir uzdevums iesniegt grozījumus Dzīvesvietas deklarēšanas likumā un iesniegt Saeimā. Šo normu pilnībā varēs iedarbināt, kad arī Saeimā iesniegtie grozījumi tiks apstiprināti. Kopumā ir 12 likumi, kuros, izejot no Diasporas likuma, ir jāizdara grozījumi.

Ministrijas šobrīd ir apstiprinājušas gatavību to darīt, ir premjera rezolūcija ar konkrētu uzdevumu konkrētai ministrijai. Cik man zināms, vairākas ministrijas šo normu izstrādē jau ir tālu tikkušas. Tādēļ ir iespējams, ka visi vajadzīgo likumu grozījumi vai papildinājumi tiks izdarīti līdz 28. februārim. Protams, tas ir saistīts arī ar jauno valdību un spēju operatīvi strādāt, atbalstīt šos likumus un nodot Saeimai.

Jautājums ir arī par budžetu, ir vajadzīgs papildu finansējums, un tas būtu jāpiešķir jau no šī gada, bet, kā zinām, budžets vēl nav pieņemts. Esam vērsuši Saeimas un arī premjera uzmanību uz to, Ārlietu ministrija ir arī nosūtījusi ministrijām vēstuli par aktuālajiem jautājumiem saistībā ar Diasporas likumu un finansējumu, ministrijas meklē un ir arī atradušas risinājumu, kā ar sev pieejamiem līdzekļiem, tos pārdalot, īstenot vajadzīgos pasākumus. Piemēram, Izglītības ministrija varētu atbalstīt diasporas skolas, kas ir prioritāte, Kultūras ministrija varētu jau organizēt vasarā paredzētās jauniešu nometnes, jo tur finanses organizēšanā jāiegulda jau ļoti laicīgi. Pagaidām lielāko problēmu ir iezīmējuši Iekšlietu ministrija saistībā ar to, ka tai nav piešķirts finansējums papildus dzīvesvietas deklarēšanas sistēmas izveidošanai, bet mēs esam lūguši tomēr veikt likumu izstrādāšanu, paredzot, ka paralēli tam budžets varētu tikt pieņemts un līdzekļi tiktu atrasti.

Protams, šobrīd vēl nevar garantēt, ka Saeima apstiprinās visus nepieciešamos līdzekļus, bet redzam, ka absolūtais Saeimas deputātu vairākums uzsver, ka šos jautājumus uzskata par prioritāriem un neatliekamiem. Tas viss zināmu optimismu.

Ir svarīgi, lai ministrijām nebūtu pārtraukuma steidzamajos darbos. Izveidojot un apstiprinot valsts budžetu, būs arī finanses visām pārējām Diasporas likuma vajadzībām, bet, kā jau sacīju, garantēt to šobrīd pilnībā nevar, jo budžetu apstiprina Saeima. Svarīga ir gan izglītība un kultūra, gan diasporas pilsoniskās aktivitātes. Diasporas likumā tam ir atsevišķa sadaļa. Svarīga ir gan nacionālā identitāte, gan sadarbība izglītībā, zinātnē un kultūrā, gan arī pilsonisko aktivitāšu stiprināšana un remigrācija. Visi šie likuma mērķi ir vienlīdz svarīgi, nav pamata kādu no tiem uzskatīt par mazāk svarīgu. Tātad svarīgi ir likumi un finansējums, par likumiem nav pamata bažīties, nav bijuši mēģinājumi izvairīties vai noraidīt. Par budžetu jāteic, ka jautājums jau nav tikai par Diasporas likumu, bet visās jomās, jo budžeta vēl nav.

Šī publikācija sagatavota ar Sabiedrības integrācijas fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

Sabiedrības integrācijas fonds

DĀRTA
DINDUNE

(Nobeigums no Nr. 03)

Šķiet tas toreiz bija sapnis

Iespēja strādāt, iepazīt un atjaunot Latvijas un Somijas sadarbību bija Annai Žigurei – pirmajai Latvijas vēstniecei Somijā pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas no 1992. līdz 1998. gadam. Par vēstnieci Žigure kļuva bez iepriekšējas diplomātiskās sagatavotības, tāpēc, ka jau 1966. gadā sāka mācības Tartu universitātē Somugru valodas katedrā, apgūstot ne vien tēva dzimto igauņu, bet arī somu un nedaudz ungāru valodu. Anna Žigure atzīst, ka vēstnieces darbs bija radošs, rosīgs, pamācošs, turklāt ļoti pozitīvs, jo paveikt varēja daudz: “Strādāju Somijā 6 gadus, un, man aizbraucot, manuprāt, bija ielikti pamati visu jomu sadarbībai, ieskaitot, piemēram, ieslodzījuma vietas, tai skaitā sieviešu cietumu darbinieku sadarbību. Nezinu, vai tāda bija pirms kara.” Lai gan 2017. gadā apritēja 25 gadi, kopš Helsinkos no jauna atvērta Latvijas vēstniecība, Žigure atzīst, ka sākumā darba bija daudz: “Vispirmām kārtām visas attiecības vajadzēja nodibināt no jauna, jo pusgadsimta garumā normālas attiecības starp mūsu tautām un valstīm bija ne tikai sagrautas līdz ar Latvijas okupāciju 1940. gadā, bet Somija kā valsts, ar ko varēja sadarboties, vispār pazuda pēc kara dzimušo cilvēku apziņā. Redzamākie no cilvēkiem, kuri veidoja dažādu jomu attiecības ar Somiju (ārpolitika, diplomātija, tautsaimniecība, izglītība, kultūra, sports utt.), bija vai nu nogalināti Sibīrijā, vai atradās emigrācijā Rietumos. Un mērķis sadarbībā ar visām valstīm bija vienāds – atjaunot Latvijas vietu Eiropā un pasaulē.” Un, lai gan Anna Žigure atzīst, ka Somija mums vienmēr bijusi paraugs, no kuŗas arī mūsdienās varam daudz ko mācīties, domājot par turpmāko attīstību, bijusi Latvijas vēstniece Somijā piebilst: “Gribētos, lai abas mūsu valstis varētu attīstīties kā mierīgas, uzticamas dzīvesvietas vēl daudzām paaudzēm. Laiks rādīs, vai tas izdosies.”

Nāc kaut vai neaicināts

Somijā darbojas vismaz 6 draudzības biedrības, kas ne vien rūpējas par dažādu pasākumu organizēšanu, bet pat māca latviešu valodu. Astoņām Latvijas pilsētām ir arī sadraudzības pilsētas Somijā. Valkai, piemēram, ir veselas 3, bet Rīgas pati pirmā sadraudzības pilsēta jau kopš 1964. gada ir Pori Somijā. Šajā pilsētā arī tiekots ar Kirsti Hofštromu (*Kirsti Hoffström*), kas jau 25 gadus ir Pori biedrības “Somija-Latvija” priekšsēde.

Kirsti stāsta, ka 1992. gadā izveidoja biedrību, lai palīdzētu cilvēkiem Latvijā, kad mums šeit bija grūti laiki: “Sākumā palīdzējām finansiāli, tagad tas mainījies. Tagad vairāk ir kultūrālā sadarbība ar māksliniekiem.” Biedrībā darbojas tikai somi, un ja sākumā biedru kopskaits bija 60, tad tagad kādi 30. Kirsti turpina: “Es toreiz ceļoju pa Latviju, sadraudzējos ar

Pori biedrības Somija-Latvija priekšsēde Kirsti Hofštröma ar vīru Pēru-Olafu Hofštrömu, Pori, 2018 // Foto: Dārta Dindune

cilvēkiem un sapratu, ka jāpalīdz.” Ir bijuši dažādi sadraudzības braucieni, ciemojušies gan skolēni, gan mākslinieki no Latvijas. Veidotas izstādes, rādītas filmas un stāstīti par Latvijas vēsturi. Ik gadu rīko kādu pasākumu, kas parasti notiek pilsētas bibliotēkā. Arī pati katru gadu brauc uz Latviju un īpaši novērtē latviešu radošumu: “Nekļūstiet par mazo Ameriku, kā to izdarījusi Somija! Kultūra ir daļa no identitātes. Protams, nevar saglabāt visu kā mūzejā, tomēr daļu saglabāt var.”

Latvijas vēstniecība Helsinkos Armfeltintie 10. Latvija ēku iegādājās jau 30. gados, PSRS laikā tā nonāca Krievijas īpašumā un 70. gados Somija ēku izpirka apmaiņā pret zemes gabalu Krievijas vēstniecības Helsinkos tuvumā, 2018 // Foto: Dārta Dindune**Nemirstīgi gadiem pāri**

Ja runājam par kultūru un vēsturi, mēs nedrīkstam aizmirst arī par oficiāli atzīto dabas un kultūras mantojumu. Jau kopš 1972. gada Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija jeb UNESCO ik gadu sniedz tehnisko un profesionālo apmācību, lai šos īpašos objektus aizsargātu. Ja vieta ir ar izcilām universālām vērtībām un atbilst vismaz vienam no izvirzītajiem desmit vērtēšanas kritērijiem, organizācija lemj par šīs vietas iekļaušanu Pasaules mantojuma

sarakstā (*World Heritage List*). Sarakstā atrodas gan objekti Latvijā, gan Somijā, turklāt viens no tiem jeb Strūves ģeodēziskais loks mums ir kopīgs. Un kopīgs ne vien ar Somiju, bet vēl 10 valstīm.

Strūve bija zinātnieks, kas pirmais vadīja un veica precīzus mērījumus un spēja noteikt pasaules izmērus, strādājot tagadējā Tartu universitātē. Laikā no 1816. līdz 1855. gadam izveidoja 265 mērījuma punktus vairāk nekā 2820 kilometru garumā no Hammerfestas (*Hammerfest*) Norvēģijā līdz Melnajai jūrai. UNESCO Pasaules kultūras un dabas mantojuma sarakstā loks iekļauts 2005. gadā un kopumā 34 vietās tam uzstādīts piemiņas simbols. Somijā šo piemiņas punktu ir visvairāk – seši, bet no kopumā kādreizējām 16 mērījumu vietām Latvijā UNESCO sarakstā nu ir divas – viens punkts ir Jēkabpīlī, otrs – Ērgļu novada “Sestukalns”.

Bez Strūves ģeodēziskā loka Latvijā ir vēl viens UNESCO mantojuma objekts – Vecrīga, kas sarakstam pievienota 1997. gadā, bet Somijā ir vēl 6 citi objekti – Suomenlinna (*Suomenlinna*) cietoksnis un Raumas vecpilsēta, abas vietas pievienotas jau 1991. gadā. Pēc trim gadiem somiem vēl viens objekts – Petējavesi (*Petäjävesi*) vecā luterāņu baznīca. Vēl pēc diviem gadiem pievieno Verlas (*Verla*) koku un dēļu fabriku ar dzīvojamo rajonu, kopā aptuveni 50 ēkas. 1999. gadā vieta UNESCO Pasaules kultūras un dabas mantojuma sarakstā atrodas Sammalahenmeki (*Sammalahdenmäki*) bronzas laikmeta apbedījuma vietai ar aptuveni 30 akmens krāvu kapa vietām. Jau pēc gada kopā ar zviedriem sarakstā ieraksta Kvarkena (*Kvarken*) arhipelāgu un Augsto Botnijas līča krastu (*High Coast*) Zviedrijā. Bet tad, 2005. gadā – mūsu kopīgo Strūves ģeodēzisko loku.

Nav jau tā, ka pēdējos padsmīt gadus valstis nav gribējušas papildināt Pasaules mantojuma sarakstu ar savas valsts skaistākajām vietām. Šāda vēlēšanās ir un pieņemumi iesniegti. Taču visi šie pieņemumi nonāk “Provizorisks sarakstā” (*Tentative List*), kur tiem jāatrodas vismaz desmit gadus. Tikai pēc tam UNESCO padome sniedz atbildi. Somija šim sarak-

stam ir pieteikusi 6 vietas, turklāt dažas savu kārtu gaida jau no 1990. gada. Latvija pieteikusi trīs objektus – 2011. gadā gan Kuldiģas vecpilsētu, gan Daugavas loku upes augštecē, bet 2017. gada maijā – Grobiņas arheoloģisko ansambli ar vairākām akmens laikmeta apbedījuma vietām. Nu atliek vien gaidīt.

Ir visam jābūt sākumam

Mūs vieno arī svētki. Somija savu neatkarības dienu atguva 1917. gada 6. decembrī, tāpēc visu 2017. gadu svinēja valsts Simtgade.

Latvijas Nacionālā bibliotēka greznota ar Latvijas Simtgades logo, 2018 // Foto: Dārta Dindune

di. Bija gan dažādi koncerti, gan izstādes un akcijas. Iesaistījās teju katrs desmitais Somijas iedzīvotājs. Somijas Simtgades biroja “Souomi 100” komunikācijas vadītāja Peivi Pirtila (*Päivi Pirttilä*) skaidro, ka tieši tēmas “Kopā” (*“Togeth-her”*) izvēle bija ļoti veiksmīga: “Galvenā doma bija, ka būs daudzveidība, kaut kas katram.” Gada laikā risinājās aptuveni pieci tūkstoši dažādu projektu. No tiem gan tikai 150 pilnībā vai daļēji fināncēja no valsts līdzekļiem, kopumā svētku rīkošanai no 2013. līdz 2018. gadam atvēlot 19 miljonus eiro. “Gala cipars, cik viss kopā izmaksāja, vēl nav zināms, bet, protams, tas bija vairākas reizes lielāks,” atzīst Peivi Pirtila (*Päivi Pirttilä*), nauda nākusi gan no organizācijām, gan uzņēmumiem, vietējam pašvaldībām un domubiedru grupām.

Arī Latvijas Simtgades piecus gadus ilgās svinības tiek rīkotas līdzīgi, un ne tikai tāpēc, ka svētku rīkotāji tikušies arī ar Somijas pārstāvjiem, bet gribēja iesaistīt visas institūcijas, visas jomas, visus, kas grib iesaistīties. Latvijas valsts Simtgades biroja vadītāja Linda Pavluta atklāj, ka atsaucība ir ļoti liela. Ir gan Nacionālajā svētku programmā iekļautie, gan pašu cilvēku ierosinātie un veidotie projekti. Notikumu ir ļoti daudz, un vien 2018. gada sarīkojumu apkopšanai vajadzīga grāmata. Jautājot par lielo apjomu, biroja vadītāja nosaka: “Mums līdz šim nav bijusi iespēja tā pamatīgi izstāstīt to Latvijas stāstu. Somija to izdara jau piecdesmitajos gados. Izrunāja visus dibinātājus, pētījumi skolās izdarīti, grāmatas uzrakstītas. Mums, piemēram, pirmā grāmata Latvijā par to, kas bija šie dibinātāji, iznāks 17. novembrī.”

Turklāt šādu apjomīgu vēsturisku darbu izstrāde ir ilga, un šajos piecos gados no 1917. līdz 1921. Latvija piedzīvojusi pārāk

daudz nozīmīgu brīžu, lai tos tā vienkārši aizmirstu, turpina Linda Pavluta: “Mēs varbūt labāk zinām, kādi Grieķijā ir dievi un kā attīstījās gadu simtiem cauri, un ja mums vienkārši jāpasaka, cik cilvēku bija uz skatuves vai kaut vienu nosaukt, cilvēkam ar to ir problēmas. Tā ir indikācija, ka ir jāstāsta šī vēsture. Un nevar izstāstīt vēsturi vienā dienā, pat vienā gadā ne. Tā ir pasākumu sērija, kuŗa tevi aizved, ieinteresē. [...] Tādā ziņā uz Latvijas 150 nevajadzēs vairāk. Varēs runāt jau ne tik daudz par vēsturi.”

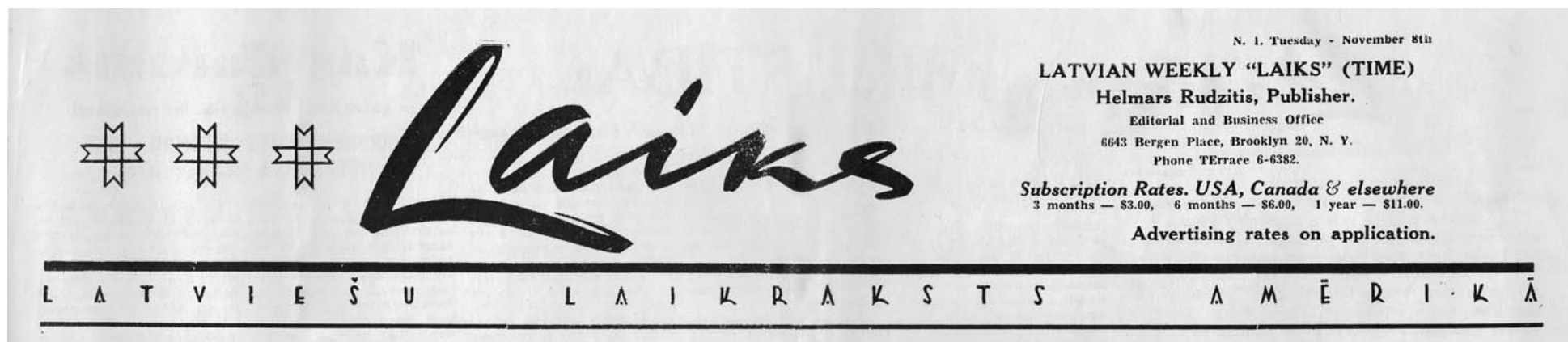
Ko varam mācīties?

Es ceru, ka šie septiņi aprakstu sērijas “Ziemeļu sapnis? Latvijas nākotne Somijas pēdās” stāsti mums ļaus somus labāk saprast. Ceru, ka varam ko mācīties no Somijas, neaizmirst un apdomāt šajos stāstos uzzināto. Protams, katrs atšķirīgais aspekts jāpārdomā, par tā nepieciešamību, labajām un sliktajām īpašībām jādiskutē, tomēr ir dažādie varianti, kurus piedāvāt Latvijas labklājības attīstībai. Daži no tiem:

- sakārtotāki, pieejamāki vēstures materiāli; aicinājumi pētīt vēsturi un palīdzība neskaidrību risināšanai;
- progresīvāka, pārdomātāka, vienlīdzīgāka nodokļu politika;
- stingrāka, ieinteresētāka, individuālāka nodokļu maksātāju un nemaksātāju uzraudzība;
- pārdomātāka bezdarbnieku atbalstīšana un darba meklēšanas motivēšana;
- saprātīgāka sociāli neapdrošināto māmiņu atbalstīšana;
- bērnu pabalstu palielināšana, piemaksa vientuļajiem vecākiem;
- patiešām bezmaksas izglītība, proti, bezmaksas mācības un mācību materiāli, bezmaksas transporta un ēdināšanas nodrošināšana;
- vienlīdzīgāka augstākās izglītības pieejamība visiem; finansiāls atbalsts studentiem;
- saprātīgākas, vienlīdzīgākas pensijas; pensiju nodrošināšana pārdzīvojušajiem laulātajiem;
- savas kultūras, vēstures, veselības un tradīciju apzināšana un saglabāšana.

Taču, lai cik atšķirīgs vai līdzīgs būtu valstu dažādo nozaru rēģulējums, lai cik liels procentu likmes noteiktu nodokļiem, nevajag aizmirst par savas valsts cilvēkiem, nevajag aizmirst par bērniem, senioriem. Nevajag aizmirst par kultūru un par drošības sajūtas radīšanu, jo tieši cilvēki ir katras valsts vislielākā bagātība.

MŪSU LAIKAM ŠOGAD – 70!

(Turpināts no Nr. 03)

Vadoties no tā, ka grāmatai nevien jādod saturs un valodas skaistums, bet tā nedrīkst arī garlaikot, jo grāmatu jau nelasa vieni gara pasaules bagātināšanai, bet arī atpūtai, pirmā gada programmā uzņemtie darbi bija visdažādākā rakstura. No cittautu rakstniekiem pirmajā gadā bez jau minētā Kellermana parādījās Viktora Igo "Parīzes Dievmātes katedrāle" (Ed. Virzas tulkojumā), Balzaka "Šagrenāda" (Voldemāra Dambergas tulk.), Romēna Rolāna "Žana Kristofa pirmie divi sējumi" (Roberta Krodera tulk.), Dostojevska "Noziegums un sods", Strindberga, Hamsuna, Zūdermana, Dekobras, Farēra, Gorkija, Merežkovska un citu mazāk pazīstamu autoru darbi. Tā bija programma, ar kādu varētu lepoties jebkurš Eiropas apgāds. Un dažiem no šiem vienlatu sējumiem bija turpat vai 400 lappušu.

Cik toreiz bija nobriedusi vajadzība pēc šādām "lata grāmatām", nākas pārliecināties vēl šodien. Bieži sabiedrībā gluži sveši cilvēki man stāsta, ar kādu dedzību viņi toreiz, jauni būdami, lasījuši un krājuši "lata grāmatas". Un daudziem bija pagrūti pat tās nopirkt.

Lūdzam katru latvieti, kas *Laika* pirmo numuru saņem, iepazīstināt ar to arī citus apkārtnē dzīvojošos tautiešus, bet ja tas nav iespējams, rakstīt saviem draugiem un paziņām par laikraksta iznākšanu.

Lūdzam katru lasītāju paziņot mums viņam zināmo tautiešu adreses jebkur Amerikas kontinentā, lai arī viņi varētu saņemt paraugeksemplārus. Visiem, kas mūsu aicinājumu atbalstīs, sirsnīgs paldies.

Latviešu sniegums starptautiskā izstādē

Gadskārtējā starptautiskajā sieviešu izstādē Ņujorkā, kas notika no 7. līdz 13. novembrim, latviešu stends patikami izcēlās starp daudzu citu tautu stendiem ar savu glīto iekārtojumu un vērtīgiem eksponātiem. Izstādē redzējām ļoti glītus latviskus sudraba, ādas un keramikas izstrādājumus, kā arī tautiskas lelles un audumus un lieliskus kokgrebumus. Izstādes apmeklētāji bariem pulcējās ap latviešu stendu un apbrīvoja daļos izstrādājumus, kā arī nogaršoja mūsu gādīgo dāmu ceptos speķa pirādziņus. Par latviešu nodaļas iekārtošanu rūpējušās M. Runsis, O. Kiwul, A. Stankevičs un H. Grūbes kundzes, kā arī daļamatnieks R. Zāliša kungs. Katrai tautībai izstādē bija paredzēts arī zināms laiks priekšnesumiem.

ANEKDOTI

Kāds žurnālists, kas ilgāku laiku pavadījis zemēs "aiz dzelzs priekšskara", uzrakstījis tur dzirdētos anekdotus.

Kādam kolchozniekam bija četri dēli. Trīs bija ievērojami vīri Padomju Savienībā – rakstnieks, karikatūrists un preses fotogrāfs.

– Tu vari būt laimīgs un lepns uz saviem trīs dēliem, teica kolchoznieka kaimiņš.

– Bet iedomājies ceturto, tas dzīvo Amerikas Savienotajās Valstīs!

– Ko viņš tur dara?

– Viņš ir bezdarbnieks.

– Cik šausmīgi, mīlais draugs!

– Kā tu to domā? – kolchoznieks brīnījās. – Tur nav nekā šausmīga! Bez viņa palīdzības es sen būtu nomiris badā.

Cieša baltiešu sadarbība

Latvijas neatkarības dienas atceri Londonā, Kanadas Ontārio provincē, ievadīja Dienvidrietumu Ontārio lielākā laikraksta *The London Free Press* jau 15. novembrī ievietotais CFPL radio stacijas apsveikums – "CFPL sveic Latvijas neatkarības dienu", paziņojot Latvijas dibināšanas atcerei veltīto programmu radiofonā. Tur prof. A. Dreimanis runāja par Latvijas republikas saimnieciskiem un kultūraliem sasniegumiem salīdzinājumā ar lielo austrumu kaimiņu, un operdziedātājs J. Niedra nodziedāja četras latviešu dziesmas. Londonas un apkārtnes tautieši, skaitī pāri par 100, pulcējās kopā ar lūgtiem viesiem, to vidū arī ar igauņu un lietuvju pārstāvjiem 18. novembra priekšvakarā *Orange Hall* zālē. Svētbrīdi vadīja mācītājs A. Lūsis. Vēsturnieks P. Dreimanis runāja par Latvijas republikas izveidošanos un par tās politiskās neatkarības nozīmi latvju tautas kultūrālā attīstībā. Priekšnesumu daļā īpaši izcēlās operdziedātāja J. Niedras nodziedātās dziesmas. Vakars turpinājās pie tautiešu klātiem galdiem, kur skanēja dziesma pēc dziesmas. Pēc pāris dienām sekoja lietuviešu sarīkojums, kur piedalījās arī latvieši. Lietuvieši un igauņi savukārt ielūgti nākamajā latviešu vakarā 1. decembrī *Orange Hall* telpās. *Londonietis*

"Amerikanizēšanās"

Ar latviešu strauju izceļošanu no Vācijas, kur tie atradās samērā blīvās kopās, un izkaisīšanos pa bēglus uzņēmējām zemēm, jo bieži sāk skanēt balsis par pārtautošanās briesmām. Tādas briesmas patiešām pastāv, bet ir sākušās nevis tagad, bet jau no tā brīža, kad bēgli bija spiesti atstāt dzimteni. Ja līdz šim par tām nav runāts, tad šķiet aiz iluzionisma, aiz pārāk teorētiskas pieejas. Tagad par šīm briesmām spriež un runā pārspīlēti. Mums nav zināmi, kādi apstākļi pārtautošanās jautājumā ir citās zemēs, tāpēc varam runāt vienīgi par apstākļiem Savienotajās

jās Valstīs. Kā šie ir ar tā saucamo "amerikanizēšanos" un cik tā mums kā tautības grupai savas nacionālītātes paturēšanas ziņā var būt bīstama?

Vispirms par pašu "amerikanizēšanos", kā to saprot šajā zemē, kas mums devusi pajumti, darbu un brīvu cilvēku tiesības? ASV prakse paredz, ka ikvienam, kas grib kļūt par tās pavalstnieku, jāprot tik daudz angliiski, lai tas varētu brīvi izteikt savas domas un saprast citus. Jāzina ASV konstitūcija un vēstures svarīgākie fakti. Tas ir viss. Ja kāds nepretendē uz ASV pavalstniecību, tad uz viņu

Ar Valdemāru Kārklīņu un Jāni Kadili Ņujorkā

neattiecas arī pieminētās prasības, bet tā kā esam ieceļojuši šie pastāvīgai dzīvei kā imigranti, tad jāpieņem, ka uz mums tās attiecināmas. Citiem vārdiem, šejienes uztverē amerikānis, resp., amerikānizējies ieceļotājs, ir tas, kas prot angļu valodu, zina ASV pamatlikumus, ciena šejienes tikumus un dzīves kārtību un vispār ir lojāls pilsonis. Nevienš šie neprasa, lai kāds atteiktos no savas tautības, lai izmestu no sirds savas tautas un tēvijas mīlestību, lai pārtrauktu savas tautas gara un kultūras cieņšanu, kopšanu un attīstīšanu.

Četri stūrakmeņi

Ikvienam jādoma par jautājumu, vai kļūt amerikānim vai turēties pie latvietības. Tiesa, mums jāiekļaujas šīs zemes dzīvē, bet nav

jācenšas kļūt par simtpiecpocīgiem amerikāņiem. Amerikāņu tauta veidojusies un joprojām veidojas no dažādu tautību ieceļotājiem, kas visi ienesuši šīs tautas dzīvē un raksturā daļu savu nacionālo īpatnību. Amerikāņi cieni citu tautu rakstura pozitīvās īpašības un mums jāturas pie tām tāpat, kā to dara šai zemē ieceļojošie zviedri, dāņi, norvēģi. Nav jāaizmirst arī mūsu ieguvumi valsts neatkarības laikā. Tikai tad amerikāņi mūs cienīs un tikai tad varēsim būt derīgi arī Latvijai. Mums arvien jāpatur prātā latviskās kultūras četri stūrakmeņi: demokrātiskā konstitūcija, agrārreforma, sasniegumi sociālā apdrošināšanā un latvju valoda, latviskā izglītība. Liels ieguvums šai ziņā ir tas, ka kopā ar mums emigrācijā ir arī mūsu rakstnieki, dzejnieki, kas ir garantija latviešu kultūras dzīves turpmākai pastāvēšanai. Oregonā ieradusies Aida Niedra, Mirdza Timma un Valdemārs Kārklīns. Gaidām Zinaidu Lazdu un citus.

Latvieši Aļaskā

Kādreiz Vācijā daudzzināja kādu projektu par DP izvietošanu Aļaskā. Kaut arī šis projekts aplūsa, pulcīnš latviešu tomēr nonākuši

manis, bet sekretāra pienākumus pagaidām uzņēmies draudzes mācītājs V. Mežezers. Draudzes dievkalpojumi notiks reizi mēnesī ciema Sv. Pavila ev. lut. baznīcā. Pirmais latviešu dievkalpojums šajā baznīcā notika jau 30. oktobrī, un tajā piedalījās aptuveni 120 baznīcēnu, to vidū arī dažas šejienes latviešu baptistu ģimenes ar baptistu draudzes mācītāju Zeltiņu. Vīrs altāra bija novietoti Latvijas karogi, dažas dziedamās dziesmas bija ar tautas melodijām – "Saulīt tecē" tecēdama un "Maza biju neredzēju", – aktieris J. Neimanis deklamēja Fr. Bārdas un V. Mežezera dzejoļus, bet brīvmāksliniece Igale spēlēja tautasdziesmu melodiju improvizācijas.

Latviešu biedrība Stars

Viskonsinas pavalstī 1949. gada sākumā dzīvoja 10 bijušo latviešu DP, tagad viņu skaits pieaudzis pāri 200. Pēc *National Luth. Council*, C. W. S. un citu šejienes organizāciju ziņām, tas arvien pieaug un nākamajā gadā pārsniegšot 500. Sevišķi rosīgi tādā virzienā darbojas N. L. C. vadītājs W. Spiegel, kas devies uz Vāciju, lai tur DP nomētnēs tieši iepazītos ar DP un īpaši ar viņu tā saukto neizvietojamu grupu.

Rodoties arvien lielākam latviešu skaitam, brieda arī vajadzība pēc biedrības, kas varētu pulcināt tautiešus un iespēju robežās palīdzēt viņu bēdās un rūpēs. Bieži gadās, ka galvojumu devējs nav varējis sagaidīt izsauktos strādniekus no DP nomētnēm un viņu vietā pieņēmis šejieniešus. Tādos gadījumos biedrība varētu daudz palīdzēt ar dzīvokli un darba sagādi. Ļoti daudz Viskonsinas latviešu labā darījusi Dr. M. Kazaka kundze ar vīru. Nav gandrīz neviena latvieša Milvokijā un apkārtnē, kas nebūtu baudījis Kazaku ģimenes viesmīlību, nodzīvodams viņu mājā nedēļas, pat mēnešus, līdz Kazaka kundzei izdodas sameklēt dzīvokli un darbu.

Pieaugot palīdzības darbam Milvoki, tautiešu grupa vienojusies nodibināt latviešu biedrību *Stars*. Valdē ievēlēti DR. M. Kazaka, O. Ž. Lagzdīns, U. Inveiss, I. Bergfrīda un J. Upesleja. Valds 4 pirmais uzdevums bija Latvijas dibināšanas dienas atceres sarīkošana. Tā bija pulcinājusi ap 200 dalībnieku – gan latviešus, gan viņu amerikāņu draugus. Atceri ievadīja ASV un Latvijas himna, pēc tam par Baltijas valstīm runāja Dr. M. Kazaks un Dr. Inveiss, izteikdami cerību, ka Latvija atkal kļūs brīva no komunistu režīma.

(Turpinājums sekos)

MĀRIS
BRANCIS

Latvija piedzima 1918. gadā Pirmā pasaules kara un revolūciju rūdītā. 18. novembrī tika proklamēta tās valstiskā neatkarība, taču šajā laikā visu mūsu tēvzemi brādāja Stučkas bolševiku armija un fon der Golca un Avilova vienības. Tās alka iznīcināt valstisko neatkarību. Tagad var tikai apbrīnot apņēmību, gribu un spēku Latvijai pastāvēt kā brīvai valstij. Likās, to tūlīt nožņaus un iznīcinās. Taču tā laika ļaudis nevarēja apslāpēt brīvības alkas. Taču jaunajai Pagaidu valdībai nebija naudas, nebija armijas, kas Latviju aizsargātu, nebija pat pietiekamā daudzumā ieroču, tomēr bija Virsnieku rezerves, Latgales un Studentu rota, kādēļ Pagaidu valdība nolēma atkāpties no Rīgas un doties uz Liepāju. Aizsardzības ministrs Jānis Zālītis (1874 – 1919) iecēla pulkvedi Oskaru Kalpaku (1882–1919) par esošo latviešu kara spēka vienību komandieri. Tās atkāpās uz Jelgavu, kas dažas dienas kļuva par jaunās valsts galvaspilsētu. Te “Kružoka” namā, kas atradās Pasta ielā, 1919. gada 5. janvārī Oskars Kalpaks izdeva pirmo pavēli, kas apvienoja visas savrupās vienības Pirmajā latviešu atsevišķā bataljonā, kas patiesībā uzskatāms par Latvijas armijas dibināšanas brīdi. Notikumi gan izvērtās tā, ka 8. janvārī šis bataljons atkāpās uz Lielauci, kur norisinājās pirmā kauja, izcīnot savu pirmo uzvaru un aplicinot latviešu armijas spēku. Kā zināms, pēc pāris mēnešiem 5. martā pie “Airītēm” Oskars

Oskara Kalpaka bataljona piemiņas plāksnes atjaunošana Jelgavā

Junda jeb bijušais “Kružoks”

Kalpaks krita. Viņam nupat 1919. gada 6. janvārī bija palikuši tikai 37 gadi.

1934. gada 21. novembrī, atzīmējot Jelgavas atbrīvošanas 15 gadu jubileju, pie krievu biedrības nama “Kružoka” ēkas, piedaloties Valsts prezidentam Kārlim Ulmanim, tika atklāta piemiņas plāksne. Otrā pasaules kara laikā šī celtne tika sagrauta, no tās palika tikai viena daļa, kuŗā neat-

karības laikā iemitinājās bērnu un jauniešu centrs “Junda”.

1990. gadā šo plāksni atkal atjaunoja, taču pēc vairākiem gadiem to metalla zagļi slepus noņēma, bet šogad 5. janvārī, kad aprit 100 gadi kopš pirmās pavēles izdošanas par tā sauktā “Kalpaka bataljona” izveidi, piedaloties aizsardzības ministram Raimondam Bergmanim, vēlreiz atklāja šī būtiskā notikuma piemiņas plāksni.

ĪSZIŅAS

Atašienes pagasta bibliotēkā 19. janvārī godināja monsinjora Pētera Vilcāna (1929–2012) piemiņu viņa 90 gadu jubilejā. Izstādi sarūpējis “Monsinjora Pētera Vilcāna piemiņas fonds”. P. Vilcāns dzimis 1929. gada 16. janvārī Atašienes draudzē “Nartas Stalidzānos”. Līdz aiziešanai Mūžībā pildīja Rēzeknes – Aglonas diecēzes ģenerālvikāra, Līvānu dekanāta dekāna un Līvānu Sv. Erceņģeļa Miķeļa Romas katoļu draudzes prāvesta pienākumus.

Latvijas pilsoņi no 2019. gada 1. februāra bez vīzas var doties 30 dienu ceļojumā uz Uzbekistānu. Tas būs pieejams vēl 44 valstu pilsoņiem. 76 valstu pilsoņi varēs pieprasīt elektronisko vīzu, no marta vidus būs iespējams iegūt vairākkārtējo ieeļošanas vīzu uz 30 dienām un būs iespējams pasūtīt speciālas vīzas – *Vatandosh*, *Student visa*, *Academic visa*, *Medical visa* un *Pilgrim visa*. Līdz šim uz Uzbekistānu varēja ceļot bez vīzas tikai Krievijas, Azerbaidžānas, Armēnijas, Baltkrievijas, Gruzijas, Kazachstānas, Kirgīzijas, Moldovas un Ukrainas pilsoņi.

Latvijas Dabas fonds (LDF) par 2019. gada dzīvotni izvēlējies vecus vai dabiski boreālos mežus. Tie ir dabiski pārsvarā priežu un egļu, bērzu, apšu un jaukti meži, kuŗiem raksturīga neliela saimnieciskās darbības ietekme vai tā ilgu laiku nav bijusi vispār. Bioloģiskās daudzveidības ziņā šī ir nozīmīgākā Latvijas mežu daļa, kas mūsdienās kopumā aizņem tikai 0,5% no Latvijas teritorijas vai 1% no visiem Latvijas mežiem.

Latvijas Botāniķu biedrība par 2019. gada augu izvēlējusies mazo zvaguli *Rhinanthus minor*, kuŗa izplatība Latvijā dabisko plaumu un ganiņu platību sarakuma dēļ ir samazinājusies. Zvaguļu ģinti Latvijā sastopamas piecas sugas, kas ir nelieli augi ar dzelteniem ziediem, pēc kuŗu noziedēšanas izveidojas plakanas sēklu pogaļas.

Latvijas uzņēmumi piedalījās 84. starptautiskajā pārtikas izstādē-gadatirgū *Grüne Woche Berlin* (Zaļā nedēļa). Lielākajā nozares forumā jau kopš 1926. gada pasaules valstis iepazīstina ar saviem īpašajiem pārtikas produktiem, tradīcijām un kultūru.

Rīgas pili 31. janvārī Latvijas Valsts prezidents un “Zaļā Sertifikāta” patrons Raimonds Vējonis, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs, LLTA “Lauku ceļotājs” prezidente Asnāte Ziemeļe un Eiropas komisijas pārstāve Mr. Angelo Salsi, pasniegs vides kvalitātes zīmi “Zaļais sertifikāts” 21 lauku tūrisma saimniecībai. Šogad aprit 20 gadu, kopš Latvijā kā nacionālas nozīmes lauku tūrisma uzņēmumu ekosertifikācijas jeb vides kvalitātes zīme darbojas “Zaļais sertifikāts”.

Latvijas Pasts līdz 31. janvārim aicina ikvienu piedalīties konkursā “Mans pastnieks”. Jau astoto reizi katrā Latvijas reģionā tiks noteikti un godināti pastnieki un pasta nodaļu operatori, kuŗus klienti atzinuši par atsaucīgākajiem un laipnākajiem. Konkursa anketu iespējams aizpildīt tiešsaistē <http://anketa.pasts.lv/> vai rakstiski – drukātās anketas ievietotas visos laikrakstu un žurnālu abonēšanas katalogos 2019. gadam.

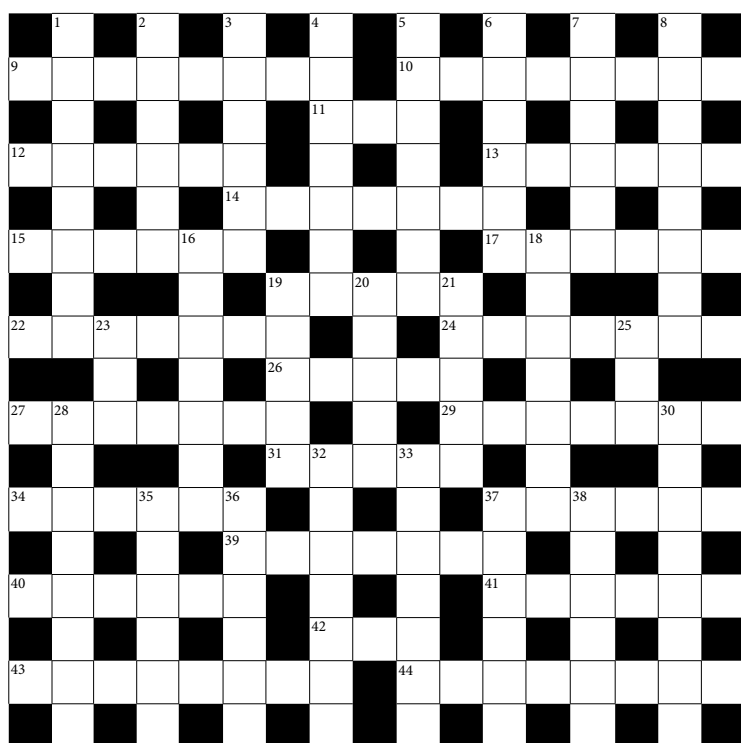
Latvijas Pastā noslēgusies tradicionālā abonēšanas akcija preses izdevumiem. 2019. gadam saņemti 430 823 abonementi, kas ir par 18 139 vairāk nekā 2018. gadā (bija 412 683) un 2017. gadā (398 722). No kopējā abonēto preses izdevumu apjoma 65,45% veido žurnāli. Iecienītos preses izdevumus iespējams abonēt joprojām jebkuŗā pasta pakalpojumu sniegšanas vietā vai tieklē www.abone.pasts.lv.

Alūksnes muižas parkā izveidota “runājoša” laterna un interaktīvā projekcija Fitinghofu dzimtas mauzolejā. Laterna ir kā norādes zīme pirms mauzoleja un aprikota ar audioierakstu (latviešu, angļu un krievu valodā). Dienakts tumšajā laikā laterna ir izgaismota. Tālāk iespējams iepazīties ar mauzoleju (no plkst. 10 līdz plkst. 22), kur ierīkota interaktīvā ekspozīcija – stāsts par Fitinghofu dzimtu, kuŗas tekstu iespējams noklausīties latviešu, igauņu, lietuviešu, angļu un krievu valodā.

Īsziņas sagatavojusi **Valija Berkina**

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 9. Salikt noteiktā kārtībā. 10. Tēls A. Pumpura epas “Lāčplēsis”. 11. Virieša vārds (novembrī). 12. Rotājums sieviešu cepurei. 13. Apstrādāt ar spiedienu. 14. Pilsēta Nīderlandes rietumos. 15. Izlīgt. 17. Latvijas Nacionālā teātra aktieris (1951). 19. Augstāko augu organi. 22. Daļēji uzpildīta. 24. Acīgas. 26. Latviešu grafiķis (1926–1993). 27. Rīkoties pēc kāda gribas. 29.

Zvirbulveidīgo kārtas putns. 31. Dzelzceļa stacija posmā Rīga-Ērgļi. 34. Spožs zīda audums. 37. Upe Krievijā, Priekškaukazā. 39. Apdzīvota vieta Viļakas novadā. 40. Sievietes vārds (oktobrī). 41. Dažu ieroču spali. 42. Odžu dzimtas čūska. 43. Organizētas cilvēku grupas. 44. Tauriņu kārtas kukainis.

Stateniski. 1. Apdzīvota vieta Ķekavas novadā. 2. Vieta kalnu

šķērsošanai. 3. Atrīpināt. 4. Elastīguma trūkums audiem, orgāniem. 5. Mazlēpu dzimtas augs. 6. Uz kokiem parazitējošas sēnes. 7. Viens no Soču kūrortiem. 8. Īpaši vingrojumi, kas attīsta spēku un veiklību. 16. Speciāla krava kuģī tā gaitas stabilizēšanai. 18. Slēgti četrīteņu atsperrati. 19. Tērauda paliktis kalšanai. 20. Pasta izdevumi, ko sedz klients. 21. Gaismeklis. 23. Mjanmas naudas vienība. 25. Pilsēta un štats Indijā. 28. Cilvēks, kuŗu lolo. 30. Vērtspapīrs. 32. Siltzemuju skuju koks. 33. ASV un Kanadas robežupe. 35. Sērskābes dubultsāls. 36. Latviešu rakstnieks (1879–1945). 37. Latviešu rakstnieks (1904–1983). 38. Bažas, nemiers.

Krustvārdu mīklas (Nr. 3) atrisinājums

Līmeniski. 4. Pakistāna. 7. Trifo. 8. Rauna. 9. Reveranss. 10. Letika. 11. Aga. 13. Enkurs. 18. Kantāne. 21. Kimono. 23. Irbene. 24. Zolā. 25. Ilfs. 26. Pletne. 28. Ačkups. 29. Strauja. 34. Krāces. 35. Boa. 37. Debets. 38. Tektonika. 39. Odesa. 40. Raivo. 41. Senkevičs.

Stateniski. 1. Dineja. 2. Atkala. 3. Treses. 4. Poruks. 5. Arsēns. 6. Andora. 12. Gots. 14. Šarlote. 15. Anglija. 16. Viola. 17. Kolts. 19. Abaks. 20. Anapa. 22. Oze. 23. Isa. 27. Naso. 30. Trimda. 31. Deltas. 32. Bekars. 33. Struve. 35. Batika. 36. Ainava.

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Veiksmīgā Siguldas trase

Latvijas jaunais skeletonists **Krists Netlaus** un **Dārta Zunte** Siguldas kamanīņu trasē izcīnīja bronzas godalgas Eiropas junioru čempionātā, kas vienlaikus bija arī Eiropas kausa izcīņas posms. Divu braucienu summā par uzvarētāju kļuva krievs Jevgeņijs Rukosujevs. Netlaus abos braucienos sasniegta trešo ātrāko laiku.

Krists Netlaus

Vēl no Latvijas pārstāvjiem **Mārtiņš Muižnieks** bija sestais, bet junioru čempionāta ieskaitē viņam piektā pozīcija. Tikmēr 11. vietu starp 18 skeletonistiem ieņēma **Elvis Veinbergs**, bet starp junioru vecuma braucējiem viņš bija desmitais.

Dārta Zunte

Dāmu konkurencē pārliecinošu uzvaru sacensībās izcīnīja krieviete Jūlija Kanakina. Trešā sacensībās un otrā Eiropas junioru čempionātā bija francūziete Agate Besāra, kurai sekoja latviete Zunte. Savukārt uzreiz aiz viņas bija **Endija Tērauda**. Sievietēm startēja tikai 11 dalībnieces, no kurām finišu sasniegta 11.

Arī bobslejā izcīnam medaļas

Latvijas bobsleja divnieku ekipāža **Ralfs Bērziņš** un **Dāvis**

Springis Siguldas trasē notiekošajā Eiropas kausa izcīņas posmā izcīnīja otro vietu. Pēc pirmā brauciena Bērziņš/Springis ierindojās pirmajā vietā, taču otrajā braucienā sasniegtais piektais ātrākais laiks viņus kopvērtējumā atvirzīja uz otro vietu. Divu braucienu summā latvieši sasniegta rezultātu minūti un 40,12 sekundes.

Latvijas bobslejistus apsteidza Vācijas ekipāža Kristofs Hafers un Tobias Šneiders, kuri

Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā. Vācieši bija pārliecinoši lideri jau pēc pirmā brauciena.

Frīdrichs divu braucienu summā par 0,40 sekundēm apsteidza tautieša Johannesa Lochnera ekipāžu. Kībermanis ar Mikni pēc pirmā brauciena bija otrie, tomēr otrajā braucienā tika pielautas vairākas kļūdas, kas lika vienu pozīciju zaudēt Lochneram. No uzvarētāja Frīdricha latvieši atpalika 0,51 sekundi.

Cetrinieku konkurencē Latvijas bobsleja pilota **Oskara Kībermaņa** vadītā ekipāža Sanktmoricas trasē Šveicē izcīnīja

summā sasniegta par 0,07 sekundēm ātrāku rezultātu. Pēc pirmā brauciena vācieši bija otrie, bet otrajā braucienā sasniegta labāko rezultātu. Savukārt uz goda pjedestala trešā pakāpiena kāpa šveicieši Mihaels Konens un Marko Derigs (+0,21).

Citā Latvijas ekipāža **Helvis Babris** /**Edgars Nemme** palika 12. vietā (+1,34), bet Dāvis Kaufmanis/Lauris Kaufmanis palika pēdējā, 14. vietā (+3,00) ***

Latvijas bobsleja pilota **Oskara Kībermaņa** un stūmēja **Matīsa Mikņa** divnieku ekipāža Sanktmoricas trasē Šveicē izcīnīja trešo vietu Pasaules kausa izcīņas sestajā posmā. Uzvaru arī šīs sezonas sestajā posmā guva vācieša Frančesko Frīdricha ekipāža, kas līdz ar to triumfējusi visos posmos, ieņemot pārliecinošu pirmo vietu

trešo vietu Pasaules kausa izcīņas sestā posma sacensībās. Kībermanis startēja kopā ar stūmējiem Matīsu Mikni, Helviju Lūsi un Jāni Strengu. Slīmību vajātā Latvijas ekipāža pēc pirmā brauciena bija vien astotā, bet aizvadīja teicamu otro braucienu, kurā bija otrs labākais rezultāts, un pakāpās uz trešo pozīciju. Šosezon kārtējo uzvaru svinēja olimpiskā čempiona Frančesko Frīdricha ekipāža.

Biatlons

Latvijas vadošais biatlonists **Andrejs Rastorgujevs** Antholcas trasē, Itālijā, izcīnīja 17. vietu Pasaules kausa izcīņas sestā posmā 10 km sprinta sacensībās. Uzvaru sprintā svinēja šīs sezonas līderis norvēģis Juhanness Tīngnēss Bē, kurš ugunsliņijā neaizvēra vienu

mērķi. Rastorgujevs kļūdījās šaušanā stāvus, uzvarētājam finišā zaudējams vienu minūti un 2,9 sekundes. Trase viņam bija 19. ātrākais solis. Aleksandrs Patrijūks ierindojās 76. (2 kļūdas šaušanā), Roberts Slotiņš – 102. (6) vietā.

Kamaniņas

Latvijas kamanīņu divnieks **Andris un Juris** Šici izcīnīja ceturto vietu Vācijas trasē Vinterbergā notiekošā pasaules čempionātā sprinta sacensībās. Kristens Putins/Imants Marcinkēvičs starp 15 divniekiem ierindojās 12. vietā. Individuālajā vērtējumā Kristeris Aparjods ierindojās 5., Ulla Zitne – 6., Elīza Cauce – 11., vietā. Kendija Aparjode pirmajā braucienā piedzīvoja kritienu un finišu nesasniedza. Zirne veica divus labus braucienus. Pēc pirmā viņa bija septītā, tomēr pēc otrā izdevās pakāpties par vienu vietu, apsteidzot titulēto vācieti Tatjanu Hifneri. Summā latvie-

te no uzvarētājas atpalika 0,76 sekundes.

Inārs Kivlenieks un Kristeris Aparjods izcīnīja 11. un 12. vietu, Aparjodam gūstot sudraba godalgu U-23 vecuma grupā. Rīks Kristens Rozītis ieņēma 16., Artūrs Dārziņš – 21. vietu.

Diemžēl neveiksmi piedzīvoja kamanīņu stafetes dalībnieki. Pirmā stafetes posmu veica Ulla Zirne, kurā trāpīja pa finiša plāksni, bet Kristeris Aparjods, atsperties, priekšlaicīgi aizskāra starta vārtiņus, kādēļ Latvijas vienība tika diskvalificēta Tāpēc brāļu Jura un Andra Šicu divnieks trasē nemaz nedeķās.

Skeletonā – ceturta un astotā vieta

Pieredzējušais latviešu skeletonists **Tomass Dukurs** Sanktmoricā Pasaules kausa izcīņas sestā posma sacensībās izcīnīja ceturto vietu. Izcīnīta ceturta vieta T. Dukuram šosezon ir labākais sasniegums. Desmitkārtējais Eiropas čempions **Martins Dukurs** pirmajā braucienā

startēja ļoti neveiksmīgi. Viņš startā pieļāva rupju kļūdu, viņa kamanas izslīdēja no gropes. Martins neveiksmīgi centās gropē trāpīt otru slīdu, kas gan neizdevās, startā zaudējot daudz laika. Martins otrajā braucienā no 20. vietas spēja pakāpties par 12 pozīcijām un rezultātā izcīnīja astoto vietu.

Daiļslidošana

Latvijas daiļslidotājs **Deniss Vasiljevs** Baltkrievijas galvaspilsētā Minskā ierindojās 11. vietā Eiropas čempionātā. Īsajā programmā Vasiljevs ieņēma tikai 12. vietu. Īpaši veiksmīgāka viņam nebija arī izvēles programma, jo tās laikā viņš piedzīvoja divus kritienus, kā arī pieļāva vēl pāris citas kļūdas. Noslēgumā viņš šajā disciplīnā par savu priekšnesumu nopelnīja 140,63 punktus, kas bija desmitais labākais rezultāts.

Savukārt abu programmu summā 19 gadus vecais Latvijas pārstāvis nopelnīja 219,50 punktus, kas krietni atpaliek no labākajiem viņa sasniegumiem. Noslēgumā viņam tas deva 11. vietu.

(Turpinājums 20. lpp.)

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE
2019. g. paciņu un grāmatu sūtījumi
 atkal šogad: uz Lieldienām, Jāņiem un Ziemsvētkiem!

LIELDIENU sūtījumu savāksim:

Vidienē: starp 18.-24. februāri

Austrumos: starp 23. februāri un 3. martu

Kārtojam komerckravas, auto, mākslas darbu, personīgo mantu sūtījumus uz un no Latvijas un citām Baltijas valstīm; jūras un gaisa kravu sūtījumus.

Tālrunis: (973) 744-6565 (spiediet 5nīeku) vai (888) LAT-VIAN E-pasts: pakas@lasl.com
 Lūdzu sekotiet vērtību, svāra un izmēru norādījumiem mūsu mājas lapā: www.lasl.com

IZDEVĪGI APDROŠINĀJUMI

LRFA.org
 215.635.4137

Veselības | Medicare | Dzīvības | Ceļojumu

Vītolu fonda sadarbība ar ziedotājiem 2018./2019. mācību gadā

VITA DIĶE

(Turpināts no 2. lpp.)

Pavasārī fonda saime viesojās pie ziedotājas Lalitas Muižnieces Mežaparkā, lai kopīgi pavadītu laiku un veiktu dārza darbus. Lalita Muižniece ir dibinājusi **Valža Muižnieka piemiņas stipendiju**, kas atbalsta topošo gleznotāju Jūliju Šilovu, un **Arnolda un Helēnas Sildegu fonda stipendiju**, kas atbalsta Baltu filoloģijas pēdējā kursa studenti Santu Tolēnu. Ziedotāja regulāri tiekas ar savām stipendiātēm.

10. jūlijā ziedotājs Kārlis Ķīrsis viesojās Vītolu fondā un tikās ar saviem stipendiātiem. Viņš ir dibinājis stipendiju savu vecāku **Vilmas un Jēkaba Ķīršu piemiņai**. Ik gadu Kārlis Ķīrsis atbalsta trīs studentus: Mairitu Dukovsku (Rīgas Stradiņa universitāte, "Medicīna"), Krišjāni Ozoliņu (Rīgas Ekonomikas augstskola, "Ekonomika un uzņēmējdarbība"), Jāni Toni (Latvijas Universitāte, "Datorzināt-

ne"). Pēc tikšanās bijusi stipendiāte Liene Vilne rakstīja: *"Es apbrīnoju Ķīrša kungu par to, ka viņš vienmēr ir tik smaidīgs un enerģijas pilns. Viņš aizrautīgi*

Kārlis Ķīrsis kopā ar stipendiātiem

stāstīja par saviem velobraucieniem, dažādiem pasākumiem un dalību Vispārējos latviešu Dziesmu un Deju svētkos. Atliek

vien nobrīnīties, kā to visu var paspēt. Ķīrša kunga dzīvesprieks un entuziasms lika man paraudzīties uz manu ikdienu citādāk. Man ir patiess prieks un lepnums

būt vienai no Kārļa Ķīrša stipendiātiem. Paldies ziedotājam par atbalstu un pozitīvo enerģiju!" Aiz katriem panākumiem

slēpjas cītīgs darbs un apkārtējo atbalsts – Rīgas Stradiņa universitātes rezidentei Simonai Paulei tie ir dakteres un ziedotājas **Zaigas Alksnes-Phillips** uzmundrinājumi un ieteikumi. Jūlijā notika arī viņu tikšanās.

14. septembrī **Gundars un Astrīda Strautnieki** viesojās Latvijā un tikās ar savām stipendiātēm Agnesi Sarkani un Elizū Anci Musku. Abas stipendiātes šajā mācību gadā uzsāka studijas otrajā kursā – Agnese studē Daugavpils Universitātē fizioterapiju, bet Eliza Ance studē Rīgas Techniskajā universitātē medicīnas inženieriju un fiziku. Tikšanās notika restorānā "KINKI", kur meitenes pirmo reizi iepazinās ar saviem ziedotājiem. Agnese Sarkane pēc tikšanās rakstīja: *"Esmu ļoti priecīga, ka bija iespēja ar jums iepazīties, jo tas man ļoti daudz nozīmēja. Bija interesanti un arī aizkustinoši uz klausīt jūsu dzīvesstāstu, kas lika man aizdomāties par dzīves*

vērtībām un saprast to, cik ļoti ir veicies jaunajai paaudzei, ka mēs varam augt un attīstīties savā dzimtenē, ka mums ir daudz iespēju un palīgu kā jūs, Gundar un Astrīda, kas palīdz sasniegt savus mērķus un virsotnes."

4. oktobrī **Gunārs un Ināra Reiņi** aicināja savus un **Jordan** ģimenes stipendiātus uz svinīgām pusdienām restorānā "Čarlstons". Tikšanās laikā stipendiāti iepazīstināja ar sevi un pastāstīja par studiju gaitām. Īpašs pārsteigums bija Reiņu ģimenes draugu un stipendijas dibinātāju **Neal F. Jordan un Vaidas Miķītes-Jordan** atsūtītās bildes saviem stipendiātiem. Ramona Barkāne pēc tikšanās rakstīja: *"Paldies par mūsu tikšanos, par iespēju jūs abus iepazīt un kopā pavadīt laiku. Veroties jūsu, sapratu, ka arī es to vēlos – dzīvi pilnu ar mīlestību, pieredzi un piedzīvojumiem, ko nodot tālāk jaunākajam paaudzēm."*

(Turpinājums sekos)

SARĪKOJUMI

SARĪKOJUMI

BOSTONA (MA)

Trimdas dr. zāle (58 Irving St, Brookline MA 02445).

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu Kultūras Centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koŗa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo latvju biedrības telpas (531 North 7th St, Philadelphia PA 19123).

5.februārī 11:00 pensionāru kopas regulārā sanāksme groziņu veidā. Programā valdes ziņojumi, nākotnes darbība un Latvijas TV videolentu fragmenti. Saiets beigsies ar dzimumdienu svinēšanu pie kafijas galda.

10.februārī 15:00 izrāde *Three Sisters Two*.

MINESOTA (MN)

Jungle Theatre (2951 Lyndale Ave S, Minneapolis MN 55408). Box office: 612-822-7063. Box-office@jungletheatre.com

10.janv. – 10.febr. Laila Robina spēlē jaunā lugā: *Lucy Kirkwood "The Children"*.

NUJORKA (NY)

Latvian Mission to the UN (333 East 50th Str, New York, NY 10022).

Mobile Passport Station in NYC- February 22- 24. Info: Embassy's website.

4. un 7.martā Aleksandrs Antoņenko (tenors no Latvijas) uzstāsies Mētopolītena operā Dž. Verdi operā "AIDA" Radamesa lomā.

13., 16., 19., 23.martā – Samsona lomā K. Sensānsa operā *"Samsons un Dalila"*.

Carnegie Hall 19.martā 20:00 **Andris Nelsons** un BSO ar *Renē Fleming*. Programmā R. Strauss.

PRIEDAINE (NJ)

(1017 Hwy 33 East, Freehold, NJ).

SIETLA (WA)

Sietlas Latviešu Sabiedriskais Centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125). Info: www.seattlatviancenter.com

No 5. – 10.febr. Pētera Vaska nedēļa Sietlā. Piedalīsies komponists ar dzīvesbiedri režisori Dzintru Geku.

5.februārī 19:30 Dzintras Gekas filma *"Kurts Fridrihsons"*.

6.februārī 19:30 Kora koncerts *"Dona Nobis Pacem"*: Pētera Vaska mūzika.

10.februārī 14:00 *Nordic* mūzejā koncerts *"Komponista portrets: Pēteris Vasks"*.

12.februārī 12:00 pensionāru pusdienas ar programmu.

SV. PETERSBURGA (FL)

Sv.Petersburgas latviešu biedrība (5220 Brittany Dr. S, Apt. 1410, St.Petersburg, FL 33715), tālr.: 727-8272338.

5.februārī 10:00 biedrības valdes sēde, kura notiks (5101 Brittany Dr. St.Petersburg, FL 33715) dzīvojamā kompleksa kluba telpās, 2.stāvā, *Tudor Room*.

16.februārī 16:00 (5101 Brittany Dr, St. Petersburg, FL 33715) *Point Brittany Clubhouse* telpās **Sisniņu balle**, kurā koncertu sniegs un par deju mūziku gādās **Krisīte Skare, Silvija Padegs Grendze un Maikl Glashow**.

Mārīte Rubīns klās bufetes galdu ar vieglām uzkodām un gādās par trim lieliskiem dāvanu groziem loterijai. Tiem, kuri gribēs sirdis sasildīt ar glāzi vīna, par to jāgādā pašiem. Atspirdzinošus bezalkoholiskos dzērienus varēs nopirkt uz vietas. Ieejas ziedojums, sākot ar \$ 25. Tā kā vietu skaits zālē ir ierobežots, lūdzu pieteikties iepriekš pie **Daces Hohlovas**, tālr.: 727-479-8026. Pie vārtiem dežurāntam sakiet, ka dodaties uz latviešu pasākumu klubā (*Attending function at Clubhouse*).

23.februārī 13:00 biedrības pilnsapulce (5101 Brittany Dr,

St.Petersburg, FL 33715) *Point Brittany Clubhouse* telpās. Notiks valdes vēlēšanas, budžeta pieņemšana un lemsana par biedrības turpmāko darbu. Katra biedra viedoklis ir ļoti svarīgs. Lūdzam aktīvi iesaistīties lēmumu pieņemšanā! Noslēgumā balsstiesīgos cienās ar pankūkām un desinām. Vārtu dežurāntam sakiet, ka brauciet uz *Latvian event*.

23.martā biedrība rīko 12-14 stundu ekskursiju ērtā autobusā uz *Big Cypress Seminole Indian Reservation*. Maršruts no St. Petersburgas uz galamērķi ved gar *Fort Mayers*. Tiem, kuŗi dzīvo *Fort Mayers* tuvumā, ir iespēja pievienoties pa ceļam. Ekskursijas laikā, izbraucot purvus īpašā automobilī, varēs vērot neskartu dabu, retus augus, dažādus dzīvniekus, kā arī pakavēties muzejā un nogaršot indiāņu ēdienus. Ja nevēlaties izmantot vietējo kafēnīcu, iesakām ņemt līdzi savu pārtikas groziņu un atspirdzinošus dzērienus. Dalības maksa biedrības biedriem \$30, pārējiem \$ 50. Šis varētu būt Jūsu laiks iestāties mūsu biedrībā! Gaidām!

Interesentus lūdzam pieteikties līdz 23.februārim pie **Gundegas Vilemsones**, tālr.: 727-531-6203.

TĒRVETE

Valdes sēdes – katru ceturtdienu 19:30 Centrā; 17.janv., 7. febr., 7.martā, 11.apr., 9.maijā.

Pensionāru sanāksmes pirmdienās, 13:00, Info: 514-992-9700. www.tervete.org

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koŗa mēģinājums

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.** (58 Irving st, Brookline

MA 02445). Info: 617-232- 5994, e-pasts: bostonastrimdasdraudze@gmail.com, tālr.: 617-232-5994. Māc. Igors Safins. Tālr.: 617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com. Runas stundas trešdienās 10:00 - 15:00. **Dievk. notiek 11:00.**

• **Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas dr.** (6551 W Montrose Ave, Chicago IL 60634), tālr.: 773-725-3820; E-pasts: cianasdraudze@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Cianas-draudze-255043897965234. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds. Māc. Gundega Puidza, tālr.birojā: 773-736-1295; mājās: 708-453-0534, E-pasts: puidza@yahoo.com

• **Čikāgas latv. ev. lut. Sv. Pētera dr.** (450 Forest Preserve Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.: 630-595-0143. Māc. Ojārs Freimanis. Dr. pr. Uldis Pūliņš. Dievk. notiek svētdienās 10:00. Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Čikāgas latv. baptistu dr.** (820 Ontario St, Oak Park, IL 60302). Māc. Oļģerts Cakars. Tālr.: 708-383-5285.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). Birojs atvērts ceturtdienās no **10:00 – 14:00**. E-pasts: reglite@aol.com **Dievk. notiek svētdienās 9:30.** Pēc Dievk. sadraudzība.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). **Dievk. notiek svētdienās 10:00. 10.februārī** Dievk. Seko Latviešu apvienības Detroitā gada sapulce. **24.februārī** Dievk. **10.martā** Dievk. Seko sadraudzības stunda. **24.martā** Dievk.

• **Dienvīdflorīdas latv. ev. lut. dr.**: *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308). Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts: folkmane@hotmail.com Info: Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-

9050. **Dievk. notiek 14:00.** Pēc Dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.**: baznīca (1927 Riverside Dr., Los Angeles CA 90039). Diak. Guna Reina. **Dievk. notiek 11:00. 10.februārī** Dievk. **24.februārī** Dievk. ar dievg.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.**: *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Svētdienās 11:00 Dievk. ar dievg.** Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, draudzes sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.**: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Māc. Ieva Dzelzgalvis. **Dievk. notiek 11:00. 3.februārī** angļu val. Dievk. ar Sv.vak. **10.februārī** Dievk. Seko Draudzīgais aicinājums.

• **Grand Rapidu latv. ev. lut. dr.**: (1780 Knapp St. NE, Grand Rapids MI 49505).

Tālr.: 616-361-6003. Māc.prāv. Ilze Larsen, tālr.: 269-214-1010. Dr.pr. Ivars Petrovskis, tālr.: 616-975-2705. **Dievk. notiek 2x mēnesī 10:00.** Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Kalamazū latv. apv. ev. lut. dr.**: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996). Māc. A.Graham. **Dievk. notiek 10:00.** Pēc Dievk. kafijas galds. Dievk. video var skatīt: <https://tinyurl.com/KalLatCh>. **3.februārī** Dievk. ar dievg. Seko draudzes pilnsapulce ar čili pusdienām. **10.februārī** Dievk. **17.februārī** Dievk. angļu valodā. **24.februārī** Dievk. ar dievg. Seko pankūku pusdienas. **3.martā** Dievk. **6.martā** (trešdien, 18:00) Pelnu dienas Dievk. ar dievg. **10.martā** Dievk. **17.martā** Dievk. **24.martā** Dievk. Angļu valodā. **31.martā** Dievk. ar dievg.

(Turpināts 19. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

• **Klīvlādes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Baptistu draudzes dievk. notiek svētdienās 14:30. Bībeles stundas notiek 10:00** katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā.

• **Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.:** (3300 C St, Lincoln NE 68510). Māc. Gija Galiņa, tālr.: 402-475-8106. Dr.pr. Kārlis Indriksons, tālr.: 402-438-3036. **Dievk. notiek 1.un 4.svētdienā 10:00.** 2.svētd. Dievk. angļu valodā. Pensionāru saiets katrā otrajā ceturtdienā.

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr.pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. **Dievk. notiek 11:00.** Viesu māc. Igors Safins. **9.februārī** Dievk. ar dievg. **9.martā** Dievk. ar dievg.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th St, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Archibiskape Lau-ma Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. **Dievk. notiek svētdienās 10:00.**

• **Mineapoles – St. Paulas latv. ev.lut.dr.:** (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). **Dievk. notiek 10:30.** Pēc Dievk. sadraudzība. **3.februārī** Dievk. 10.februārī Dievk. ar Sv.vak., bērnu uzrunu un svētdienas skolu. 12:00 dāmu saimes gadskārtējā sapulce. **17.februārī** Dievk. Sekos 12:00 draudzes gadskārtējā sapulce. **21.februārī** 11:00 Bībeles stunda. **24.februārī** Dievk. ar Sv.vak. un draudzes darbinieku ievēšana amatā. **3.martā** pulkveža Oskara Kalpaka piemiņas Dievk. Piedalīsies viru ansamblis.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** *Trinity Latvian Church* (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org vai www.tervete.org Dievk. vada dr. pr. Jānis Mateus un vik.Zvirgzds. **tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. Dievk. notiek Centrā.**

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Draudzes dievnams (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ 08816). Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, **tālr.: 908-638-1101**, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com. **Dievk. notiek 13:30. 3.februārī** Dievk. ar Dievg. **17.februārī** Dievk. **6.martā** 10:30 Pelnu dienas Svētdienas un Bībeles stunda. **10.martā** 11:00 Dievk. Seko draudzes pilnsapulce. **24.martā**

Dievk. ar dievg.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY). Māc. Saivars.

St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ). Māc. Saivars.

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY). Māc. Saliņš.

Priedaine (1017 State Rte 33, Freehold NJ). Māc. Saivars.

Manhatena, *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY 10003). Māc. Saliņš.

Springfield, Holy Cross bazn. Māc. Saivars.

Katskilu nometne (231 Greenhill Rd, Elka Park, NY).

Syracuse St. Stephen Lutheran Church (873 DeWitt Str, Syracuse Ny 13203).

”Sveika, Latvija!” 40.grupas prezentācija. Rezerves datums – **2.februāris**. Jaunā skolas adrese: *First United Methodist Church* Westfield, 1 E Broad St, Westfield NJ 07090 (130 Ferris Place, Westfield NJ 07090).

• **Ročesteras ev. lut. Krusta dr.:** *Atonement Lutheran Church* (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618). **Dievk. notiek 14:00.** Diakone Linda Sniedze-Taggart.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm St, Saginaw, MI). Kontaktpersona *Mary Beth* Dzirnīs: 989-781-1163, e-pasts: dzirnīs@chartermi.net

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīns, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Māc. Mārtiņš Rubenis. **Dievk. notiek 12:00.** Pēc Dievk. kafijas galds.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). **Dievk. notiek katra mēneša 3. svētdienā 14:00.** Pēc Dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). **Dievk. notiek 10:30.** Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvianchurch.org **3.februārī** angļu val. Dievk. ar dievg. **10.februārī** Dievk. ar dievg. Sekos *Trejdēksnīša* vēlbokastis nama zālē. **17.februārī** laju vadīts Dievk. Kalpos Pružinsku ģimene. **24.februārī** Dievk. ar dievg. **3.martā** laju vadīts Dievk. Kalpos Linda Beiniķe un Jānis Šulcs.

• **Skenktedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedze-

Taggart. Janvārī un februārī Dievk. **nenotiks! 17.martā** 14:00 Dievk. Ar dievg. Sekos gada sēde.

• **St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** Dievk. notiek 14:00 katru pirmo un trešo svētdienu *Faith Lutheran* baznīcā (2601 49th Str. N, St.Petersburg, FL), Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **1.februārī** 11:00 dr. valdes sēde Norbergu mājā. **3. februārī** Dievk. baznīcā. **10.februārī 11:00** Bībeles stunda māc. Pelda dzīvoklī.

• **Tērvete – Trīsvienības draudze:** Dievk. notiek Centrā, tālr.: 514-992-9700, www.draudze.org. **Dievk. notiek 15:00.** Vik. Zvirgzds. Valdes sēdes notiek 19:30 ceturtdienās.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.:

416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. Info: www.stjohnslatvian.ca Māc. Ģirts Grietiņš (adrese: 40 Hollyberry Trail, North York ON M2H 2S1), tālr.: 647-986-5604, E-pasts: grietins@gmail.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr.vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309.

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@gmail.com Info: www.dcdraudze.org **Mācītāja** prāv. Anita Vārsberga **Pāža**, mob.tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās: 9:15** Latviešu skola. **10:00** Zaķīši. **Dievk. notiek 11:00.** Seko kristīga

sadraudzība.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. Draudze izbeigs darboties ar 1.februārī.

• **Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** (425 Hoffman Ave, San Francisco).

Lūgums sūtīt
SARĪKOJUMU un
DIEVKALPOJUMU
ziņas uz e-pastu:
rasma@laiks.us,
Vēlams sūtīt
darbdienās, vēlākais –
SESTDIENĀS!

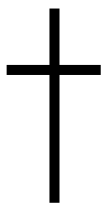
Mūžībā aizgājis mūsu
mīlais tēvs un vectēvs

KĀRLIS V. ĶILKUTS

Dzimis 1913. gada 17. septembrī Vecsaulē, Latvijā,
miris 2018. gada 28. novembrī Corona, Kalifornijā

*Laimīgs, kas tic savam sapnim,
Arī nenomirst.
Rādās tam nākotnes krasti,
Aizsaulē ieejot.
/Kārlis Skalbe/*

Viņš vienmēr paliks dziļi mūsu sirdīs un mīļi mūsu atmiņās
MEITA SANDRA, DĒLS ARTŪRS AR SIEVU TERRĪJU
MAZBĒRNI NICHOLAS, ANDREA, COURTNEY
CHRISTOPHER, MICHAEL UN MAX

Mūžības ceļā aizgājusi mūsu visu mīļā

RŪTA STRAUMANIS

Dzimusi 1932. gada 28. septembrī Svitenē, Latvijā,
mirusi 2019. gada 2. janvārī Needham, MA. ASV

*Tu klusi viņā krastā stāvi,
Un miers tik dziļš tev acīs šķiet,
Un mīla, skaujoties ar nāvi,
Šai krastā aust un viņā riet.
/Elza Stērste/*

Mīlestībā un dziļā pateicībā viņu piemin
ĢIMENE UN DRAUGI

*Vedat mani dziedādami, nevedat raudādami,
Lai iet mana dvēselīte pie Dieviņa dziedādama.
T. dz.*

2018. gada 27. decembrī Mančesterā, Ņūdžersijā ASV,
mūžībā devās mūsu tētis un vectēvs Ilmārs Rumpēters,
dzimis 1929. gada 9. martā Daugavpilī.
Mums paliek jaukas atmiņas par viņa humoru, dzīvesprieku,
dziesmām un apbrīnojamo māksliniecisko talantu un darbīgumu!
Sērojot un mīlestībā pieminot –

MEITA RITA LAIMA AR KĀRLI, TĀLIVALDI, MARIJU, KRIŠJĀNI, INESI,
TEODORU, KIRKI, JURČI UN ALĪSU,
DĒLS ARTIS AR BRIGITU, ANDREJU, SINTRU UN KRISTU,
UN BAIBA

No mums šķirusies mūsu mīļā draudzene

RŪTIŅA STRAUTMANIS

2019. gada 2. janvārī Needham MA, ASV

Viņu mīļā piemiņā paturēs:
VIJA UN RITA PORTLANDE, ŌREGONĀ

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

(Turpināts no 17. lpp.)

Kaspars Kambala atvadās no basketbola ar 20 gūtajiem punktiem

Pēc astoņu mēnešu pārtraukuma profesionālā basketbola spēlē laukumā atgriezās jelgavnieks Kaspars Kambala, lai 40 gadu vecumā aizvadītu savu atvadu spēli un beigtu karjeru. Pārpildītajā Jūrmalas Valsts ģimnazijas sporta zālē Kambala vienības *Betsafe/Jūrmala* sastāvā Latvijas-Igaunijas apvienotā čempionāta spēlē pret Igaunijas komandu *Kalev/Cramo* guva 20 punktus.

“Nebiju spēlējis astoņus mēnešus, taču nejutos „ierūsējis”. Galvenais bija noķert to „filingu”, ka pēdējo reizi esmu uzspēlējis. Fiziski nebija grūti, jo divreiz dienā trenējos boksā, tikai vajadzēja noķert ritmu,” pēc spēles stāstīja sportists. Kopumā Kambala laukumā pavadīja nepilnas 20 minūtes, demonstrējot savu dominanci uzbrukumā arī mūsdienu ātrajā basketbolā. Kambalas kontā arī sešas atlecošās bumbas, trīs kļūdas, viena pārtverta bumba, viens bloķēts metiens un seši izprovocēti pārkāpumi.

40 gadu vecais Kaspars Kambala basketbolista karjerā ir piedalījies trijos Eiropas čempionāta finālturnīros. Klubu līmenī viņš ir spēlējis vairākās augsta līmeņa komandās – Stambulas *Efes Pilsen* un *Fenerbahce* Turcijā, kā arī Madrides *Real* sastāvā Spānijā. Profesionālā gaitās pēdējās sezonas Kambala spēlēja Turcijas otrajā līgā un Ziemeļķiprā.

Teniss

Austrālijas atklātajās meistarsacīkstēs tenisā Latvijas jaunā tenisiste **Kamilla Bartone** (par

viņu ziņojām mūsu laikraksta iepriekšējā numurā) pirmajā kārtā ar rezultātu 6:0, 6:2 sagrāva ASV pārstāvi Sašu Vudu, kuŗa junioru rangā atrodama 154. pozīcijā, otrajā cīņā ar 7:6 (7:4), 4:6, 6:3 apspēlēja Austrālijas pārstāvi Oliviju Gadecki (122. v.) bet trešajā spēlē ar 6:3, 3:6, 6:3 pārspēja Indonēzijas pārstāvi Priska Madelina Nugroho (junioru rangā 44.v.). Bartones uzvaru serija aprāvās ceturtdaļfinālā. 16 gadus vecā Bartone, kuŗa junioru rangā atrodama 21.vietā un kuŗa Austrālijā bija izlikta ar deviņo numuru, ar rezultātu 2:6, 3:6 piekāpās dānietei Klārai Tausonei, kuŗa pasaules junioru

rangā ir augstajā trešajā vietā, bet šajā turnīrā saņēmusi pirmo numuru.

Latvijas tenisiste **Anastasija Sevastova** jaunākajā publicētajā Sieviešu Tenisa asociācijas (WTA) pasaules rangā zaudējusi vienu pozīciju un ierindojas 13. vietā, savukārt **Jelena Ostapenko** saglabāja savu 22. vietu. Tenisa Profesionālu asociācijas (ATP) rangā **Ernestam Gulbim** kāpums par divām vietām, kas dod 84. pozīciju.

TTT nozīmīgā uzvara

Latvijas čempionvienība sieviešu basketbolā **TTT Rīga** Starptautiskās Basketbola federācijas (FIBA) Eirolīgas desmitās kārtas spēlē izbraukumā ar 82:61 pārspēja Spānijas čempioni Salamankas *Perfumerias Avenida*.

Rīgas komanda ar sešām uzvarām desmit spēlēs B grupā ieņem trešo vietu un pēc panākuma Salamankā nostiprinājusies pirmajā četriniekā. **TTT Rīga** rindās ar 23 punktiem un piecām rezultatīvām

Kristīne Vītola cīņā ar Spānijas valstsvienības spēlētājiem Silviu Domingesu un Lauru Hilu // FOTO: Sporta centrs f64

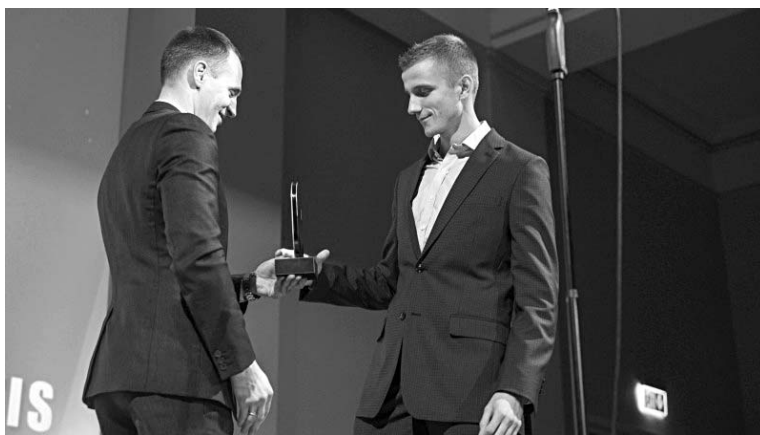
piespēlēm izcēlās Šeja Pedija, 13 punktus guva Aivija Slotere, 12 punkti bija Aijai Brumermanei, 11 punkti un sešas atlekušās bumbas bija Kristīnei Vītolai, bet desmit punkti – Ievai Pulverei. Cīņā zem groziem ar astoņām atlekušajām bumbām izcēlās Gunta Baško.

Rodiona Kuruca pārstāvētā Bruklinas *Nets* mājās ar 114:110 pieveica Orlando *Magic* Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) spēlē un guva piekto panākumu pēc kārtas. Kurucs komandas panākumā ieguldīja 13 punktu guvumu. Kurucs laukumā devās sākumsastāvā un 22 minūtēs izcīnīja četras atlekušās bumbas, pārtvēra vienu bumbu un pieļāva vienu kļūdu. Kurucs trāpīja sešus no astoņiem divpunktu metieniem, bet viņa vienīgais trīspunktnieks bija neprecīzs. Rodions pēdējā minūtē arī realizēja vienu no diviem soda metieniem.

Latvijas labākie vieglatlēti

22. janvārī apbalvošanas ceremonijā par 2018. gada Latvijas vieglatlētiem tika nosaukti skrējēji **Sindija Bukša** un **Jānis Leitis**, kuŗi abi pērn laboja valsts rekordus.

Jānim Leitim pērn Eiropas čempionātā izdevās otro reizi divu dienu laikā labot Latvijas rekordu 400 metru skrējienā. Leitis cer, ka šī balva viņam palīdzēs tikt pie papildus sponsoru uzmanības.

Jānis Leitis (pa labi), saņemot gada vieglatlēta balvu // FOTO: Mārtiņš Zilgalvis/f64

Bukša pērn laboja 31 gadu senu Latvijas rekordu 100 m sprintā. Talantīgā vieglatlēte sarunās uzsver, ka viņa nedrīkst apstāties izaugsmē, jo Latvijas rekorda īpašnieces statuss

Sindija Bukša

uzliek lielu atbildību.

Starptautiskās sacensībās Nantē (Francija) Sindija Bukša 60 metru sprintā izcīnīja trešo vietu, finālā distanci veicot 7,40 sekundēs. Priekšskrējienā viņai bija par 0,07 lēnāks laiks. Bukša no nesen sasniegtā personīgā rekorda atpalika 0,06 sekundes, bet no Latvijas rekorda – 0,08 sekundes. Viņa šobrīd Eiropā ir desmitā.

Latvijas vidējo distanču skrējēja **Līga Velvere** Nantē uzvarēja 800 metru skrējienā starptautiskās iekštelpu sacensībās.

Velvere distanci skrēja divās minūtēs un 5,53 sekundēs, tuvāko sekotāju apsteidzot par

// FOTO: ©Scanpix

Kariņa valdības darāmo darbu sarakstā sportam 67 vārdi

Pēc teju sešpadsmit nedēļu gara valdības veidošanas procesa tika pielikts punkts. Portāls *Sportacentrs.com* ar interesi ieskatījās Krišjāņa Kariņa veidotā Ministru kabineta iecerēto darbu sarakstā – deklarācijā, lai uzzinātu, kas tajā teikts par sportu. Dokumentā, kas sastādīts uz 25 lappusēm, sportam atvēlta vieta apakšsadaļā „Latvijas cilvēki”. Līdzās sportam šajā sadaļā arī demogrāfija, labklājība, izglītība, veselības aprūpe, kultūra un nacionālā identitāte un mediju informācijas telpa. **Sportam atvēlēti 67 vārdi...** Lai gan sākotnēji šķiet pieticīgi un visai plāni, ieskatoties iepriekšējo valdību deklarācijās, tas nav nemaz tik maz. To apstiprina arī Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) ģenerālsēkretārs Žoržs Tikmers. „Deklarācijā fiksētais vieš cerības, ka situācija nozarē tiks stabilizēta. Izskatās, ka varētu tikt veiktas pārdomātas un uz attīstību veiktas reformas. Pirmo reizi šādu dokumentu ietvaros ir parādījusies atsevišķa sadaļa ar nosaukumu „Sports”. Atšķirībā no iepriekšējām valdību deklarācijām, kuŗās bija tikai viens punkts, kas mēģināja risināt kādu sasāpējušu jautājumu, šoreiz ir trīs. Manuprāt, visi trīs punkti atbild uz aktuāliem jautājumiem. Ir akcentēts arī jautājums par prioritāri atbalstāmajiem sporta veidiem, kas ir ļoti būtiski un pareizi,” sacīja Tikmers.

DAŽOS VĀRDOS

• Starptautiskā Paralimpiskā komiteja (SPK) izpildkomitejas sēdē Londonā apstiprināja vērienīgu 2022. gada Pekinas ziemas **Paralimpisko spēļu programmu**, kuŗā sportisti ar invaliditāti sadalīs 82 medaļu komplektus, pavēstīja SPK. Rīkotāji palika uzticīgi pērn pieņemtajam lēmumam parabolēju spēļu programmā neieklāut.

• Latvijas **Frisbija federācija** oficiāli kļuvusi par Latvijas Disku sportu savienību (LDSS), ziņo *Frisbee.lv*. Līdz ar jauno savienības nosaukumu, biedrībai ir arī jauni statūti, kas paredz, ka savienība strādā ne tikai ar frisbija attīstību, bet arī ar citiem sporta veidiem, piemēram, disku golfu, kas pēdējo gadu guvis strauju popularitāti. Atzīmējot Latvijas Simtgadi, Latvijas Olimpiskā komiteja (LOK) ikvienam interesentam piedāvā mūsdienīgu veidu kā iepazīties ar Olimpiskajām vērtībām, vēsturi, Latvijas sportistu biogrāfiju un rezultātiem Olimpiskajās spēlēs, prezentējot mobilo aplikāciju *Olimpisma ABC*.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSŅONS

